

NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Markovićev popravni izpit

Ceprav je gospodarski položaj katastrofalen, republiški in zvezni računi pa prazni, še vedno čakamo na resnejše analize predlagane ekonomske politike iz ekspozeja predsednika ZIS Anteja Markovića. A to pravzaprav niti ne preseneča, saj je v državi, ki ni sposobna odgovoriti niti na osnovno vprašanje, namreč, koliko zvezne države potrebuje, docela neresno govoriti o ekonomski politiki za prihodnje leto, kaj šele o nadaljevanju reform.

Premieru očitajo, da ne ponuja nič novega - fiksni tečaj, omejevalno denarno-posojilno politiko, ne definirano zmanjševanje porabe (vendar ob predlogu velikanskega in intervencijsko naravnega zveznega proračuna), začetek sanacije bank, tako da bi se lahko pričela diferenciacija in prestrukturiranje podjetij, in razvoj, če bo mogoče zanj zagotoviti realna sredstva. Res pa je še nekaj, namreč da je bil ponujen popravni izpit za program, le da bo tokrat treba plačati nekoliko višjo ceno, saj sleheno ponavljanje snovi v ekonomiji stane več. Cena je tolikšna, ker je ZIS ponekod vodil nedosledno, drugod celo zgrešeno ekonomsko politiko, predvsem pa zato, ker so se vsi v državi na moč trudili, da ne bi uresničevali prav ničesar iz programa, kar jim ni ustrezalo. Če bi zadostil vsem zahtevam, bi moral ZIS vnovič na veliko tiskati denar, razvrednotiti dinar brez spremnega protiinfacijskega programa (ker je očitno, da se o njem ni mogoče dogovoriti) in preprosto ustvariti položaj, v katerem bi stara nesorazmerja in problemi spet prišli do izraza, le da ob občutno višji inflaciji in nadaljnjem tihem prelivanju sredstev znotraj države. To bi bil dejansko popoln polom, ne nekakšnega imaginarnega zveznega izvršnega sveta ali prijateljske oziroma sovražne Jugoslavije, marveč vseh posamičnih republiških gospodarstev in njihovih sedanjih politikov.

"Da bi bilo sploh smotrno govoriti o ekonomski politiki za prihodnje leto, bi morali najprej odgovoriti na vprašanje, koliko so republike pripravljene spoštovati zvezno državo. Da bi vsaj vedeli, kdo piše in kdo kaj plača. Če bi bilo to jasno, bi lahko vladam nemara prepustila tečaj dinarja trgu; lahko bi začela voditi politiko oblikovanja denarja s posegi na odprttem trgu, lahko bi sedaj linearno restriktivnost denarno-posojilne politike nadomestila z odnosi centralne banke izključno z likvidnimi in solventnimi bankami; lahko bi zastavila pravi dialog, o zmanjšanju javne porabe in v okviru tega tudi o tem, kolikšni smejo biti realni apetiti zveznega proračuna; lahko bi omogocila, da bi se republike, podjetja in banke neposredno zadolževali v tujini, le da takrat napovedi brez slehernih jamstev federacije, torej tako, da bi vse tveganje prevzel tisti, ki najame posojilo, čisti računi pa bi pokazali, komu tuji kapital zaupal in komu ne. Za določanje prave mere sotanja, tokrat predvsem gospodarskega, bi morali tudi znotraj republik preveriti, ali resnično imajo drugačno konsistentne gospodarske programe, ki temeljijo na realni materialni moči in, ki bi jih tak zvezni program onemogočil oz. jim jemal integriteto. Za zdaj jih ni videti, razen besedno drugačne poti Srbije v razvoju, kar pa sodi v osnovno predvolilno frazeologijo.

A če program res ni, bi bilo najbolje, da bi brez kolektivne preganjavice in trditev, da nekdo nekoga v Jugoslaviji kar naprej izkoristi (prav z namenom, da bi to preprečili), dosegli dogovor, pa čeprav o spremembah vladnega gospodarskega programa v tistih točkah, ki za sleheno gospodarstvo nesporno pomenijo stabilnost. Prelaganje privatizacije gospodarstva, sanacije bank, zapiranja nerentabilnih podjetij, nadzora nad delitvijo itd. je namreč usodno tudi v lokalnih okvirih.

Bojana Jager

**Iskrin sistem SI 2000
dobil atest od nizozemske pošte**

Iskra Inženiring (podjetje za projektiranje in trženje naročniških sistemov) in Iskra TEL (proizvajalka) - obe članici Iskre Telekom iz Kranja, sta s tem izpolnili oblubo, ki sta jo dali letos spomladi ob slovesnosti tisoče prodane centrale (blizu milijon priključkov) SI2000.

Takrat sta obljudili prodor tega produkta lastne visoke tehnologije (prvi prodor te vrste!) na zahodno tržišče kot Iskrin prispevki v vstopu v Evropo 92.

Gre za digitalne telekomunikacijske sisteme iz družine naročniških central, namenjene in primerne za ustanove, podjetja, bolnišnice, itd., pa tudi za ladje.

Atest je bil pridobljen v rekordnem času, zanj pa je Iskra Inženiring zaprosila na osnovi premišljeno začrtane strategije nastopa na tem trgu, po kateri si obeta zavzeti 5 odstotkov tega tržišča.

Nizozemsko tržišče je telekomunikacijsko izjemno razvito in liberalizirano, zato pomeni atest potrditev visoke kakovosti in konkurenčnosti našega produkta v močni mednarodni konkurenčnosti.

Zvezdana Kompara

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČGP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TČR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

naročnina za IV. trimesterje je 160,00 din

Gorenjski glas urejam in pišem: Stefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Zavrl - Žlebir (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz selskih klopi, kronika, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Stojan Saje (družbenne organizacije, ekologija), Jože Koščnik (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Sinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekne, Nada Prevc in Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moša Pijadeja 1, Kranj

Tečkoč račun pri SKD: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Neobjavljenih pisem in slik ne vratimo. Časopis je oprešen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-L-72.

Tržičani strnili poglede na osnutek nove slovenske ustawe

Slovenija, država parlamentarne demokracije

Ob plebiscitu ne smemo iskati političnega kapitala strank. Minuta zamujena ne vrne se nobena, zato je nujni nacionalni konsenz, prav tako, kot bo potreben pri ustavi. Po plebiscitu in z novo ustawo lahko v petih, šestih mesecih začne delovati slovenska država v vseh ozirih.

Tržič, 20. novembra - Tako je dejal na tržički ustanovi razpravi poslanec zboru občin in član republiške ustanove komisije Danijel Starman, ki je bil tokrat v Tržiču v vlogi razlagalca besedila ustanove osnutka. Ob sedaj aktualnem plebiscitu je menil, da ne gre za odcepitev, ampak za razdržitev in oblikovanje samostojne slovenske države, ki se ne bo ogradiila z zidovi in rampami, ampak bo iskala povezave, tudi, če bo interes, s članicami sedanje Jugoslavije. Predsednik tržičke skupščine inž. Peter Smuk pa je dodal, da je sedaj zadnji trenutek za dejanje osamosvojitve, ki sicer ne bo lahko, vendar moramo to hrabro in možato prenesti in storiti, pomagala pa nam bo vsaj soščina.

Danijel Starman je v uvodu opozoril, da gre za sodoben koncept ustawe, ki dovoljuje vse, kar ni prepovedano in predpisuje le tisto, kar je nujno za vsako državo. Sporna je preambula, ki ima za izhodišče svetost življenja in sploh so preambule značilne za vse ustawe novonastajajočih držav. Verjetno pa bo svetost nado-

Predlogi, pomisleki

Razprava se je izrekla za Slovenijo kot državo s parlamentarnim sistemom in tako stališče bo prejela tudi republiška ustanovna komisija. Breda Milič je menila, da bi kazalo v ustanovi opredeliti vse vrste lastnine, ne le zasebno in javno, in da bi morala pri odločanju v parlamentu veljati večina vseh poslancev, ne le navzočih, na kar je Starman odgovoril, da bo o pomembnih zadevah še veljala dvotretjinska večina, sicer pa manjša, kar onemoča blokade zaradi neudeležbe na sejah. Dejal je tudi, da bo v parlament treba pripeljati vpliv univerze, sindikata, akademije znanosti in drugih nacionalno pomembnih ustanov. Jožeta Kalana je zanimal problem državljanstva, za kar zakona še ni, in odločanja na plebiscitu, na kar je Danijel Starman odgovoril, da gre za razdržitev in ne odcepitev. Marjan Bizjak pogreša v ustanovi več socialnih pravic in trdno pravico zaposlenih do soupravljanja, dr. Andrej Robič se je zavzel za varstvo tistih, ki si sami ne morejo pomagati, in za stvari, pomembne za narodovo reprodukcijo (porodnice, otroci). Salberger je zagovarjal preambulo s svetostjo življenja ter brezplačno osnovno izobraževanje otrok, Peter Belhar pa je dejal, da se svetost življenja lahko tudi zlorabi tako daleč, da se kdaj lahko prepove uživanje mesa in klanje živine. Jana Primožič je sodila, naj bo ustava takšna, s katero bomo vsi zadovoljni, glede varstva družine in načrtovanja pa naj bo definicija čim bolj neutralna. Ustavno je treba varovati družino, vse druge skupnosti pa naj urejajo zakoni.

meščena z nedotakljivostjo življenja, kar je povezano tudi z Slovenija že sedaj nima. Temeljna države je suveren narod, subjekt ukinivajo smrtna kazni, ki je

pravice, značilne za demokratični svet. Sporno je odločanje o rojstvu otrok, kjer po Starmanovem mnenju utegne ostati formulacija, da imajo starši pravico do svobodnega načrtovanja potomstva. Osnovne pravice manjšinam osnutek zagotavlja, sporne pa so zahteve po posebnih pravicah in gmotni pomoči pri gospodarstvu manjšin, precej različnih pogledov pa je pri ekonomsko-socialnih pravicah, kjer bodo nekatere zapisane (do stanovanja, do dela), vendar ne bodo izčrpljive, kot je običaj pri osnovnih človekovih in državljanških pravicah. Pravica tujev do nepremičnega je omenjena in je vezana le na dejavnost oziroma na stalno bivanje na nekaterih področjih, vitalnih za državo, pa tujci ne bodo imeli pravic. To je varovalni mehanizem pred razprodajo, ki se sedaj že bohoti. Osnutek predvideva enodomni državni zbor, alternativni predlogi pa so za drugi zbor regij ali nekakšen državni svet ali senat, ki naj bi bil nadzorni organ državnega zpora. Verjetno ne bomo ostali samo pri enem zboru. Večinsko mnenje je za predsednika z manjšimi pooblastili, za vladlo, odgovorno parlamentu, za neodvisno sodstvo z neomejenim mandatom sodnika, za sodni svet, za državo brez izrednih in vojaških sodišč, za ostra in neodvisna računska sodišča, ki bodo nadzorovala porabo države. Ta mora biti cenejša, tudi če bomo imeli spet stare občine, znotraj katerih bodo lahko tudi še krajevne skupnosti ali vaški odbori, nujni pa bodo nekateri regionalni centri kot izpostave državne oblasti. Ta lahko prenese določena pooblastila tudi na občino, vendar mora to plačati država. Danijel Starman je menil, da bi bilo veliko ugodnejše, če bi ustava pisali v socialnem miru, tega pa ni, vendar se moramo truditi, da bo sprejet s konzenciom, z aklamacijo. ● J. Košnjek

Milan Kučan med teritorialci v Poljčah

Kriza je dosegla vrhunc

Plebiscit je nujen korak k uveljavitvi slovenske suverenosti in samostojnosti, vendar to še ni odcepitveni akt, kot trdijo nekateri v Jugoslaviji, saj Sloveniji omogoča povezavo na novih osnovah tudi v okviru Jugoslavije.

Poljč, 20. novembra - V počastitev 22. obletnice ustanovitve Teritorialne obrambe Slovenije je bila v torek v centru za obrambo usposabljanje v Poljčah slovensost, na kateri je teritorialcem, ki so se tokrat zbrali tudi na delovnem srečanju, o razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji, še posebej pa o načrtovanem plebiscitu, govoril predsednik republiškega predsedstva Milan Kučan. Janez Slapar, v.d. načelnika republiškega štaba Teritorialne obrambe Slovenije, je predstavil razvoj teritorialne obrambe v dosedanjih 22 letih, še posebej pa letošnje dogodke in načrte za prihodnost. Na slovesnosti so zaslužnim posameznikom in organizacijam podelili priznanja teritorialne obrambe in zvezne rezervnih vojskih starešin.

Milan Kučan je dejal, da je jugoslovanska kriza dosegla vrhunc in da je zdaj temeljno vprašanje, kako se bo razpletlo: po mirni poti ali s silo. Ker bi vsakršna uporaba sile na jugoslovanskem ozemlju ogrozila tudi mir na Balkanu in v vsem jugovzhodnem delu Evrope, je rešitev lahko le mirna pot oz. nov dogovor jugoslovenskih narodov o prihodnosti skupnega življenja. Nov dogovor je potreben tudi zato, ker se danja ustanova generira jugoslovensko krizo in ker je blokiran ustanovni sistem in grozi, da bo prišlo do stihijskega reševanja problemov. K blokadi prispevamo vsi: Markovićev način zavarovanja interesov, srbska ustanova pa tudi Slovenija, ki hoče na svoji način zavarovati lastne interese. Nosilke dogovorjanja o novem načinu življenja v jugoslovenski skupnosti so lahko le republike, ne pa zvezni organi, je dejal Milan Kučan in poudaril, da sta pri nas za

Srbije o federativni ureditvi, k temelju na ideoloških in političnih predpostavkah in na hegemoniji večinskoga naroda, ne more biti osnova za nov dogovor med jugoslovenskimi narodi in da lahko pripelje le v nasilni razpad Jugoslavije. Dejal je tudi, da nastanek samostojne slovenske države ni cilj, ampak le izhodišče za vzpostavitev novih razmerij in kot

Ko je Milan Kučan govoril o slovenskem plebiscitu, je dejal, da je plebiscit nujna stopnica k uveljavitvi slovenske suverenosti in samostojnosti, da pa to še ni odcepitveni akt, kot nekateri trdijo po Jugoslaviji, saj Sloveniji omogoča, da se na novih osnovah povezuje tudi v okviru Jugoslavije. Za odločanje bodo potrebne temeljite analize, scenarij pa tudi nekaj taktnosti. Ker bomo ne glede na odločitev še naprej primorani živeti na tem koščku Evrope, kjer živimo zdaj, bi bilo slabo že vnaprej podirati mostove in postavljati mejo na Kolpi. Milan Kučan je tudi dejal, da bi v Sloveniji moral usmeriti pozornost od političnih in gospodarskih in socialnih problemov, pa tudi to, da socialni udar (slabšanje življenjske ravni prebivalstva, povečevanje brezposelnosti, stečaji podjetij itd.) lahko postavi pod vprašaj tudi plebiscitarno povembne odločitve.

zdaj predvsem dva možna koncepta za ureditev Jugoslavije: konfederalni, ki pomeni poskus življenja na novih osnovah in predpostavlja predhodno samostojnost republik, in federalni, ki predstavlja popravljanje sedanega dogovora. Kučan meni, da predlog zveznega predsedstva in

sredstvo za vstop slovenske države v evropske in nove jugoslovenske integracijske tokove.

Janez Slapar, v.d. načelnika republiškega štaba Teritorialne obrambe Slovenije, je dejal, da se je bistveno spremenila ogroženost Jugoslavije: realne zunanje nevarnosti ni, vse bolj pa nas obremenjuje notranje politične in gospodarske razmere. Povedal je tudi, da se je TO Slovenije že depolitizirala, da jo bodo številčno še zmanjšali, organizacijsko okreplili in modernizirali, z reorganizacijo štabov pa število zapošlenih zmanjšali 20 do 25 odstotkov.

Odnos mednarodne skupnosti do Jugoslavije je znan: želi, da "okvir" ostane in da se nadaljujejo procesi demokratizacije ter ekonomske in politične reforme, da pa naj se v Jugoslaviji sami dogovorijo za notranjo ureditve. Kaj vsebuje takšno stališče mednarodne skupnosti, se je vprašal Milan Kučan. Strah pred državljanško vojno v Jugoslaviji, strah pred libanonsko vojno na Vzhodni Evropi, strah pred libanonsko vojno, strah pred nastajanjem novih držav, ki bi želele imeti enakopravno vlogo pri postavljanju "nove evropske hiše", strah pred prevladio socialnih in gospodarskih problemov v Zvezdne Evropi na Zad... ● C. Zaplotnik

Potrebne bi bile vsaj smernice

Kakšne bodo občine

Kranj, 21. novembra - Kranjski izvršni svet se na zadnji seji ni mogel izogniti aktualni temi, ki je povezana s sprejetjem nove ustawe - kakšne bodo po novem občine. Sodil je, da bi morala ustanova komisija napraviti vsaj smernice, da bi vedeli, kaj bo na tem področju prinesla nova ustanova.

Dokler ne bo jasno, kakšne bodo v prihodnje občine in krajevne skupnosti, ustanova ne more biti sprejeta, je dej

Kranjska vlada obravnavala delo in probleme kulture

Nove zadrege s prostori

Kranjska vlada se je tokrat seznanila z delom in problemi kulture v kranjski občini, ki ima predvsem prostorske probleme, z denacionalizacijo pa se odpirajo novi. Kulturne institucije vse težje pokrivajo materialne stroške, saj imajo vse večji delež plače. Prešernovo gledališče bo tudi uradno postalo poklicno, pri knjižnici in muzeju se odpira vprašanje prostorov, knjižnica naj bi nove dobila v kareju A, na občino bo prešla tudi skrb za spomenike NOB, koliko jih je, še ne vedo.

Kranj, 21. novembra - Razprava o delu in problemih kulture v občini je bila močno pod vtirom včerajnjega Mencingerjeva nastopa v slovenski skupščini, kar kaže, da se vsi skupaj vse bolj zavedamo nujnosti radikalnega zmanjšanja stroškov na vseh ravneh.

Denarja je vse manj, kar že občuti tudi kranjska kultura, saj je bil pred dvema letoma delež sredstev za kosmate plaze 60-odstoten, letos pa je že 35-odstoten, zato le dobiti 23 odstotkov ostane za pokritje materialnih stroškov, dober odstotek za sklade. Seveda pa je

iz teh podatkov po drugi strani moč razbrati, da se zaposlenost ni zmanjšala, pri Zavodu za spomeniško varstvo so s prenosom njegovega financiranja v republiko lahko celo zaposlili štiri nove strokovnjake, kar jim prej ni uspelo v desetih letih. Kranjska kultura ima največ

problemov s prostori. Boljše pogoje ima Prešernovo gledališče, ki bo, kot vse kaže, kmalu uradno postalo poklicna gledališča hiša nacionalnega pomena. Pri Gorenjskem muzeju in Osrednji knjižnici se odpira vprašanje prostorov, saj sta stavbi bivša cerkvena last (zaplenjeni sta bili z odločbo nemškega Reicha), verjetno se bo moc dogovoriti za najem, obstaja pa pobuda, naj bi knjižnica nove prostore dobila

v kareju A. Vprašljivi pa postajo tudi depoji v Velesovem, saj je to najbolj resna lokacija za novo gospodinjsko šolo, ki bi potrebovala celotni objekt.

Pri revitalizaciji starega Kraňa bodo prihodnje leto dali poudarek komunalni ureditvi, s čimer se bodo izognili denacionalizacijskim zapletom, kakršen se je že pojavil pri obnovi Pavšlerjeve hiše. Pojavljajo se namreč nove zahteve, tako družina Kokal želi dobiti nazaj Prešernovo hišo, oglasili so se nekdanji lastniki Brda itd. V teh primerih bodo verjetno dobili odškodnino, saj je težko verjeti, da bi jim vrnili objekte, ki so zdaj spomeniki prve kategorije.

V kranjski občini imajo več kot tisoč spomenikov, na vprašanje, koliko je med njimi spomenikov NOB, odgovora ni bilo. Zanje je doslej skrbela borčevska organizacija, skrb naj bi zdaj prešla na občino, vendar skupščina poročila še ni dobila. Slišali pa smo zanimivo primerjavo, da je v Sloveniji približno 4.000 spomenikov NOB in približno 3.000 cerkev in kapel. ● M. Volčjak

Problemi blejskega trgovskega centra

Napake že pri prodaji lokalov

Radovljica, 20. novembra - Komaj so se poleg polemike o primernosti gradnje Trgovskega centra Bled v neposredni bližini jezera, o potrebnosti dveh velikih trgovskih hiš v kraju (modna hiša Pristava in center Bled) in o obliki trgovskega centra, že problematika centra ponovno prihaja na "dnevni red". Uporabno dovoljenje ni izdano za ves objekt, nastali pa so tudi problemi pri razdelitvi in uporabi skupnih prostorov, pri vzdrževanju objekta in financiranju skupnih obveznosti.

Občinski upravni organ je aprila letos Trgovskemu centru Bled sicer izdal uporabno dovoljenje, vendar ne za ves objekt, ampak za nekatere lokale le pod pogojem, da lastniki pod pogojem, da lastniki najkasneje v dveh letih uredijo

vetrolove tako, kot zahtevajo predpisi. Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih namreč zahteva, da morajo vse prodajne, večje od 15 kvadratnih metrov, imeti vetrolove. Problem je v tem, da je pravilnik

začel veljati letos in da ga službe različno razlagajo: občinski inšpektor šteje za prodajalno ves lokal, Inženiring Radovljica, na primer, le prodajni prostor.

V trgovskem centru so nastali problemi tudi pri razdelitvi in uporabi skupnih prostorov in zunanjih površin. Center ima poleg 3.846 kvadratnih metrov notranjih prostorov še 1.814 kvadratnih metrov skupnih prostorov in 3.781 kvadratnih metrov zunanje površine (pasaže, arkadni hodniki, trgi, terase, parkirni prostori). Stroške vzdrževanja skupnih prostorov naj bi si razdelili etažni lastniki, ovisno od velikosti lokal, za uporabo zunanjih površin pa so bile med Inženiringom in lastniki podpisane

pogodbe in po teh pogodbah jih nekateri lahko uporabljajo, drugi pa ne.

Inženiring Radovljica je novembra lani dal upravnemu odboru trgovskega centra ponudbo za upravljanje centra, vendar je odbor ni mogel podpisati, ker center ni bil organiziran kot pravna oseba. Skladno s ponudbo, ki je vsebovala čiščenje prostorov, vzdrževanje in organizacijo, je etažnim lastnikom že tudi poslal račune. Lastniki očitno previšokih računov niso hoteli plačati in so se kasneje začiščenje, vzdrževanje in varovanje centra dogovorili s podjetjem Krpan program, ki pa je imelo podobne težave kot prej Inženiring. Podobni problemi so nastali tudi pri ogrevanju, zato je Inženiring prekinil pogodbo z dobaviteljem topotne energije, s Park hotelom, in kajkaj tudi z vsemi etažnimi lastniki. ● C. Zaplotnik

Sporočilo za javnost

Zvezni izvršni svet je dne 6. 11. 1990 sprejel Odlok o izvrševanju določenih zadev vojaške obveznosti na ozemlju Republike Slovenije, objavljen v Uradnem listu SFRJ, štev. 73/90 dne 16. 11. 1990.

V Republiškem sekretariatu za ljudsko obrambo ugotavljamo, da za sprejem takega odloka niso izpolnjeni ne vsebinski ne formalni razlogi in sicer iz naslednjih razlogov:

1. Republika Slovenija je načrte zveznih organov za mirnodobno popolnitve JLA, ob upoštevanju stališč Skupščine Republike Slovenije z dne 19. 7. 1990, redno izvrševala, saj je bila zagotovljena več kot 70-odstotna popolnitve enot JLA z naborniki iz Republike Slovenije. Torej lahko ugotovimo, da na območju Republike Slovenije ni šlo in ne gre za neizvrševanje zveznega zakona in zato niso izpolnjeni vsebinski pogoji za uporabo XXXVII. amandmaja k Ustavi SFRJ. Ta ugotovitev še toliko bolj drži, ker na podlagi razpoložljivih podatkov ugotovljamo, da posamezne republike in pokrajine v letosnjem letu v posameznih obdobjih niso zagotovile niti tolkeni odstotek nabornikov za mirnodobno popolnitve JLA. Republika Srbija je marca 1990 poslala na služenje vojaškega roka le 40 odstotkov določenega kontingenta.
2. Skupščina Republike Slovenije je z amandmajem XCVI. k Ustavi Republike Slovenije (Ur. list RS, 35/90) določila, da se v Republiki Sloveniji ne uporabljo določbe Ustave SFRJ, ki niso v skladu z Ustavo Republike Slovenije, ter da se z ustavnimi zakoni določi, katere določbe zveznih zakonov, drugih predpisov in splošnih aktov zveznih organov se ne uporabljajo v Republiki Sloveniji. Na tej podlagi je v ustavnem zakonu za izvedbo ustavnih amandmajev XCVI in XCVII (Ur. list RS, v 7. členu določeno, da se obveznost služenja vojaškega roka izvršuje praviloma na območju Republike Slovenije, v 11. členu pa, da se na območju Republike Slovenije ne uporablja drugi odstavek 4. člena zakona o vojaški obveznosti (Ur. list SFRJ, 54/85 in 26/89), ki določa, da vojaški organ, ki ga določi zvezni sekretar za ljudsko obrambo, lahko neposredno občuje z občinskim organom, pristojnim za zadeve vojaške obveznosti, zaradi neposrednega vpogleda v uresničevanje nabornih načrtov in načrtov za popolnitve oboroženih sil in drugih načrtov za izvajanje vojaške obveznosti ter pri izpolnjevanju nalog v zvezi s temi načrti. Nadalje je z 12. členom ustanovnega zakona določeno, da se na območju Republike Slovenije ne uporablja tudi določbe predpisov izdanih na podlagi zveznih zakonov iz 11. člena.

Iz navedenega sledi, da niso izpolnjeni tudi formalno-pravni pogoji za sprejem in uporabo navedenega odloka ZIS-a na območju Republike Slovenije.

Pristojni organi Republike Slovenije pa so dolžni preprečiti protiustavno in protizakonito ravnanje v okviru svojih pristojnosti ter preprečiti, da bi posledice neskladja med zveznimi in republiškimi predpisi nosili posamezni državljanji Slovenije.

Republiški sekretariat za ljudsko obrambo

NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Tudi politika je teater

Drugo vrhovno srečanje udeležencev konference o varnosti in sodelovanju v Evropi (KVSE) v Parizu je bilo seveda za Slovenijo kot naročeno. Le nekaj dni pred tem pomembnim zunanjepolitičnim dogodom je namreč Slovenija najavila plebiscit, skoraj z začetkom KVSE pa se je ujemalo tudi soglasje vseh slovenskih političnih strank, ki so si enotne o tem, da se bo ljudstvo o samostojnosti Slovenije odločalo v dneh med 15. decembrom in 15. januarjem.

Zakaj je pariška konferenca prišla kot naročena? Ker jo je slovenska delegacija lahko izkoristila za nov dokaz napetih odnosov v Jugoslaviji, ko beografski center nima niti najmanjšega posluha za posamične interese republik. Celo nasprotno, trudi se, da jih čimborj nevrativira. Slovenski sekretar za mednarodne odnose dr. Dimitrij Rupel je srečanja v Parizu sodelovali izkoristil za to, da se je na ocēh evropskega vrha javno ogradil od govora predsednika predsedstva SFRJ dr. Borisava Jovića, saj je bil ta poln znanih fraz, niti z eno besedo pa ni na primer omenil očitnega kršenja človekovih pravic, do katerega že dalj časa prihaja na Kosovu.

Jovićeva diplomacija je znana. To je človek, ki izhaja iz »zlatih časov« jugoslovanske neuvrščenosti, navezovanja stikov s tretjim (to je revnim) svetom, v katerem pa so prevladovati diktatorski režimi in podobno. Danes je neuvrščenost v sodobnem svetu popolnoma preživej pojem, saj med državami članicami tega gibanja obstaja več sovraštva in napetosti kot med dvema blokoma.

Ruplov diplomatska je čisto nasprotna. Če je nameč Jović predsednik, ki veliko govorji in nič ne pove, potem je Rupel »zunanjji minister«, ki v mednarodni javnosti redko pride do besede, kadar pa jo že dobi, priložnost maksimalno izkoristi. To je storil tudi v Parizu, ko mu je predsednik Jović prepovedal tiskovno konferenco v prostorih konferenčnega centra Kleber, pa je skupaj z ostalimi člani »neuradne slovenske delegacije« takoj organiziral v prostorih pariškega predstavnštva Ljubljanske banke. Še pred tem je poskrbel za to, da je francosko tiskovno agencijo AFP seznanil z Jovićevim ukrepom.

Ruplu morda res manjka klasičnih diplomatskih izkušenj, vendar je vprašanje, koliko si lahko še neuveljavljena samostojna Slovenija s klasično diplomacijo sploh lahko pomaga. Rupel dobro ve, da zdaj zelo malo, veliko pa lahko dobi z medijsko propagando. Zato ima v tem smislu vsekakor večji učinek vest agencije AFP o konfliktu v jugoslovanski delegaciji, kot pa bi bil mlačen nastop pred diplomati na pariški konferenci.

Ob Ruplovih izjavih za AFP je nameč treba omeniti še »diverzijo« v zvezi z Memorandum o jugoslovanski krizi in namerah Slovenije, ki ga je slovenska delegacija delila na konferenci. Te postavljene in eksplodirane mine za Jovića in njegov krog diplomati vsekakor niso bile prijetne. Zbranim voditeljem držav je moralno biti jasno, da je Jugoslavija krizožači Evrope, ki ga bodo moralni slej ko prej rešiti.

Dejstvo pa je, da vsaj v Parizu problematiko narodov v večnacionalnih državah še niso obravnavali kot prioritno vprašanje. Že za probleme pribaltiških držav niso imeli nobenega posluha, zato je bilo tudi jasno, da Slovenci na konferenci nismo mogli prizakovati kakšne posebne podpore. Edina pot, ki je Ruplu in njegovim »diplomatom« ostala, je bila torej pot prodora v javnost preko svetovnih medijev. Ti prodori so zelo hitri, vendar so tudi njihovi učinki zelo kratkotrajni. Šele, ko jih je več, se začenja tudi beleženje uspehov.

Ameriški beatniški pesnik Allen Ginsberg (aktivni udeleženec študentske revolucije v šestdesetih letih) je nekoč opozoril na to, da »so demonstracije teater«. Zdaj bi te njegove besede povsem mirno lahko spremenili v to, da je tudi sodobna »politika teater« in da se tega slovenska diplomacija zelo dobro zaveda.

Marko Jensterle

Alpetour zanemaril hiši na Mestnem trgu

Krona z beraško streho

Škofja Loka, 21. novembra - Hotel Krona na Mestnem trgu je svoje čase veljal za najbolj ugleden in obiskan gostinski lokal v Škofji Loki. Žal je od tedaj preteklo že precej vode, lastnik Alpetour ga je nazadnje, že močno betežnega, celo izročil v najem zasebnikom.

Krona, ki je razglašena za kulturni spomenik starega mestnega jedra, je zgodila v oči tudi občinske može, ki si ne upajo dovoliti podobne sramote, ko so jo v javnosti doživeli s Tavčarjevim dvorcem na Visokem. Ne gre le izgubljeno slavo hotela, gre tudi za streho, ki po mnenju dveh izvedencev ne bo zdržala decimetrsko snežne odeje. Od Alpetoura so zahtevali, naj hišo vsaj toliko popravi, da streha ne bo nekega dne zgrmela na tla ali, še slabše, na nič hudega sluteče ljudi. Ko je v torek to stvar pretresal škofjeloški izvršni svet, je slutil, kakšen bo odgovor Alpetoura; ni denarja za obnovu.

Nekaj podobnega se je uresničilo. V THP Alpetour si cer obljudljal, da se bodo obrnili na Tehnika in pridobili dva predračuna: enega za celovito strokovno obnovo strehe in drugega za zasilno obnovo. Katero inačico bodo izbrali, bo odvisno od žečega podjetja, ki je vse prej kot globok. V podjetju tudi tožijo, da jim najemnik že pol leta ne plačuje najemnike za lokal (prva obravnava je na Temeljnem sodišču že bila) in ne skrbi za objekt, po prekiniti najemnega razmerja pa tudi dvomijo, da bi našli najemnika, ki bo pripravljen sodelovati pri obnovi. Iz ozadja se kaže še negotovost zaradi vloženega zahtevka za denacionalizacijo Krone. Pri vsem skupaj v Alpetouru upajo celo na finančno pomoč občine pri obnovi.

Gre seveda za željo vpijočega v puščavi, saj je lastnik Alpetour, ki bi kot lastnik moral v preteklosti bolje skrbeti za Krono, ne pa čakati, da se skoraj sesuje. Tega izvršni svet ne bo dovolil, ob Alpetouru zahteva sanacijo strehe do 10. decembra. V nasprotnem primeru bo obnovo res finančni proračun, vendar Alpetouru poslal račun.

Se bolj neizprosen glede časovnega roka je bil izvršni svet z zahtevo po zamaštvu luknje v strehi sosednjega Alpetourovega objekta na Mestnem trgu. Cela hiša (vahtn'ca, na sliki) je s svojim zanemarjenim izgledom prava sramota tisočletnega mesta. ● H. Jelovčan

Mladinski svet Slovenije v Izoli

Ljubljana, 22. novembra - Konec tedna bo v Simonovem zalivu v Izoli prva seja zborna Mladinskog sveta Slovenije, na kateri bodo določili svoje programske usmeritve in resolucije, ki naj bi v prihodnje okrepljevale mladinske politike in razvoj mladinskega dela v Sloveniji. V programske usmeritve so v MSS zapisali, da bodo delovali na področju zakonodajne politike, vzgoje in izobraževanja, kulture in založništva, razvojne politike in raziskovanja, politike prostega časa, mednarodnega sodelovanja, skratak povsod, kjer delujejo tudi mlade. Govorili naj bi o mladinskem turizmu, socialni politiki, stanovanjskih problemih mladih, o Slovenskih zamejskih mladinskih organizacijah, predstavili pa naj bi tudi projekt festivala slovenske mladine. Poleg različnih mladinskih organizacij in zvez, ki so že vključene v Mladinski svet Slovenije se bo dogodka v Izoli udeležilo tudi več uglednih gostov med njimi tudi predsednik slovenskega predstavstva Milan Kučan in minister za šolstvo dr. Peter Venczel. ● I. K.

Stališča

Ob katastrofnih poplavah v Republiki Sloveniji so bili posebej prizadeti vsi tisti, ki gospodarijo in ustvarjajo samostojno z lastnimi sredstvi. Neštetim obrtnikom, samostojnim podjetnikom in kmetom je voda ujma uničila ali poškodovala poslopja, stroje, material.

Zato poleg izrecne podpore, ki jo dajemo naporom republiškega izvršnega sveta za ublažitev posledic katastrofe, dajemo posebno pobudo slovenski vladni in pristojnim resornim ministrstvom za pomoč pri premoščanju posledic ujme samostojnega gospodarstvenika. Predlagamo namreč, da slovenska vlada in njen resorna ministrstva proučijo možnosti za:

- zmanjšanje in

KRATKE GORENJSKE

Asfalt skozi Studeno - Pred dvema letoma je bila začeta rekonstrukcija ceste v Selški dolini skozi Studeno in krajši odsek na prej proti Škofji Loki. Skozi Studeno je bil takrat položen le grobi asfalt. Pred dnevi pa je Cestno podjetje Kranj (na podlagi obljube v Republiški upravi za ceste, da so sredstva zagotovljena) položilo skozi Studeno tudi asfaltbeton. Sicer pa so nam v Cestnem podjetju v Kranju povedali, da trenutno potekajo večja dela še na dveh odsekih na Gorenjskem. Tako se nadaljujejo že začeta dela na cesti Tenetiše - Mlaka proti Kokrici, kjer bodo čez zimo zgradili most čez Parovnico. V Škofji Loki pa naj bi še letos dokončali prav tako že začeto urejanje križišča. Na sliki: Asfaltiranje skozi Studeno pri Železnikih. - A. Ž.

Borci o ustavi

Radovljica - Občinski odbor ZZB NOV Radovljica je na zadnjem novembrski seji sklepal o programu dela za prihodnje leto. V prihodnje bodo poleg skrb za socialnozdravstveni položaj članov največjo pozornost namenili ohranjanju tradicij NOB, urejanju in čuvanju spomenikov in obeležij NOB ter skrb za jubilejne proslave. Poudarili so, da bi pri tem morali, podobno kot v drugih državah, sodelovati tudi oblastni organi. Še posebej se bo treba opredeliti do proslav, kot so decembrska vstaja v Bohinju in Zmaga mrtvega bataljona na Goreljk... Občinski odbor pa bo skupaj z Medobčinskim svetom ZZB NOV organiziral za vodstva krajevnih organizacij tudi javne razprave o osnutku nove slovenske ustave. Prva takšna javna razprava je že bila v sredo. (jr)

Statut in delo

Kranj - Sinoči (v četrtek) je bil v krajevni skupnosti Kranj - Center zbor krajanov. Obravnavali so začasni statut krajevne skupnosti in izvolili poravnalni svet. Osrednja točka pa je bilo poročilo o problematiki krajevne skupnosti na področju javnega reda in miru, socialne varnosti in problemov s tem v zvezi ter revitalizacija - denacionalizacija. (až)

Čajanka in Ura pravljic

Kokrica - Turistično društvo na Kokrici pri Kranju bo južni (sobota) ob 17. uri v kulturnem domu priredilo v letošnji sezoni že drugo Čajanko. Pogovor bo tekel o Prehrani nekoč in danes, predavatelj pa bo Milan Škerjanc. Še posebno zanimiv bo nedvomno pogovor o človekovem telesu, kot "kemični tovarni" za predelavo hrane. Predavatelj pa bo odgovarjal tudi na vprašanja. Seveda pa bodo obiskovalce tudi tokrat postregli z domaćim čajem in pecivom.

Prihodnjo soboto, 1. decembra, pa bo društvo v prostorih brunarice ob Čukovem bayerju začelo tudi z Urami pravljic za najmlajše. Otroke od 4. do 10. leta vabijo, da pridejo v brunarico ob 15. uri. S seboj naj prinesejo le copate. (až)

Zlata poroka Naceta in Marije Polajnar iz Britofa 3 pri Kranju Minulo soboto, 17. novembra, je minilo natanko 50 let, odkar sta se v Predosljah poročila Nace Polajnar iz Predoselj in Marija Mubi z Bele pri Preddvoru. Tokrat sta zlati jubilej potrdila tudi pred maticarjem in Marjanom Knetom v Mestni hiši v Kranju. Ko smo ju v začetku tedna obiskali, sta povedala, da sta se poznala že v mladih letih. Na delo v Gumico (Savo-Semperit) sta hodila skupaj in potem še pred poroko v Britofu zgradila hišo, kjer živita še zdaj. Trière otroci so se jima rodili in danes imajo vsi svoje družine. Nace je pokojnino dočakala 1966. leta v Savu kot vodja oddelka, Marija pa v Zdravstvenem domu v Tržiču, kjer je bila šivilja. Pravita, da sta še kar pri zdravju, da včasih res ni bilo najbolje, da pa je vsakdo, če je le hotel, lahko dobil delo. Zdaj pa je zares huda kriza... Sicer pa Marija zdaj najraje opravlja različna ročna dela (gobelini, prtičke...), Nace pa poleg domačih opravil tudi rad kuha. Ob jubileju jima čestitamo in želimo zdravja tudi v uredništvu. ● A. Ž.

Pred vključitvijo telefonov v KS Stražišče

Najtežje je bilo dogovarjanje

Le pogumu posameznikov v gradbenem odboru in pripravljenosti tovarne Sava za vezavo in obrestovanje zbranih sredstev gre zahvala, da je pred dvema letoma začeta akcija uspela.

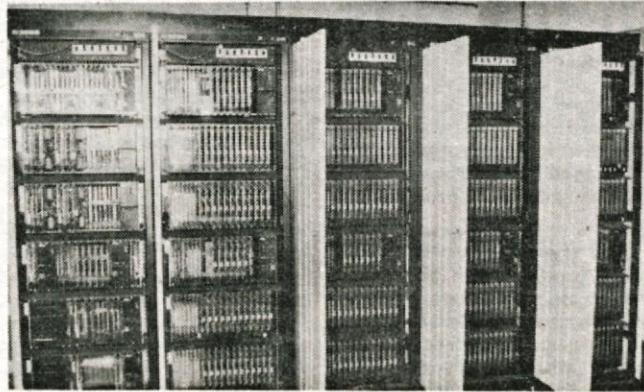
Kranj, 22. novembra - Zdaj je pri izvedbi velike telefonske akcije v krajevni skupnosti Stražišče praktično že vse končano. Po informaciji PTT podjetja Kranj bo po 29. novembra oziroma po pridobitvi uporabnega dovoljenja vse nared, da bodo 525 naročnikov v KS Stražišče postopoma (z vključevanjem) začeli zvoniti telefoni. Gradbeni odbor je zahtevno naložno uspešno opravil.

Že sam začetek akcije pred dvema letoma ni bil enostaven, saj je gradbeni odbor moral začasni akcijo po neuspelem referendumu za telefonijo in kabelsko televizijo. Še večja težava je bila, ker bi se samo za načrtovani pričetek telefonske akcije moralno prijaviti vsaj 470 interesentov. Vendar pa jih je izjave podpisalo manj kot polovica. Hkrati pa je takrat tudi že grozila inflacija.

"Veliko več razlogov je bilo tedaj, da ne bi začeli z akcijo, kot pa da se je lotimo," se spominja predsednik gradbenega odbora Rudi Bizovičar. "Le pogumu posameznikov v odboru in

Vodja oddelka za naprave v PTT podjetju Kranj dipl. inž. Miran Čehovin pa nam je povedal, da bo po izidu novega telefonskega imenika (predvidoma marca prihodnje leto) namesto sedanjega petmestnega začel na območju bodoče glavne avtomatske telefonske centrale Kranj veljati šestmestni sistem. Pred vsako sedanjo telefonsko številko bo še številka 3.

pripravljenosti tovarne Sava za vezavo in obrestovanje zbranih

Izkrina digitalna ATC SI 2000 v Bitnjah ima 2304 priključke in 120 spojnih vodov po optičnem digitalnem sistemu...

Nova časopisna čitalnica

Jesenice, 22. novembra - Na Jesenicah so imeli dolga leta čitalnico v delavskem domu pri Jelenu. Nato so čitalnico zaradi dotrajanih prostorov zaprli in od tedaj dalje je bilo mesto brez primerne čitalnice. Zdaj pa so odprli novo, moderno in prijetno časopisno čitalnico v avli amaterskega gledališča na Jesenicah, tako da je zares dostopna vsem, ki pogrešajo čitalnico. Sodi v okvir jesenske knjižnice in ima skupaj s skladisčem 80 kvadratnih metrov površine. Izbera je velika, saj so bralcem na voljo vsi slovenski časopisi in revije ter časopisi iz drugih republik. ● D. S.

Literarni večer

Škofja Loka - Danes, v petek, ob 17.30 bo v avli OŠ Cvetko Goljar literarni večer, na katerem bodo predstavili poezijo Kozma Ahačiča in slike Vojka Svetine. Ahačičeve pesmi je za predstavitev izbrala pesnica Neža Maurer, Andrej Pavlovec pa bo govoril o likovnih delih Vojka Svetine nastalih na poezijo Kozme Ahačiča. Sodelovali bodo še kitarista Matej Bertoncelj in Tadej Pintar, recitatorji Minka Harbaš, David Končan in Damjan Štrekelj.

Krekov hram v Selcih

Selca - Pred približno pol leta so v krajevni skupnosti Selca v Selški dolini, v eni najstarejših hiš, v kateri je zgoraj dvorana, spodaj pa so prostori KS, dobili prijeten gostinski lokal. Oto Bizovičar iz Škofje Loke, ki že 15 let dela v gostinstvu (začel je v Kanju v KS Smlednik), je po lastni zamisli uredil prostore, ki jih ima v najemu za 25 let. Posebnost lokalna v Selcih, edinega v kraju, so raznovrstne pizze, po katerih je danes že znan daleč naprej. Oto pravi, da gre zasluga za sloves o njihovih pizzah kuharici Dubravki. Pizzerija Krekov hram je odprta vsak dan od 13. do 23. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 9.30 do polnoči. V lokalnu s 40 sedeži sprejemajo naročila za zaključene družbe tudi po telefonu na številko 67-296. ● A. Ž.

Novoletno darilo

Kranj - Za tiste, ki prsegojo predvsem na gostinsko kakovost, bodo v okviru prednovovletnega razpoloženja poskrbeli že prihodnji mesec v restavracijah Napoleon international. Poleg estetske ponudbe pripravljajo posebno svečane gala večere z različnimi gosti. Tako bo 11. decembra v restavraciji Napoleon v Lukovici novoletno razpoloženje začela glasbena skupina New Swing quartet, kasneje se bodo zvrstili večeri italijanske visoke mode, nastopala pa bo tudi plesna skupina Make up Napoleon in drugi. Jože Hribar, ki je lastnik dnevnovo-nočnih lokalov Napoleon international, pravi, da je od 1985. leta naprej, ko so odprli prvi lokal, njihov osnovni moto vrhunska kakovost. Zato se tudi osebje izpopolnjuje v evropskih gastronomskih središčih. Sicer pa se Napoleon international nenehno razširja, za kar skrb skuša strokovnjakov s področja turizma, gostinstva, marketinga in finančnih. Novi projekti bodo znani v začetku prihodnjega leta; tudi glede Gorenjskega. Za zdaj so lokalni Napoleon international v Lukovici, v Portorožu, Piranu in ob Vrbskem jezeru v mestecu Portsach. ● (až)

Gradbeni odbor obvešča vse naročnike telefonov, da je plačilo stroškov za vključitev in za vpis v telefonski imenik pogoj za začetek vključevanja.

sredstev se lahko zahvalimo, da smo še pred 40-odstotno podprtijo kupili ves potreben material za začetek del na omrežju."

Vendar pa so se po vseh potrebnih pogajanjih (in tudi nepotrebnih zapletih) dela začela še avgusta lani. Bilo je že slišati očitki. Težav, ki jih je imel gradbeni odbor, pa kljub dobrimi strokovni sestavi, ni bilo malo.

"Največ težav smo imeli prav pri pridobivanju soglasij za prekope zemljišč za izgradnjo primarnega omrežja. Nešteto protestovalnih ur so samo pri tem delu opravili člani odbora. Večina krajanov je res z razumevanjem podpirala akcijo in vsem tem se v imenu odbora in naročnikov telefona zahvaljujem; bili pa so tudi drugačni, težavni primeri..."

Čeprav bo uspešnost celotne akcije pokazal šele končni obračun, pa najbrž že zdaj lahko rečemo, da je bil zahteven program, ki ga je uresničeval gradbeni odbor, tudi po finančni plati uspešno izpeljan. Naročovano je bilo, da bodo s prispevkom, ki so ga plačali interesi, zgradili le primarno omrežje; o sekundarnem razvodu pa bo beseda, ko bo končana prva faza-primarni razvod. Pa je vendarle odboru uspelo zgraditi tudi sekundarno omrežje.

"Končni obračun bo pokazal, kako smo gospodarili z denarjem. Sem pa zadovoljen, da bo zdaj, po končani akciji v kraju

Ob odgovorni, zahtevni, obsežni in nazadnje zdaj tudi uspešno končani veliki telefonski akciji v krajevni skupnosti pa je zadovoljstvo predsednika gradbenega odbora odsevalo tudi precej senc. Bili so vendarle tudi očitki, neupravičene kritike, natolceanja, namigovanja in tudi nagajanja... Zato takšne akcije Rudi Bizovičar ta hip ne bi več vodil oziroma začel.

Rad mu verjamem. Prepričan pa sem, da so bili marsikje v krajevnih skupnostih na Gorenjskem podobnega mnenja zaradi takšnih izkušenj, zapeščenih in težav. Najbolj obremenjeni so pri takšnih zahtevnih "vožnjah" pač vedno motorji...

● A. Žalar

Pomoč prizadetim v poplavah

Trstenik - V krajevni organizaciji Rdečega kriza Trstenik v kranjski občini so minuli teden organizirali zbiralno akcijo za prizadete v poplavah. Po predhodnem obvestilu so na območju krajevne skupnosti Trstenik in pri krajanah na Spodnji Beli zbrali precej pridelkov (jabolka, zelje, krompir, pšenico, čebulo, pa tudi odeje, oblačila...). Predsednik RK Trstenik Peter Stare nam je povedal, da so potem v nedeljo, vse kar so nabrali, (okrog dve tone) s kombijem, ki ga je brezplačno odstopilo Cestno podjetje Kranj, odpeljali v Ljubno v Savinjski dolini. V krajevni skupnosti Ljubno so bili pomoči zelo veseli in se vsem, ki so jim tokrat na ta način pomagali, zahvaljujejo. Sicer pa, kot so povedali v Ljubnem, bi za naprej najbolj potrebovali rabljeno pohištvo in gospodinjske aparat (belo tehniko). RK Trstenik bo zato akcijo zbiranja tovrstne pomoči organiziral še enkrat; krajan lahko sporočijo, kaj bi lahko prispevali oziroma odstopili, v trgovino na Trstenik ali na občinski odbor RK Kranj. Ob sedanjih akcijah pa se RK Trstenik vsem, ki so prispevali za pomoč, najlepše zahvaljuje.

Podljubelj - Akcija zbiranja prispevkov pa je bila tudi v krajevni skupnosti Podljubelj v tržiški občini. Denar, ki so ga krajan prispevali, je organizacija RK Podljubelj nakazala družinama Osredkar in Kržišnik v Poljanah v škofjeloški občini. Nogavice in rokavice, ki so jih napletle žene, pa so poslali v štab v Luču. Pri zbiranju pomoči so ugotovili, da so krajan še pripravljeni pomagati in bodo to tudi storili. Organizacija RK Podljubelj se v imenu vseh (tudi ostalih organizacij) zahvaljuje vsem, ki so tokrat prispevali za pomoč prizadetim v poplavah. ● A. Ž.

Ohrjanje starih običajev v vaški skupnosti Letence v KS Goriče - Blizu 30 krajanov iz Letenc s harmonikarjem Cirilom Šausom je bilo minilo soboto na izletu v Maribor in pri kmetu Finguštu v Oreho vasi. Sprejel jih je tudi minister za informiranje mesta Maribor Smiljan Pušnjak, ki jim je organiziral ogled mesta, hkrati pa izrazil zanimanje in pripravljenost za tesnejše stike s kranjsko občino. Izlet Letenčanov pa je pravzaprav že nekajletna oblika zvezanja oziroma ohrjanja nekdajnih običajev v kraju. Ob različnih dogodkih (ohjeti, osebni prazniki ipd.) se nabere v blagajno skupnosti nekaj denarja, ki ga potem skupaj porabijo za izlet, piknik... Takšna srečanja imajo v Letencih pravzaprav, odkar so pred leti na podlagi skupne akcije zgradili in odprli zbiralnicu mleka. - A. Ž. - Foto: A. Mali

Elan odpušča delavce

Stečaj ne izbira

Zakaj ravno jaz, se sprašuje mnogokateri od 382 Elanovih delavcev, ki te dni prihajajo po delovne knjižice. Stečaj pač ne izbira, dobre in slabe delavce, socialno šibke, zakonce, ki »združujejo delo« v istem podjetju, delovne invalide, vse brez razlike pomete stečajni metež.

Begunje, 20. novembra - V Elanu, kjer so z 18. novembrom začeli z odpuščanjem prvi štiristo delavcev, jih bo ščasoma že. Za zdaj ostaja v tovarni le toliko delavcev, kolikor jih potrebujejo za dokončanje dogovorjenih del, kasneje pa tudi njih čakata delovna knjižica in zavod za zaposlovanje.

Ko smo se to dopoldne oglašili v Elanovi avli, so tam na treh »šalterjih« po abecednem redu sprejemali delavce in jim izročali odločbe z delovnimi knjižicami. Eden od odpuščenih delavcev, ki je v Elanu delal domala dve desetletji, je povedal, da je za svoj odustop zvedel s seznama, obeshega na vratarnicu, po toliko letih pridnega dela pa ga zdaj odslavlja v tovarniški avli. Ni nam povedal svojega imena, češ da se bojni, ali mu nemara ne bo kasnejše zaprtia pot v Elan, ko bo ta pod drugim imenom znova najemal delavce. Delavka, ki tačas še dela v Elanu (zato je prav tako razmeti njen strah pred izpostavljanjem javnosti), pa je potožila, da sta tu zaposlena oba z možem. Kako bosta preživljala v šolah otrok, kje bosta našla novo delo, ko odpustijo še njiju, saj nista več v tistih letih, ko bi bila zani-

miva za drugega delodajalca. Podobnih usod, ki smo jih zabeležili mimogrede, je v Elanu še veliko. So delovni invalidi, ki ne vedo, kako bo z njihovo prihodnostjo; so pridni delavci, ki so delali visoko nad normo, zdaj pa jih odpuščajo prej kot povprečne: so besni in razčlanjeni, ki bi udarili po mizi, pa je strah prevladal nad jezo, oboje pa v popolnoveh utaplja v bisefih. Polovica je takih, ki jih je žalostna novica našla na prisilnem dopustu. Je polovica režijev, so znana vodilna imena...

Sekretar radovljiškega sindikata **Bogo Košnjek** je ob odpuščenih povedal: »V sindikatih smo zahvalili, naj bi delavce dostopno obvestili, kaj jih čaka. Na predlagani zbor delavcev na tovarniškem dvorišču pa niso pristali, saj nemara potem delavci ne bi tako vdano prenašali odustov. Ni

prav, da so mnogi zvedeli za svojo usodo s seznama, ki visi pred vhodom v tovarno, pri odpuštu pa dobe le suhoperarno odločbo, da jih zaradi stečaja pač ne potrebujemo več. Zaslužili bi si vsaj pisemno obvestilo o stanju, postopku stečaja in dejstvu, da so na seznamu odpuščenih. Na srečo dobivajo vsaj navodila zavoda za zaposlovanje, kako in kaj po odpuštu. V radovljiških sindikatih smo že prej aktivirali pravno službo (naš pravnik Zdravko Rus zastopa delavce Elana) in v njeno pomočjo dosegli, da so v času Elanove agonije delavci normalno dobivali plače in nadomestila. Zdaj bomo skušali zanje kar največ iztržiti iz stečajne mase.«

Prva pot odpuščenih iz Elana bo ta ali prihodnji teden na Zavod za zaposlovanje. **Slavko Kain** s kranjske enote nam je pritrudil, da so odpuščeni iz Elana prvi gorenjski stečainiki, ki prihajajo v tolkišnem stvilu. »Slep stečajnega senata je bil, da do-

končanja del v Elanu obdrži del zaposlenih, ostale pa odpušti. Kot bo postopoma ugašal delovni proces, bodo postali nepotrebni tudi drugi delavci,« je povedal. Na vprašanje o tem, kakšno upanje imajo delavci, če radovljiška občina sklene najemno pogodbo Sport El 2000, pa je dejal: »Kot sem se pogovarjal s pristojnimi, naj bi po tej pogodbi veljalo, da delo v novem podjetju dob vsa 480 delavcev. Na zaposlovanju pa pričakujemo, da bo ta številka večja, med 600 in 700 delavci. Na republiški zavod za zaposlovanje pa smo tudi sporočili, da je treba priskrbiti potreben denar za kapitalizacijo delovnih mest. Delavci naj bi v novem Elanu tako rekoč kupili pravico do delovnih mest, delodajalec pa naj bi jim jamčil delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Kljub vsemu pa ostaja v Elanu nereseno vprašanje preostalih 500 do 600 delavcev.« ● D. Z. Žleb, Foto: J. Cigler

Begičevi so morali bežati pred naraslo vodo

Soba v samskem domu čaka

Škofja Loka, 21. novembra - Begičeva družina bo vse življenje pomnila letošnji 1. november, ko jih je narasla voda pregnala iz pritičnega stanovanja oziroma sobe, velike 21 kvadratnih metrov, v Poljanah. Voda je segala skoraj meter visoko, do kljuke na vratih, ko je odtekla, pa je puščila za debelo blata, uničeno pohištvo, prepojeno debelo zidovje, skrata, stanovanje, v katerega se še lep čas ničke ne bo mogel vseliti, sploh pa ne družina z majhnim otrokom, kot je Begičev šestletni Zoran.

»Z ženo Nado delava v LTH na Trati deset let. Prej sva nekaj let živila v samskem domu, potem sva iskala primerno družinsko stanovanje. Hodil sem po vaseh, spravoval ljudi, končno sva našla sobo v Poljanah z metrskimi zidovi, betonskimi tlemi, brez elektrike, ter jo za silo opremila. Ko je bil sin star leto dni, je žena zbolela. Bil je začetek tuberkuloze in za štiri meseca so jo poslali na Golnik. Zdravnica je odsvetovala, da bi še naprej stanovali v vlažni, mrzli sobi v Poljanah in priporočila primernje stanovanje,« je včeraj pripovedoval Josip Begič.

Josip in Nada sta s prijatelji reševala iz poplavljene sobe, kar se je dalo. Ko je voda odtekla, so sprali blato, kurili v štedilniku, vendar je bilo mokrote preveč. Igrali bi se z zdravjem, če bi se vrnili. Prvi hip so se zatekli k Jozipovemu bratu v Staro Loko, kjer se je v eni sobi, brez kopališča, s skupnim straniščem, gnetlo šest ljudi. Josip je medtem hodil okrog in prosil za primerno

stanovanje; v nedeljo je družino sprejel k sebi mož, ki živi v LTH-jevem dvosobnem stanovanju v Podlubniku.

Vendar pa bi bili krivični, če bi rekli, da so Ločani zatiskali oči pred nesrečo Begičevih. Upravni svet doma samskih delavcev v Frankovem naselju je 14. novembra na priporočjo LTH, občinske-

ga izvršnega sveta in sindikata sklenil, da se Begičevi lahko takoj vselijo v prazno sobo samskega doma in LTH lahko po predhodno pridobljenih dovoljenjih preuredi še drugo sobo oziroma celo stanovanjsko enoto (dvoposteljna in triposteljna soba ter sanitarije) v družinsko stanovanje. Svet je tudi prizgal zeleni luč za začetek postopka sprememb namembnosti doma v družinska stanovanja. Dotolej naj bi Begičevi potrpleli, se podredili zahtevam poslovnika in hišnega reda samskega doma.

Begičevi, sprva navdušeni nad razpletom, so po ogledu sobe in pogovoru z upravnikom Miroom Dobravcem znova zagrenjeni. »Soba s pičlo opremo je kot zapor. V njej, kot je dejal upravnik, ne bi smeli imeti svojih stvari, niti kuhalnika ne. Pralnica je skupna v kleti, kleti za ozimnico ni. V samskem domu, v eni sobi, pod takšnimi pogoji družina ne more živeti.«

Upravnik doma Miro Dobravec je povedal, da se je v domu od 1973. leta do zdaj zvrstil 2401 začasnih stanovalec, da v vsem tem času ni bilo nobene nezgode, pretepa, da okolje nima problemov s samci, da pa seveda zahteva strogo spoštvovanje pravil obnašanja, ki bi bila z vselitvijo družin(e) postavljena na glavo. ● H. Jelovčan

Računalniško podprtja šolska knjižnica

Poskusni program v preddvorski šoli

Predvor, 22. novembra - Učiteljica Francka Žumer, ki hkrati bedi tudi nad knjižnico v Osnovni šoli Matije Valjaveca v Predvoru, je prek republike podskupine za računalniško podprtjo knjižnico septembra začela uvažati v poslovanje računalniški program, ki vzporedno poskusno poteka v osmih slovenskih osmiletkah (preddvorska šola je edina na Gorenjskem) in naj bi prerasel v nacionalni knjižnični program.

Kot je povedal ravnatelj preddvorské šole Vinko Jenko, imajo reden pouk računalništva, kombinirano s poukom tehnične vzgoje, že tretje leto vsi učenci petih razredov. Prejšnji teden so se šestim partnerjem v učilnici pridružili še trije računalniki, ki jim jih je odstopil v brezplačno uporabo Gorenjski tisk iz Kranja. »Petosošči v 35 urah spoznajo osnove računalništva. Žal nam manjka nadgradnja v krožkih za višje razrede, za kar zaenkrat nismo usposobljenega mentorja.«

Francka Žumer nadaljuje: »Če ne bi bilo pouka računalništva, verjetno tudi računalnika v knjižnici še ne bi imeli. Ko smo iskali primeren program, smo naleteli na poskusnega, ki ga v okviru podskupine za računalniško podprtjo knjižnico od septembra preverjamo in izboljšujemo v osmih sloven-

prosti čas, saj je v urah, ko je knjižnica odprta, preveč opravka s sposojo. Naši učenci namreč radi berejo, vsak dan jih pride v knjižnico od petdeset do sto. Doslej smo uspeli vnesti v računalnik 502

no računalniško.« Učiteljici-knjiničarki Francki Žumer so v prostih urah pred poukom ali po njem dragoceni pomočniki Jaka Bizjak, Igor Kremsar, Miha Lavrinšek, Matiček Žumer, Jaka Bevc, Janez Jenko in Igor Povšner, ki jih v knjižnico privabljajo računalnik. Miha Lavrinšek: »Prek računalnika lahje in hitreje sposojamo knjige, sededa pa so za to potrebne obvezne predpriprave. Napredujemo počasi. Običajno hkrati pomagava dva učenca.«

Računalniško podprtja knjižnica je v preoblikovanju knjižnice v središču šolskega življenja edina prava pot. Šola prihodnosti namreč ne bo več le polnila glav učencev z najrazličnejšimi (ne)potrebnimi podatki, ampak jih bo predvsem naučila, kako naj sami, prek neobveznih knjig, pridejo do novih znanj. Žal je preddvorska šolska knjižnica za študijsko-čitalniški način dela pretesna. ● H. Jelovčan, Foto: J. Cigler

Pomočniki v knjižnici. Prenos podatkov s klasičnih kartončkov v računalnik je obsežno delo, ki pade predvsem v

'učenca' in 356 knjižnih enot od skupaj več kot 8000. Delo je v bistvu dvojno, delno še klasično, del-

Vlada prisluhnila Sivim panterjem

Pokojnine ne zajedajo gospodarstva

Pred zasedanjem slovenske skupščine, ki je napovedala tudi obravnavo nove metodologije v usklajevanju pokojnin, smo od Stranke Sivih panterjev dobili obsežen zapis o pogajanjih te stranke s Skupnostjo pokojniškega v invalidskega zavarovanja, Demosa in vlade. Že prejšnja skupščina, ki ni podprla zamrznične pokojnine do konca leta, ter vladni predlog, ki je zdaj na skupščinskih klopeh, kažejo, da argumentov Sivih panterjev niso prešli.

Že junija so panterji pripravili analizo dejanskega stanja pokojniške problematike in jo predstavili SPIZ, drugim upokojenskim organizacijam (z njimi so kasneje družno nastopili), strankam Demosa, vladu in resornim ministrom. Oktobra so napravili novo analizo in jo poslali skupščinskim poslancem, sodelovali pa so tudi na seji skupščinskega odbora za delo in socialno politiko, kjer so zagovarjali stališče, da pokojnin ne gre zamrzniči. Dokazovali so, da pokojnine ne zajedajo gospodarstvo, temveč da SPIZ bremenijo socialni dodatki, ki bolj sodijo v vladni socialni program. Prejšnja vlada je obremenila gospodarstvo z višjo prispevno stopnjo za SPIZ, ko je leta 1984 na njen stroškovnik prenesla borčevske pokojnine, beneficirane pokojnine za policijo in KPD ter izjemne pokojnine. Sivi so dokazovali, da bi SPIZ lahko ob obstoječi prispevni stopnji 19,1 odstotka iz OD in 5,1 iz dohodka brez težav izplačevali pokojnine in usklajevanje, če bi vlada ponovno dodala iz proračuna omnenje na sredstva.

Republiški odbor stranke Sivih panterjev je sklenil aktivno voditi akcijo za uveljavitev zahteve po sprotinem usklajevanju pokojnin in zoper njihovo zamrzničitev. Po točkah so našeli tudi kopico stališč, iz katerih je videti, da upokojenci zase ne terjajo boljšega položaja, kot ga ima aktivna generacija, da želijo le dosledno spoštvanje obstoječe zakonodaje, da noben novi predpis in metodologija ne sme okrniti pravic upokojencev. Odločili so se za posvetovanja s strankami Demosa in opozicijo, da bi uveljavili ta stališča. Ustanovili so tudi komisijo, ki bo pretresla novi osnutek zakona o pokojniškem in invalidskem zavarovanju ter z zakonom zaščitila ostarelo generacijo na večer življenja. Tudi naj ne bi dovolili, da bi bil zakon sprejet na hitro, rok za sprejem novega ne bi smel biti krajsi od dveh let. V čast jim je šteti tudi misel o pogajanjih s pristojnimi za pravično usklajevanje pokojnin, namesto nepremišljenih »mitingaških nastopov in neargumentiranega vznemirjanja upokojencev«. Sicer pa se je sodeč po posluhu vlade izkazalo, da so ubrali pravo pot. ● D. Ž.

VESTI

Val 202 za poplavljene v Lučah

Val 202 je 16. novembra odpril hranilno knjižico pri Ljubljanski banki, Gospodarski banki, Ekspozitura Miklošič v Ljubljani, kamor občani lahko nakazujejo denarne prispevke za gradnjo vodovoda v Krnici pri Lučah. Številka knjižice je 50100-620-107-031-82710-2055/59 s pripisom Poslušalc Vala 202 za poplavljene v Lučah. Seznam darovalcev bodo objavljeni na drugem programu vsak delovnik ob 16.35 ob ostalih informacijah, povezanih z odpravo posledic poplav v Sloveniji.

Solidarna pomoč upokojencev za poplavljene

V Društvu upokojencev Kranj so se odločili, da se odzovejo priporočilu Zveze društev upokojencev Slovenije in se pridruži vespološni solidarnosti akciji v Sloveniji, Jugoslaviji in inozemstvu za pomoč prizadetim po zadnji povodnji. Kranjski upokojenci so v ta namen prispevali 10.000 dinarjev in jih nakazali Rdečemu križu Slovenije.

Javni protest

Delavci kovinske in elektroindustrije, zbrani na nedavnom posvetu v Radovljici, so izrazili oster protest ob novici, da nameravajo zbori slovenske skupščine na seji 20. novembra po hitrem postopku sprejeti spremembe zakona o delovnih razmerjih in zakona o pokojniškem in invalidskem zavarovanju. Ker bodo napovedane spremembe bistveno vplivale na položaj delavcev in upokojencev, v sindikatu delavcev kovinske in elektroindustrije Slovenije zahtevajo, da poteka razprava in sprejemanje sprememb po normalnem postopku.

Z Miklavžem, Božičkom in dedkom Mrazom pridemo tudi na dom

Košarkarski klub Triglav prek Triglav biro marketinga organizira obisk Miklavža, Božička in dedka Mraza na domu. Informacije lahko dobite vsak delavnik od 9. do 12. in od 15. do 18. ure po telefonu 34-972. S prijavami pohitite, saj je število obiskov omejeno.

J. Marinček

Srečanje gorenjskih zdravljenih alkoholikov

Zveza klubov zdravljenih alkoholikov za Gorenjsko vabi na svojo skupščino, ki bo jutri, v soboto, 24. novembra, ob 9. uri, v sejni dvorani 14 občinske skupščine v Kranju. Ljudje, ki so uspešno zmagali bitko z alkoholom, se bodo pomenili o svojem delu in se dogovorili, kako bodo delali v prihodnje. Tudi volili bodo.

Ne pozabite na drugo cepljenje proti gripi

Prve dni novembra je bilo v dispanzerju za borce kranjskega Zdravstvenega doma prvo cepljenje proti gripi. Tiste, ki ste se cepili, naj znova spomnimo na datum drugega cepljenja: 3. decembra od 9. do 11. ure in 4. decembra od 16. do 18. ure. Račun

ODMEVI

Mrtvilo v KUD-u

Mnenju gospoda ali tovariša Podobnika o "nedelu" bivše predsednice KUD-a Sovodenj Zinka Slabe, bi kognjena hči doda sledče: "Mislim, da premovalo ve ali upošteva, kaj je ona v zadnjih tridesetih letih naredila za dvig kulture in kulturnih dejavnosti na Sovodenju.

Kaj se je na Sovodenju dogajalo v zadnjih petnajstih letih, ne vem, ker tam nisem živel v in to se ne bom spuščala. Vem pa, da sem bila kot otrok prikrajšana za mnogo večerov, ki bi jih lahko preživel s svojo mamom, če ona ne bi ob večerih in pozno v noč sodelovala na vajah za igre. Ni mi žal za večere, ker je tako na oder postavila mnogo kvalitetno odigranih vlog. Bila sem in sem še danes zato ponosna nanjo. Mislim pa, da to ni vse, kar je Zinka Slabe naredila za KUD Sovodenj. Zato se mi ne zdi potreno, da neko na tak način iznaruje njen dolgoletno delo.

Pa veliko uspehov pri nadaljnjem delu.

Irena Bevc

Odgovor na težave delegata ZSMS - LS Rastka Tepine

Komisija za organizacijo prireditev v občini Kranj pri IS SO Kranj v sestavi: Peter Tomazin, Nada Bogataj Kržan, Alenka Bole Vrabec, Marjeta Brence, Florijan Bulovec, Ignac Gorjanc in Stane Zidar, sporoča, da je izvršni svet SO Kranj na 18. seji dne 24. 10. 1990. na podlagi 244. člena Statuta občine Kranj (UVG, št. 25/82) ter v skladu z 28. in 29. členom Poslovnika IS SO Kranj, sprejel sklep o imenovanju zgoraj navedene komisije.

Zaradi tega verjamemo, da se spoštovani delegat ZSMS - LS Rastko Tepina ne more spominjati imenovanja, ker ni član izvršnega sveta SO Kranj. Delegatu se opravičujemo, ker v razpisu ni bil naveden popolni naziv komisije, to je Komisija za organizacijo prireditev pri izvršnem svetu Skupščine občine Kranj.

Komisija obžaluje, da omenjeni delegat kot dolgoletni kulturni delavec ni član komisije, vendar ima vso možnost, da s svojo lajno sodeluje na naših prireditvah, seveda ob skromnem honoraru.

»Demosovi prvaki in jurišniki pripominjam, da je ta komisija organizirala vse letošnje prireditev ob kranjskem občinskem prazniku, vključno s Kranjsko nočjo, katere obiskovalec je bil tudi delegat Rastko Tepina in ostalih 20.000 Kranjanov, pa glede izvedbe programa do danes nismo prejeli prijomb. Podoben rezultat pričakujemo tudi od decembrskih prireditv.

Za konec želimo poudariti, da je komisija operativna, sestavljena iz članov vladnih in opozicijskih strank. Menimo, da kdor dela, tudi greši, najbolj pa greši tisti, ki nič ne dela.

Komisija za organizacijo prireditev v občini Kranj pri IS SO Kranj
Predsednik
Peter Tomazin

Dvomljivo zavzemanje za socialno politiko

Tak naslov je dal članku z dne 13. novembra 1990 predsednik koordinacijskega odbora Demosa, sicer pa predsednik socialdemokratov v Radovljici g. Zvone Prezelj, ko je delegatom iz vrst socialistične stranke in SDP očital, da niso podprli Demosovega predloga glede stanarin.

Očito je g. Zvone Prezelj še iz sindikalističnih časov navajen, da zadeve rešuje na demagoški način s populističnimi potezami, saj ne omenja odprtrega pisma občinskega odbora socialistične

ščinske protokolarnosti iz dvorane spodil liberalni predstavnik. Če torej gospod Prezelj pred javnostjo koketira (ali prakticira) z liberalnimi poslanci, naj vsaj pošteno prešteje glasove. Njegova nepripravljena in enostransko predhodno obravnavana skupščinska pobuda ni padla zaradi glasov »proti«, temveč zaradi vzdržanih glasov.

Kar trije, torej večina DSP-jevih delegatov v družbenopolitičnem zboru se je vzdržala. Vzdržani glasovi v skupščini pa ne pomenujo nič drugega, kot nejasno situacijo: kot delegat nočeš škodovati, nisi pa prepričan za podporo.

Namesto da bi delegati zadolžili izvršni svet, da že iz svoje pristojnosti pripravi operacionaliziran in garantiran predlog (v objavljenem mesecu dni!), smo s presenečenjem zameglili idejo in bili še bolj presenečeni. Gospod župan pa je ob pomanjkanju proceduralne taktike zaključil z glasovanjem, čeprav mu poslovnik omogoča še usklajevanje. Vsak nedodelan prispevek,

Socialisti se v svojem odprttem pismu, ki ga je predsednik skupščine šele na našo intervencijo na seji omenil in izrazil svoje strinjanje z našimi predlogi, zavzemamo za strokovno in analitično obravnavo vseh plati socialnega stanja naših občanov. Počakalo se bo, da so socialiste stiske pri uveljavljanju drugih pravic (zaposlovanje, zdravstvo, otroškega varstva in izobraževanja) še veliko večje, kot je le vprašanje povečanih stanarin.

Pa še to: naše odprto pismo je nastalo na podlagi srečanja socialistov s predstavniki Svobodnih sindikatov v Radovljici. Na to srečanje so obljudili priti tudi predstavniki socialdemokratov, pa niso prišli.

Delegat SSS v DPZ SO
Radovljica
Marko Bezjak

Predsedniku koordinacijskega odbora Demosa
Radovljica

Vsako vprašanje, pobuda ali dejstvo se da ocenjevati z več plati, resnico pa očitno le z ene, s tiste, ki jo doživiš kot dejstvo. Zato si ne morem Prezeljeva prenosa skupščine razprave, objavljenega v Glasovih »Pismih bralcev«, dne 13. novembra 1990, razlagati drugače, kot potrebo transmisija Demosovega predloga z očitkom in iz »uzaljenoosti« neuspeha (ali uspeha!) spraviti v javnost. Novinarjev pa ni bilo več na seji! Po znanih načelih političnega marketinga pa objava te vrste ne sme biti samo informativna. V sporocilu je potrebno nakazati »krivdo«, ne glede, kako so resnico delegati občutili. Vedno pa je tako, da se pri javnih, običajno tudi enostrankarskih, kritikah dokaže kar nekaj Newtonove fizikalne zakonodaje. Kdor sproži plaz kamenja, mu utrga tudi zemljo.

Predlog predsednika koordinacijskega odbora Demosa radovljiski skupščini o zamrzitvi stanarin ni presenetil delegatov po ideji, temveč po nedodelanosti in načinu. Morda ni presenetil vseh, zanesljivo pa zadost, da žal, kljub dobrim iniciativam, če že ne nameri, ni bil sprejet. Pisni predlog je od radovljiskega Demosa sprejel le občinski izvršni svet, morda tudi predsedstvo, delegati (vsaj opozicijski) pa ne. Ustno posredovan predlog o začasni zamrzitvi stanarin in obvezni izvršnega sveta, ko je zaradi današnje občinske družbene stvarnosti postavil predlagateljem za sprejem predloga jasne omejitve: maksimalna zamrzitev je možna mesec dni, do takrat pa je potrebno oblikovati selektivna merila na socialne kriterije. Dodajmo še, da linearne zamrzitve stanarin enako rešuje nereveže, majhne reveže, srednje reveže in velike reveže.

Res je pripeljal Demos s seboj na skupščino (sklepam iz omenjenega članka!) dva predstavnika stanovalcev, ki pa ju je zaradi županove nedoslednosti in skup-

pa naj zveni še tako pozitivno, je lahko tudi kontraproduktiven.

Če pa ob skupščinski nejasnosti in učinku presenečenja, zdaj še poporanim s člankom v Glasu, natančneje premislil očitek delegatom SDP in SSS o nezavzemanju za socialno politiko občine, se mi ves salto mortale predloga lahko kaže tudi v drugi luči: usklajevanje sploh ni potrebno. Namreč, za uspeli predlog se ve, kdo je avtor; če pa ne uspe, se tudi ve, kdo je krivec. Zato se ne morem znebiti občutka suma o Demosovi premisljeni volilni propagandni gesti, izkorisčajoč socialno-ekonomsko stanje družbe. Vsakdo, hote ali ne, kdar zamenja vzrok s posledico ali cilj z metodo, tvega neuspeh. Delegati DSP smo še kako za ureditev stanovanjske sociale, vendar selektivno in metodološko oziroma strokovno pripravljeni, da je realizacija možna. Zato se strinjam z gospodom Prezeljem, da je v skupščini šlo za dvomljivo zavzemanje za socialno politiko, vendar komu.

Janko S. Stušek,

Lesce

PREJELI SMO

Nova ustava

Različna mnenja, ki so ob javni osnutku nove Ustave Republike Slovenije na prvi pogled razdelila slovensko javnost v "tabore", se v javni razpravi pa tudi v sami ustavnih komisijih približujejo in s tem oblikujejo nekatere, sirske podpore, predlage za rešitev posameznih vprašanj. Ustava, ki bo nastajala tako, bo ob sprejetju lahko deležna podpore večine političnih strank in prebivalcev Slovenije. Tako se zdi, da bo "svetost življenja" črta iz preambule, ker ima lahko ideološki pomen, zdi se, da bo nova ustava zagotavljala in ščitila predvsem človekove-posameznikove pravice, v omejenem obsegu pa družene, državne in druge širše ali splošne interese. Vzpostavitev in funkcioniranje oblasti bo torej vsaj normativno podrejeno njenemu izvirnemu poslanstu - torej servisiranju za potrebe ljudi. Zdi se, da bosta državna ureditev in lokalna samouprava vendarle opredeljeni na podlagi (bogatih in zelo različnih!) zgodovinskih izkušenj na Slovenskem, upoštevajoč tradicijo posameznih okolij - regij ter po zgledu uspešnih družbenih ureditev zahodne Evrope. Treba je priznati, da idealnega ravnotežja med stopnjo centralizacije države in obsegom lokalne samouprave ter samostojnosti gospodarstva ni. Pragmatična vprašanja politične, ekonomske in socialne narave, ki jih moramo razreševati danes, zahtevajo eno, realizacija vizije demokratične družbene ureditve in socialne države pa prav gotovo drugo.

Regionalizacija, čeprav razumljena in predstavljena v mnogih variantah, je ena od osrednjih točk in dilem v javni razpravi. Deležna je velike podpare, pa tudi pomislek, ki so bolj odraz potreb ureditve v skupščini, ki so posameznikov okolij - regij ter po zgledu uspešnih družbenih ureditev zahodne Evrope. Treba je priznati, da idealnega ravnotežja med stopnjo centralizacije države in obsegom lokalne samouprave ter samostojnosti gospodarstva ni. Pragmatična vprašanja politične, ekonomske in socialne narave, ki jih moramo razreševati danes, zahtevajo eno, realizacija vizije demokratične družbene ureditve in socialne države pa prav gotovo drugo.

Brane Grohar

voru so bili: predsednik sveta KS Edvard Kavčič, tajnik KS Zinka Slabe in predsednik skupščine Srečko Debeljak.

Stavek, ki je povzročil užaljenost, da v KUD-u vlada nekakšno kulturno mrtvilo, se je nanašal na daljše obdobje in ne samo na čas, ko je v tem društvu novo vodstvo. Vendar moram pripominiti, da ima novo vodstvo zagotovljene nove prostore in delno tudi materialne zmogljivosti, kar prej ni bilo.

Trditev g. Podobnika, da prejšnji predsednik KUD-a naredil nič ali zelo malo, je milo rečeno zlobna, da ne rečem slabounna. Funkcija predsednika KUD-a je Slabetova prevzela v času, ko je kulturna dvorana, last KZ Škofja Loka bila prenesena v last KS Sovodenj. Dvorana in pomožni prostori so bili v popolnem razsulu. Krvida za to verjetno ni bila na vodstvu KUD-a, ampak bivšega lastnika. KS je z veliko angažiranjem krajanov, posebej pa DO Jelovica in DO Termopol obnovila dvorano in pomožne prostore. Lahko bi celo rekli zgradila, saj so od prejšnjih prostorov ostale samo stene.

Pri tej, za KS veliki investiciji je bilo potrebno veliko zagnanosti vodstva KS, posebej pa Slabetove, ki je bila obenem tajnik KS in predsednik KUD-a. Za svoje delo je Slabetova na podlagi predloga občinske Zveze kulturnih organizacij prejela priznanje OF.

Še o stavku v članku, da je odklonilno stališče mene in Slabetove do novega vodstva KUD-a iz razloga, ker se ni upoštevalo najnovo mnenje, kaj se bo v dvorani dogajalo in kaj ne. Moram pojasniti, da kar se mene tiče se nisem nikoli vključeval v to, kaj naj bi se v dvorani dogajalo. Slabetovi pa je bilo to dolžnost, dokler je bila predsednica.

Očitek, kaj se bo v dvorani dogajalo, ima drug namen. Skupščina KS je s pogodbo izročila obnovljeno dvorano v upravljanje KUD-u. V posebnem členu navaja, da KUD lahko uporablja dvorano, vključno s pomožnimi prostori za vse kulturne dejavnosti, tudi za zabavne prireditve, razen javnih veselic. To pa g. Podobniku ni šlo v račun.

V obnovu dvorane je bilo vloženih ogromno sredstev, dela in angažiranosti. Dvorana in ostali prostori so urejeni tako, da bi bili lahko v ponos tudi večjim krajem, kakor je Sovodenj. Mislim, da javne veselice ne sodijo v kulturno dvorano niti z vidika kulture, da o poškodovanju inventarja ob takih priložnostih ne gorim. Posebej pa ne, če so zato na razpolago drugi prostori.

G. Podobniku pa še nasvet, da drugič malo bolj premisli, koliko je on sam že naredil in koliko so tisti, o katerih govoril zelo podcenjivalno.

Pozdravljeni!

Srečko Debeljak

Odgovor Marku Jensterlu - zadnjic

Če nekdo ne more ali noče priznati nekega bistva, se pač oklepca raznih lepotnih ali tiskovnih napak in napak, kot je to ponovno storil M. Jensterle. Kot bi lepi ženski rekel, da je ne maraš zato, ker jo kazi rjava pikap pod levo roko. Očitno aprirno brani vedenje dr. Debeljaka vse od okupacije 1941. Zdaj je »ogenja prenesel drugam vse do primera Edvarda Kocheka, samo da bi dokazal, kako moja pojasnjevanja »zbledijo, ko si ogledamo še nekaj objav tega citata...« Noče pa priznati, da je dr. Debeljak s svojimi deli priznal okupatorja in njegovo oblast (tudi s simpozijem o njem nismo nič brali o obnašanju 1941-45), če ga je imel rad ali ne. Zato ponavljam poleg tega, da je bil dr. Debeljak pisatelj, je bil s svojo propagando soddelen (ali zaslužen) za priključevanje novih mož in fantov k belogardistom (MVAC) in domobranstvu Slovenia iz hlapčevstva v samostojnost. To je simbol načista, ki zadružujejo na stotine Nemcev. Ljudje so videli, kako Nemci dovajajo iz Škofje Loke vojaštvo in topove in odvajajo skladovnice mrtvih. To se je vleko tri dni. Takrat nisem bil edini, ki sem občutil ponos. Ne ponos hlapca, ki je pojavljen, ampak ponos sina naroda, katerega junaki zmagujejo v neenakem boju s priznano ne-premagljivim sovražnikom. Ta ponos je bil še večji, ko je prišla vest, da so se partizani končno pojavili.

G. Podobniku nisem edini, ki mu Dražgoš pomenijo simbol prehoda Slovenec iz hlapčevstva v samostojnost. To je simbol načista, ki zadružujejo naše, da bi bili sami svoji gospodarji.

Prav bi bilo, da bi epopeji

mopravce pa so ustanovili in jim poveljevali najvišji okupatorjevi voditelji. Ponovno navajam (za domobranstvo velja) besede gauleiterja dr. Friedicha Rainera, če besede SS-generalja Rösenerja spuščam, je rekel: »Domobranske in podobne oddelke sem dal ustanoviti kot redarstvene cete...«

Zato se ob Jensterlovem vztrajanju spet in spet vsljuje vprašanje, kako bi se v primeru kake morebitne zasedbe - cesar nas Bog obvaruje - obnašali branilci kapitulantsva. Kako naj bi drugače mislili o tistih, ki jih je Debeljakovo obnašanje kot nekakšen vzgled?

Poslej se nima smisla več oglašati, ker ne zaleže noben, še tako očitljiv dokaz. Pa brez zame. Upam, da se bova morda kdaj temeljite pogovorila osebno, saj sva, hočeš nočeš na isti ladji, ki jo spet in še kako premetavajo »vihari (k) jezni (h) mrzle domače.«

Ivan Jan

Dražgoš dali poudarek pri vse-slovenskih narodnih praznovanjih, ne le v okviru občinskega praznika občine Škofja Loka. Janez Garter Škofja Loka Podlubnik 71

Mrtvilo v KUD-u

Na članek v vašem časopisu, ki ga je za KUD Sovodenj podpisal g. Jelko Podobnik (čeprav dopis ni zrasel na njegovem zeleniku), moram pojasniti nekatera stvari, ki so potrebne za pravilno razumevanje popolnoma nepotrebne užaljenosti avtorja omenjenega dopisa.

Ob krajevnem prazniku, ki ga krajani Sovodenja praznujejo vsako leto 18. oktobra, je novinar Glasa obiskal našo KS. V pogovoru o uspehih in neuspehih v KS

Založba Borec je zdaj založba Mladika

MLADIKINA KNJIŽNA BERA

Ljubljana - Po lanskem dokaj slabem letu, je letos založba Borec ne le spremenila in razširila svoj knjižni program, pač pa se je z oktobrom tudi preimenovala v Mladiku. Po lanskem osipu tako naslovov kot tudi naklade, so se trendi že obrnili navzgor.

Ker pa samo spremenjanje imena še ne pomaga iz založniških zagat, pač pa dober knjižni program, se bo tega načela založba očitno držala. Vendar pa za uspeh nikakor ne misli ubirati povsem komercialnih poti, kar je v uvodu k najnovnejši predstavitvi predvsem otroške literature povedal glavni urednik Janez Mušič. Nova založniška usmeritev bo ohranila vse, kar je trdnega in lepega v naši preteklosti, med programi, ki pa jih bo ohranjala kot doslej, pa je cela vrsta zbirk namenjenih mladim in najmlajšim bralcem, zbirke izvirne slovenske knjige, znanih zbirk Sila spomina ter Iz roda v rod pa vse do zbirk s komercijskim namenom tako za otroke kot odrasle.

Predstavljen je bil cel šop novih knjig za otroke. Novo v zbirki Plikapolonica je drobna knjižica z verzi o psiku - Blek junak izpod peresa Maruške Sedlak, ki jih je z ilustracijo lepo dopolnila Marjanca Jemec Božičeva. Nepovabljeni rožnati gost je že tretja knjiga za otroke pisateljice in novinarke Marjetke Novak. Živahen domišljajski sprehod bo mladim bralcem ugajal tem bolj, ker

knjigo sijajno dopolnjujejo tudi ilustracije Marjana Mančka. Prav te ilustracije so nagradili na nedavnjem beograjskem knjižnem sejmu. Druga knjiga iz zbirke Liščki ima silno dolg naslov. Avtor Feri Lainšček je namreč knjigi, ki vsekakor sodi v sodobno pravljicarstvo, dal naslov Čirem čaj in juha kokos pokos kvak kvak. Nenavadna snov, napeta zgodbja s srečnim koncem - imenitna snov tudi za uprizoritev, kar so menda že udejanili v Novi Gorici. Tretja knjiga v zbirki Liščki posega na tuja literarna polja. Znani francoški pesnik Jacques Prevert je tako kot vsi dobri pesniki pisal tudi za otroke. Pismo s potepuških otokov je odlično prevedel Aleš Berger, ilustrirala pa Marija Lucija Stupica.

Med knjige za otroke, pa ne samo zanje sodi tudi Kralj Holonul, ki ga je založba izdala v sodelovanju z Založništvom tržaškega tiska. Avtor Milko Bambič, tržaški slikar, je poleg ilustracij tudi avtor besedila, knjiga - strip pa je prvič izšla leta 1935 v Ljubljani. Knjigo, ki se je odrasli gotovo spominjajo, so ponatisnili ob 85-letnici avtorja.

Ne kaže prezreti tudi štirih slikanic Walt Disneyja v predvodu Jožeta Stabeja. Založba obljudbla, da bo tem prvim knjižicam za otroke sledila še vrsta naslednjih.

Mlajši prozaist Franjo Francič se s svojo drugo knjigo lotuje ljudi z dna. Bralec se ne bo v knjigi Milostni strel - orgija sestavljeni iz več besedil znebil občutka, da je človek v vseh sistemih, v katerih se postavlja, v takem ali drugačem pritisku. Le, če se jim upira, najde nova spoznanja in s tem preživetje. Pisatelj piše pogumno, brezkompromisno, brez odvečne "avtocenzure", je v recenziji zapisal Marko Uršič, tako pač, kot je, če si pred resničnostjo ne zatiskamo oči.

Pripoved o Brezi v zbirki Sila spomina je posebna knjiga že zato, ker jo je napisal pesnik in prevajalec Jože Šmid. Zato je pričevanje o Nadi Žagar, hčerki Staneta Žagarja z Dobrave, tudi svojevrstna lirična pripoved o partizanki iz znane gorenjske učiteljske družine. Avtor je literarno obdelal kalvarijo mladega dekleta, od trpljenja v italijanskih zaporih do skojevske sekretarke v Tretji

prekomorski brigadi: umrla je zadeta v bojih za Knin decembra 1944. Jože Šmid, sicer borec iste brigade, dekleta osebno ni poznal, zato je v knjigi dodal številna pričevanja ljudi, ki so to nenavadno dekleta poznali. V času, ko so očitna prizadevanja za demilitarizacijo umišljenih in resničnih vrednot iz preteklosti, je Šmidova knjiga redek primer tankočutnega spominskega zapisa.

Med predstavljenimi knjigami založbe Mladika kaže omeniti še eno, ki pa po velikosti skoraj že ne sodi med knjige: gre za Novo praktiko, ki je sicer na Slovenskem poznano že od leta 1741, saj je redno izhajala. Koledarček ima bogato vsebinsko, kot se praktiki spodobi dnevi, prazniki, svetniki, astrologija in to natančno in po novem izračunana z vremensko napovedijo iz stoletne praktike. In ne nazadnje in tudi ne najmanj pomembno je nase opozorila tudi revija za otroke Kuriček, ki s svežo besedino in likovno govorico odslikava otrokom njihov svet, odraslim tako težko razumljiv - posebej še, če malo ali celo nič ne berejo. ● Lea Mencinger

Ustanovitveni koncert komornega orkestra »CARNIUM« - Kranj

NASTOP UIGRANEGA ANSAMBLA

Dne 11. novembra 1990 se je prvič predstavil v župnijski cerkvi v Kranju novo ustanovljeni komorni orkester »Carnium«, ki ga sestavljajo mlađi profesionalni glasbeniki, ki sicer delujejo v orkestrih v Ljubljani. Komorni orkester vodi dirigent prof. Peter Škrjanec, ravnatelj Glasbene šole v Kranju.

Spored je navajal predvsem dela baročnih skladateljev, ki odlično zvenijo za tak orkester. Odločitev dirigenta prof. Petra Škrjanca za ta dela je bila smotrna tudi zato, ker se novi orkester z njimi najbolje in najlaže uigra.

Prva točka sporeda je bil Concerto grosso op. 6 št. 8 (Božični) A. Corellija. Z vso pravico lahko označimo njegovo ustvarjanje in poustvarjanje (Corelli je bil izreden violinist) za takratni mejnik v violinisti igri. Postal je najpomembnejši komponist svojega časa in nje-

gové skladbe so veljale kot vzorec instrumentalne umetnosti. Njegovi Concerti grossi so bili takrat in so še danes zelo priljubljeni. V njih je doseženo popolno ravnotežje med obliko in vsebino.

Dirigent je s solisti Igorjem Grasselliem, Renato Prizmič - violinisti, Igorjem Švarcem - violončelom in orkestrom izvedel z globokim občutkom počasne stavke in z vedrino hitrih stavkov, ki so bili pretkani z baročno motoričnostjo in upornim ponavljanjem sekvensiranih melodičnih in ritmičnih formul

takož osvojil poslušalce. Premočna akustika je sicer nekoliko preveč staplila soliste in orkester.

V koncertu za trobento in orkester T. Albioninija, skladatelja številnih pozabljenih oper, uspehl violinistski koncertov, triosonat, violinistski sonat itd., se je predstavil kot solist Ljuben Dimkarovski. Nelahočno nalogo igranja koncerta, ki niписан na njegov instrument, je odlično opravil. Solistični ton trobente je težko uskladiti z zvokom godal in je seveda domirinal nad orkestrom, kar je akustika še povečala.

V Tartinijevi Simfoniji v Adru so trilčki, ki so značilni za Tartinija, zveneli, kot bi glasbeniki igrali v topli dvorani in ne v prehладni cerkvi. Orkester je v simfoniji lepo sledil svojemu dirigentu pri interpretaciji tople patetičnosti in močne notranje izraznosti Tartinijevih glasbe.

J. S. Bach, veliki mojster nemškega baroka je med številnimi skladbami, ki jih je napisal za violino, ustvaril tudi nekaj violinistskih koncertov in vrhunsko delo za violino »6 sonat in partit za violino solo«. Ta njegova dela pomenijo nedržljivo violinisko šolo, ker predstavljajo sama za sebe visoko duhovno in tehnično zahodnost. Eno izmed zadnjih pomembnih del tega časa za dve violinini in orkester, ki je bil bogat na duo literaturi je Koncert za dve violinini in orkester v d molu. V kontrapunktičnem smislu predstavlja vodenje dveh glasov v delih za dva instrumenta zelo kočljivo nalogo.

Tu pa slavi Bachova polifonska fantazija velike uspehe in je obravnavanje obeh glasov naravnost genialno. Oba solistična dela se dopolnjujeta na popoln način, ne da bi se prekrivala. Bach sledi z velikim okusom načinu, da uvede najprej temo v en glas, nato jo prenese v drug glas, medtem ko prvi glas izvaja brillanten kontrapunkt.

Dirigent z obema solistoma Vasilijem Melnjikovom (ki je zadnji hip uskočil namesto obolelega B. Brezavščka) in Igorjem Grassellijem ter orkestrom je prav v zgoraj povedanem smislu izvedel to mojstrsko Bachovo delo. Oba violinista sta se odlikovala po lepem tonu in zlasti v drugem stavku po liričnem občutju, ki ga ta stavka izraža.

Zadnja točka koncerta je bila Simfonija št. 27 v G duru J. Haydra. J. Haydn je bil ustvarjalec moderne instrumentalne glasbe. V njegovi simfoniji sta dirigent in orkester prešla iz baročne patetičnosti in zablestela v pravem haydnovskem poletu, vedrini in lahketnosti. S svojim živim izvajanjem sta izvajala dolg aplavz priznanja.

Komorni orkester »Carnium« se je izkazal kot uigran ansambel, kar je zasluga izvrstnih mladih glasbenikov in odličnega dirigenta. Gotovo se bo orkester »Carnium« predstavil tudi v Ljubljani in drugih mestih v Sloveniji. Dirigenta prof. Petra Škrjanca pa upamo, da bomo kmalu srečali za dirigentskim pulmom katerega od ljubljanskih orkestrov.

Matija Tercelj

FIDL FADL

Lutkovna uprizoritev in režija: odrasla skupina Lutk čez cesto

Kaj se nam pripeti, če ugriznemo v »kislo jabolko«? Odgovor - nakremžimo se - ki ga bo večina molče, sama pri sebi izreka, bo pravilen, a netočen.

Za isti problem gre v predstavi Fidl fadl GČC. Za celotno predstavo lahko rečemo, da je dobra, če hočemo biti pravilni, vendar analiza dano oceno natančno dopolni z ugotovitvijo, da je bil efekt slab. Nekje je napaka!

Oglejmo si predstavo podrobneje:

1. Lutke in likovnost sta »popolnoma« rešeni, saj je oder prirejen domiselnim scenskim rešitvam.

2. Igra je bila solidna. Izstopajoči vložek so bili nedvomno songi.

3. Literarna predloga je bila solidna. Dialogi primerni kvantitativeni lutkovni mašineriji.

Predstava sodi med boljše v slovenski kvantitativeni lutkovni produkciji.

Iz danih premis lahko ugotovimo, da zaradi nečesa, kljub navideznemu napeljevanju k ugrizu v »kislo jabolko«, do dejana ni prišlo.

Očitno je, da je predstava »obtičala« v dejanju, dala kvantitativeni efekt, zaradi govora. Splošno je bil lingvistični nivo manjšo predstavo. Samo dejstvo, da so izrazito moško igro, lacanovsko rečeno, odigrale »ženske, ki ne obstajajo«, tako da so visoki glasovi prehajali v histerijo, namesto da bi z nizkimi otkavami naznani gospostvo, je podatek zase.

Dialogi, izbrani po formuli govornih lapsusov, so odsev kvantitativenega pristopa, so dobri, a dolgočasni. Preboj iz kvantitev slovenskega lutkarstva in izboljšanje animacijske tehnike igralcev, bi bilo moč ustvariti z redukcijo govora - npr., na performativne (izvršilnike). S tem bi se število besed zmanjšalo, kar bi od igralca zahtevalo nadomestitev odvečnega govora z animacijo, od gledalca bolj natančno spremeljanje predstave.

Omenjeni pristop bi pomenil preboj ali točen odgovor na začetno vprašanje - soočenje z novo kvaliteto. Vedeti moramo, da je ugriz v »kislo jabolko« eksperimentiranja akt kvalitete med kvantitatiteto sladkih, klisejskih predstav.

Tomaž Kukovica

POČASTITEV PESNIKA GRAFENAUERJA

Ljubljana - V pondeljek, 26. novembra, ob 18. uri bo v Vodnikovi domačiji literarni večer v počastitev petdesetletnice pesnika Nikita Grafenauerja. Večer njegove mladinske poezije je pripravila Alenka Bole - Vrabec, sodelujejo pa še Nadja Strajnar, Janez Dolinar in Marko Črtalič.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V stebriščni dvorani Mestne hiše je na ogled *numizmaticna razstava*. Osemstoletnica denarstva na Slovenskem. V galeriji Mestne hiše je odprta razstava *Likovna prizadevanja na Gorenjskem, novejše smeri*. V Prešernovi hiši pa je odprta razstava *Gorenjska osemdeseta leta v muzejski predstaviti*.

V Prešernovem gledališču bodo danes, v petek, ob 19.30 uprizorili N. Machiavellijsko *Mandragola* - za abonma petek in izven. Gostuje Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica. Jutri, v soboto, bodo predstavili uprizorili za abonma sobota II. in izven.

V gradu Kieselstein bo jutri, v soboto, ob 10. uri v okviru *lutkovnih sobor* Lutkovna skupina Besnica uprizorila lutkovno igrico Mihe Mazzinija *Sloneček Leopold*.

JESENICE - V Gledališču Tone Čufar bodo v nedeljo, 25. novembra, ob 19.30 za izven uprizorili komedijo *Poroka Štefa Lampiča*.

V razstavnem salonu Dolik razstavlja akad. slikar *Jaka Torkar*. V galeriji Kosove graščine je na ogled *18. medregionalna foto razstava* treh dežel Furlanije - Julisce krajine, Koroške in Slovenije.

BEGUNJE - V galeriji Avenik je na ogled razstava *Najvidnejši žirovski in idrijski ustvarjalci*.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše je na ogled razstava del akad. slikarke *Dore Plestenjak* in akad. slikarja *Domna Slane*.

KROPA - V Bertoncljevi sobi Kovaškega muzeja Kropa bodo danes, v petek, ob 16.30 odprli novoletno prodajno razstavo del akad. slikarja *Kamila Legata*. V kulturnem programu bo nastopil pozavniš Božidar Lotrič, član orkestra Slovenske filharmonije.

SKOFJA LOKA - V dvorani *Loškega odra* bodo danes, v petek, ob 19.30 premierno uprizorili Petra Pavlovc *Carmino Burano*, režija Bernarda Pavlovc - za izven. Jutri, v soboto, ob 17. uri bodo predstavili ponovili za izven. V nedeljo, 25. novembra, ob 19.30 bodo predstavili prav tako ponovili za izven.

V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikar in grafik *Črtomir Frelih*.

V galeriji Fara razstavljajo člani Foto kino kluba Anton Ažbe. Zbirke *Loškega muzeja* so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

V LTH je na ogled razstava fotografij *Poplava 90* avtorja Janeza za Pipana.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je do konca tega meseca odprta *prodajna razstava likovnih del*, katerih izkupiček je namenjen prizadetim v poplavah.

KAMNIK - V kavarni Veronika bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli razstavo reprodukcij kamniškega samouka *Vilija Kordiča*. V razstavšču Veronika bodo jutri, v soboto, ob 18. uri odprli razstavo *perorib Petra Jovanovića* na temo pesmi France Balantiča. O pesnikovem delu bo govoril prof. France Pibernik.

DOMŽALE - V Likovnem razstavšču Domžale so na ogled kipa dela *Jožeta Stražarja*.

SPOMENIK FRANCETU BALANTIČU

Grašovo - Pred osnovno šolo v Grašovem pri Cerknici bodo danes, v petek, ob 15. uri odkrili spomenik slovenskemu pesniku Francetu Balantiču (1921 - 1943). Slavnostni govornik bo pesnik Dane Zajc, spomenik pa bo odkril kulturni minister dr. Andrej Capuder. Ob 17. uri pa bo v občinski dvorani v Cerknici kulturna prireditev posvečena pesnikovemu spominu. Poznavalec pesnikovega dela prof. France Pibernik bo spregovoril o Balantičevem pesniškem snovanju, gledališki igralec Boris Kralj pa bo pripravil krajši recital Balantičeve poezije. Prireditev organizirata Skupš

TV SPORED

PETEK

23. novembra

- 9.00 TV mozaik
9.00 Delfin Flipper, ameriška nanizanka
9.25 Pogum za tveganje: Pionirji sodobne kirurgije, angleška poljudnoznanstvena serija
10.15 Podmornica, nemška nadaljevanka
14.20 Video strani
14.30 Svet na zaslonu, ponovitev
15.00 Žarišče, ponovitev
15.30 Sova, ponovitev
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 TV mozaik: Tednik, ponovitev
18.05 Spored za otroke in mlade
19.05 Risanka
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Nebu naproti, ameriška dokumentarna serija
21.20 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
22.10 TV dnevnik
22.30 Sova
Družinske vezi, ameriška nadaljevanka
Rdečilo za ustnice, ameriški film
0.35 Video strani

2. program TV Slovenija

- 16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
16.45 Šahovska olimpiada, dnevi pregled, oddaja TV Novi Sad
17.30 Regionalni programi TV Slovenija
19.00 Videomeh, ponovitev
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Ex libris: O Juliju Bettetu in vzgoji pevcev
21.25 Eric Ericson in APZ France Prešeren, zborovski koncert
22.50 Vprašajte ZIS
23.50 Mednarodno prvenstvo v namiznem tenisu, posnetek iz Niša
0.50 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program HTV

- 9.15 Poročila
9.20 TV koledar
9.30 Kapetan Grom in vojaki prihodnosti, ameriška znanstvenofantastična nanizanka
10.00 Šolski program, kontaktna oddaja
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program, staro za novo
16.10 Video strani
16.25 Poročila
16.30 TV dnevnik
16.40 Kapetan Grom in vojaki prihodnosti, ameriška znanstvenofantastična nanizanka
17.10 Pogovori o znanosti: Mikrobiologija
17.40 Hrvatska danes
18.25 Številke in črke, kviz
18.45 Taksi, ameriška humoristična nanizanka
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Same laži, ameriški film
21.30 Zagreški sejem jazzu '90
22.20 TV dnevnik
22.40 Poročila v angleščini
22.45 Hrvatski umetniki naivci, oddaja o kulturi
0.15 Poročila

SOBOTA

24. novembra

- 8.20 Video strani
8.30 Izbor tedenske programske tvornosti
8.30 Nemščina
9.00 Muzzy, angleščina za najmlajše
9.15 Radovedni Taček: Rak
9.30 Lonček, kuhaj: Ocrte miške
9.40 Čebelica Maja: Tekmovanje v skokih
10.05 Križem kražem, oddaja TV Skopje
10.35 Infantinjin rojstni dan
11.15 Alf, ameriška nanizanka
11.40 Naša pesem '90
12.50 Video strani
13.00 Videogodba, ponovitev
13.45 Lepa naša domovina: Socijalno zavarovanje, ponovitev zabavnoglasbene oddaje
14.15 Ciklus filmov Walta Disneyja: Otroka kapitana Granta, ameriški mladinski film
15.50 Žarišče, ponovitev

- 16.20 Sova, ponovitev
16.50 EP video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Skopje: Balkansko prvenstvo v košarki: Jugoslavija - Grčija, prenos
18.30 Divji svet živali, ponovitev angleške poljudnoznanstvene serije
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.59 Utrij
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.35 ONA + ON
22.10 TV dnevnik
22.30 Sova
Zlata dekleta, ameriška nanizanka
S kraja dogodka, angleška nanizanka,
Ulica Dalancy, ameriški film
1.00 Video strani

2. program TV Slovenija

- 14.15 Videonoč, ponovitev
18.15 Šahovska olimpiada, dnevi pregled, oddaja TV Novi Sad
19.00 Pri Huxtablovi (Cosby show), ameriška humoristična serija
19.30 TV dnevnik
20.15 Filmske uspešnice: Miza za pet, ameriški film
22.15 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program HTV

- 8.15 Poročila
8.20 TV koledar
8.30 Vesela sobota, spored za otroke
10.00 Izbor šolskega programa
10.30 Kaj je film
11.30 Nemščina - Alles gute
11.30 Obzorje, dokumentarni mozaik
13.30 Izbrali smo za vas
14.30 Kapitan Nemo in Podvodno mesto, ameriški mladinski film
16.10 TV teden
16.30 En avtor, en film, Bruno Camulin: Posvetitev mesta
16.55 Poročila
17.00 Sedmi čut, oddaja o prometu
17.10 Narodna glasba
17.40 Brat Farrar, angleška nadaljevanka
18.10 Dokumentarna oddaja
18.55 Asterix, risana serija
19.30 TV dnevnik
19.45 Pogovor tedna
20.00 Ground Zero, avstralski film
21.30 TV dnevnik
21.50 Poročila v angleščini
21.55 Športna sobota
22.15 Prisrnic vaši, dokumentarna oddaja
23.00 Fluid, zabavnoglasbena oddaja
23.45 Poročila

NEDELJA

25. novembra

- 8.05 Video strani
8.15 Živ žav
9.10 Hovl, ponovitev angleške nanizanke
9.35 Gradovi: Kako so jih napadali, ponovitev
10.10 Zgodba o Hollywoodu, ponovitev
11.00 Domaci ansambl: Fantje treh dolin
11.25 EP video strani
11.30 Kmetijska oddaja
12.20 Prisluhnimo tišini
13.00 Titanic, ponovitev
14.30 Alternative, poljska nadaljevanka
15.30 Sova, ponovitev
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Žandar v New Yorku, francoski film

- 18.45 EPP
18.50 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Primož Trubar: Ogenj, TV nadaljevanka
21.15 EPP
21.20 Zdravo
22.45 TV dnevnik
23.05 Sova: Doktor Doogie Howser, ameriška nanizanka, S kraja dogodka, anglešna nanizanka
0.20 Video strani

2. program TV Slovenija
10.00 Danes za jutri, oddaja za JLA in igralni film
13.00 Športno popoldne

- 15.00 Niš: Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v namiznem tenisu, prenos
17.00 Skopje: Balkansko prvenstvo v košarki: Jugoslavija - Grčija, prenos
18.30 Nadaljevanje športnega popoldneva
19.30 TV dnevnik
20.00 Veselje do lepe oblike, nemška izobraževalna oddaja
20.45 Vulkan, francoska poljudnoznanstvena serija
21.15 Žetev '90, dokumentarna oddaja
22.05 Športni pregled
22.50 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program HTV

- 9.45 Poročila
9.50 TV koledar
10.00 Dobro jutro, nedeljsko dopoldne za otroke
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Poročila
13.05 Daktari, ameriška nanizanka
13.55 TV družinski magazin
17.20 Kulinarčni kotiček
17.25 Masko smrti, angleški film
18.45 Evoksi, risana serija
19.10 TV sreča
19.30 TV dnevnik
20.00 Boljše življenje, TV nadaljevanka
20.50 Midasov dotik, angleška poljudnoznanstvena serija
21.40 TV dnevnik
22.05 Poročila v angleščini
22.05 Glasba za lahko noč: Varaždinski večeri baročne glasbe
23.00 Športni pregled TV Sarajevo
23.45 Poročila

PONEDELJEK

26. novembra

- 8.50 Video strani
9.00 Spored za otroke in mlade
9.00 Miti in legende islamskih ljudstev
9.10 Ciciban, dober dan: Halo, tu reševalci
9.20 Mladinski pevski festival Celje: Dekliški zbori
9.55 Utrij
10.10 Zrcalo tedna
10.25 TV mernik
15.20 Video strani
15.30 Sova, ponovitev
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Zdravo, ponovitev
18.25 Spored za otroke in mlade
18.25 Radovedni Taček: Miš
18.45 Čebelica Maja
19.10 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV-Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Glubi mož na meji, TV igra
21.25 Osmi dan
22.15 TV dnevnik
22.35 Tisti čas, koncert poezije
23.25 Sova:
Alfred Hitchcock vam predstavlja, ameriška nanizanka
S kraja dogodka, angleška nanizanka
0.40 Video strani

2. program TV Slovenija

- 16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik
20.00 Lepa naša domovina: Trgovina, zabavnoglasbena oddaja
20.35 Po sledeh napredka
21.05 Sedma steza, športna oddaja
21.25 Omizje: Plebiscit

1. program HTV

- 9.15 Poročila
9.20 TV koledar
9.30 Sedmi veter, otroška serija
9.45 Hihitavčki, otroška serija
10.00 Šolski program
10.45 Ustno izročilo
11.15 Family album U.S.A., tečaj ameriške angleščine
11.45 TV leksikon: Demokracija
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program
16.10 Video strani
16.30 TV koledar
16.40 Sedmi veter, otroška serija
16.55 Hihitavčki, otroška serija
17.10 Šolski program
17.40 Hrvatska danes
18.25 Številke in črke
18.45 Ceste, dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 TV drama
21.00 7 dni v tednu, zunanja politika
21.30 TV dnevnik
21.55 Kinoteka Hollywooda: Prelomnica, ameriški film
23.30 Poročila

TOREK

27. novembra

- 8.50 Video strani
9.00 TV mozaik
9.00 Zgodbice iz školke
9.25 Človekovo telo
9.55 V hrribih se dela dan... Po preči čez Pohorje
10.25 Nemščina
10.55 Sedma steza, športna oddaja
11.15 Osmi dan
14.50 Video strani
15.00 TV mozaik: Šolska TV, ponovitev

1. program HTV

- 15.30 Sova, ponovitev
16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.05 Šolska TV
18.05 Spored za otroke in mlade
19.10 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Nekoč v Lizboni, portugalska nanizanka
21.00 EPP
21.05 Moj pesem igrajo, koncert Losangeleškega filharmoničnega orkestra z dirigentom in komponistom Marvinom Hamlischem
22.00 TV dnevnik
22.25 Sova:
Dekameron, slovenska nanizanka
S kraja dogodka, angleška nanizanka
23.55 Video strani

2. program TV Slovenija

- 16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
16.30 Svet športa, oddaja HTV
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio 2 Koper
19.00 Tamburaška skupina Biserica iz Reteč
19.15 Muszikas, madžarski ansambel za ljudsko glasbo
19.30 TV dnevnik
20.00 Danes v skupščini
20.45 Žrebanje lota
20.50 Gradovi: Zaton gradov
21.20 Kvalifikacijska tekma za EP v košarki: Jugoslavija - Nemčija, posnetek iz Skopja
22.40 DP v hokeju na ledu: Olimpija - Jesenice, posnetek iz Ljubljane

1. program HTV

- 9.15 Poročila
9.20 TV koledar
9.30 Mali svet, otroška oddaja
10.00 Šolski program
10.20 Zgodba o konju
10.35 Glasbena šola Franjo Kuhač v Osijeku
11.05 Islamska umetnost na ozemlju BiH
11.35 Vpliv onesnaževanja na ekosistem potoka
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program
16.10 Video strani
16.25 Poročila
16.30 TV koledar
16.40 Mali svet, oddaja za otroke
17.10 Šolski program, naši likovni ustvarjalci: Josip Račić
17.40 Hrvatska danes
18.25 Številke in črke
18.45 Preteklost v sedanosti, izobraževalna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Oče bom, italijanska nadaljevanka
20.50 Žrebanje lota
21.00 V velikem planu, kontaktna oddaja
22.30 TV dnevnik
22.50 Poročila v angleščini
22.55 Kinoklub Evropa: Kritje in kamuflaža, grški film
0.25 Poročila

SREDA

28. novembra

- 8.50 Video strani
9.00 TV mozaik
9.00 Spored za otroke in mlade: Živ žav
9.55 Glubi mož na meji, TV igra
11.10 Nekoč v Lizboni, portugalska nadaljevanka
15.10 Video strani
15.20 Sova, ponovitev
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik 1
17.05 TV Mozaik
17.05 Vulkan, francoska poljudnoznanstvena serija
17.35 Po sledeh napredka
18.05 Spored za otroke in mlade, Križem kražem, oddaja TV Skopje
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Film tedna: El Dorado, madžarski film
21.40 EPP
21.45 NUK v Ljubljani
22.00 TV dnevnik

- 22.25 Klub 10, zabavnoglasbena oddaja HTV
23.15 Sova
Alf, ameriška nanizanka
Murphyjev zakon, ameriška nanizanka

- Zgodba o Hollywoodu, angleška dokumentarna serija
1.25 Video strani

2. program TV Slovenija

- 16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
16.55 Poslovne informacije
17.00 Po brezkončnosti sveta: Železnica smrti, izobraževalna oddaja
18.30 Alpe Jadran
19.00 TV Slovenica 2 - Studio Maribor: Poslovna borza
19.15 TV ruleta
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sreda
22.30 Tribute to... Benny Goodman
23.25 Sova
Vse razen ljubezni, ameriška nanizanka
Murphyjev zakon, ameriška nanizanka
0.45 Video strani

3. program TV Slovenija

- 16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
18.00 Morilci med nami, angleško madžarski film
19.30 TV dnevnik
20.00 Festival kajkavske popevke Krupina '90, posnetek
20.40 Divji svet živali, angleška poljudnoznanstvena serija
21.10 Mali koncert
21.20 Pogum za tveganje - pionirji sodobne kirurgije, angleška polj. znan. serija
22.10 Večerni gost
22.55 Retrospektiva »Komedijska na slovenskem odru«
23.50 Goli z evropskih nogometnih igrišč, oddaja TV Beograd
0.05 Satelitski programi - poskusni prenos

4. program TV Slovenija

- 9.15 Poročila
9.20 TV Koledar
9.30 Hovl, otroška nanizanka
10.00 Šolski program
10.25 Tradicionalno gradbeništvo
11.25 Moje telo, francoska risana serija
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program
16.10 Video strani
16.2

V Unitelu spet delajo

Blejska Dobrava, 22. novembra - V Unitelu na Blejski Dobravi, kjer so delavci dva tedna stavkali in zasedli tovarno, so stavkajoči danes vendarne našli skupni jezik z vodstvom.

Že na včerajnjem zboru delavcev je bilo videti, da bo dosegel dogovor med sindikatom podjetja Unitel, stavkovnim odborom in kranjskimi sindikati na eni strani ter vodstvi Unitela in Telekoma na drugi. Danes pa so ob posredovanju jesešnega izvršnega sveta dosegli sporazum, prekinili stavko in sprejeli moratorij zanjo. O osebnih dohodkih so se dogovorili, da vsi delavci, ki so na čakanju, za september in oktober dobe izplačano razliko do zajamčene plače, to pa kajpak velja tudi za naprej. Delavcem, ki delajo, pa se izplača razlika na osnovi valoriziranega izhodiščnega OD po splošni kolektivni pogodbi, zmanjšanega za 20 odstotkov (ker je tovarna v krizi) in povečanega za dodatke. Sprejeli so tudi dogovor, da v mesecu dni delavci dobe izplačano vse terjate (od prevozov na delo, šolnini, odpravnin in podobnega). Da bi se za naprej zaščitile pravice delavcev in utrdile obojestranske obveznosti, sta vodstvo in sindikat Unitela podpisala tudi delno podjetniško kolektivno pogodbo.

Unitel od danes torej spet dela, vodstvo pa je o tem obvestilo tudi nemškega partnerja Vogta. Na skupni seji je bilo tudi govora o prihodnosti podjetja. ● D. Ž.

Iz izjave za javnost

Kdo bo kriv za posledice stavke v Unitelu Blejska Dobrava?

Kranj, 22. novembra - V izjavi za javnost predsedniki stavkovnega odbora podjetja Unitel Jernej Udir, sindikata podjetja Unitel Savo Vrhovac in Sveti kranjskih sindikatov Jože Antolin zavračajo krivo in odgovornost za posledice stavke delavcev Unitela na Blejski Dobravi:

Kot je rečeno v izjavi, sindikat kot zastopnik pravic in interesov delavcev zahteva od "delodajalcev" le izpolnjevanje osnovnih pravic delavcev po splošni kolektivni pogodbi. Vprašanje odgovornosti za stavko v Unitelu in za njene posledice naj direktor Iskre Telekoma Blaž Kavčič, ki o stavki govoril kot o navadnem ludizmu, raje začne razčiščevati pri tistih, ki so dolžni delavcem priskrbili delo, za pošteno delo pa zagotoviti tudi pošteno plačilo in druge pravice iz dela, pa tega niso bili sposobni storiti. Od delavcev se očitno pričakuje, da bodo razumeli in potrežljivo prenesli vse, celo delo brez minimalnih zajamčenih osebnih dohodkov.

Na sprenevedanje vodstva Telekoma in Unitela najbolje kažejo trditve o scenarijih bodočega reševanja podjetja in delovnih mest v povezavi z nemškim partnerjem, ki si jih dovolijo obelodaniti v javnosti hkrati s ponudbo nekakšnih zadolžnic, ki bi jih delavci lahko kasneje vnovčili iz stečajne mase. Takšnega scenarija stavka prav gotovo ni mogla porušiti, lahko ga je le (verjetno za nekatere prehitro) dodober razgalila, je zapisano v izjavi za javnost.

Tudi očitke vodstva Telekoma, da ima Svet kranjskih sindikatov, katerega kolektivni član je sindikat podjetja Unitel, politične ambicije, so nesmiselne in lahko le posledica obupnih poskusov, da se prepreči ugotavljanje odgovornosti za razmere in posledice pri res odgovornih.

Jernej Udir, Savo Vrhovac in Jože Antolin zaključujejo izjavo za javnost z besedami, da je stavka ustavno zajamčena pravica delavcev in da samo veleumnemu vodstvu Telekoma lahko še pride na misel kazenska ovadba proti stavkajočim delavcem.

Blaž Kavčič:

Dosegli smo zdravo rešitev

Tako je ocenil današnji podpis pogodbe med sindikatom Unitela, vodstvi Unitela in Telekoma ter izvršnim svetom skupščine občine Jesenice direktor Iskre Telekom Blaž Kavčič. Dodal je, da rešitev zahteva velike finančne napore Iskre Telekom in jesenške občine in da pri tem ne gre za popuščanje populističnega zahtevam stavkajočih delavcev, ki jih je podpiral tudi kranjski sindikat.

Bistvo usoglasitve, ki je prinesla moratorij na stavko (proizvodnja v Unitelu in Eleku je že stekla) sloni na treh temeljih. Prvič: obračunske osnove se povečajo za 100 odstotkov, razliko nad omemojeno maso predstavlja terjatev do firme Unitel. Drugič: jesenški izvršni svet bo za nazaj pokril razlike tistim delavcem, ki niso dobivali zajamčenih osebnih dohodkov. Tretjič: Telekom odkupi obveznice Ljubljanske banke od Unitela, s čimer da finančno osnovno firmi, da delavcem za nazaj izplača jubilejne nagrade, represe ipd.

Kot je povedal Blaž Kavčič, je usoglašena tudi kolektivna pogodba med zaposlenimi in vodstvom firme in bo lahko v najkrajšem času podpisana. Stavkovni odbor in sindikat v Unitelu se po njegovih besedah strinjata z dolgoročno rešitvijo problemov, to je, da Telekom po stečaju Unitela (ko bo brez dela, vendar z zagotovljeno socialno varnostjo, ostalo okrog 130 delavcev), s svojim kapitalom takoj ustanovi novo firmo na isti lokaciji, v prvi fazi samo za dodelavni posel s Vogtom. ● H. J.

V sklopu kulturnih, verskih in narodnih prireditv ob praznovanju 500-letnice dograditve kranjske župnijske cerkve vas vabimo na zanimivo predavanje z naslovom **NAJSTAREJŠA CERKVENA STAVBA V KRAJU**.

Ob diapozitivih nas bo v preteklost naše cerkev in našega mesta popeljal arheolog MILAN SAGADIN v petek, 23. novembra 1990, ob 19.30 uri v kranjskem župnišču na Tavčarjevi 39.

Občestvo izobražencev iz Kranja

Slovenska skupščina je zasedala v torek in sredo, ponovno pa se bo sestala v torek, 27. novembra

Zreli za usodne gospodarske in politične odločitve

Slovenski parlament je v sredo zvečer z veliko večino izglasoval osnutek zakona o plebiscitu za neodvisnost Republike Slovenije, ki bo med 15. decembrom in 15. januarjem, predlog zakona pa naj bi bil sprejet v torek. To je razumno, vendar nujno tveganje, za katerega ne bo popravnega izpita.

Ljubljana, 21. novembra - Sicer pa je imelo tokratno dvodnevno zasedanje slovenskega parlamenta, ki se tudi tokrat ni moglo izogniti občasnem problemom sklepčnosti in preprirom, obsežen dnevnih redov, ki ni bil do konca obdelan. Marsikaj ostaja za prihodnja zasedanja, do konca leta so predvidena še tri, razprava pa je že na teh sejah obvezala izvršni svet kot predlagatelja zakonov z mnogimi dopolnilni in pripombami, tokrat ne samo s strani opozicije, ampak so jih pogosteje kot na prejšnjih sejah izrekali tudi predstavniki večinske koalicije.

Po ugovoru opozicije glede spornega sprejemanja zakona o RTV na zadnji seji je predsednik skupščine dr. France Bučar podpis zakona zadržal, o prav-

Iz ekspoza dr. Jožeta Mencingerja

Banke in gospodarstvo na robu zloma

- Ocene skupščine o delu izvršnega sveta na gospodarskem področju, posebej pa še to, da vlada nima ustrezega odnosa do hudičnih problemov, so torej povsem negativne. Ne glede na to pa zahtev po novih analizah izvršni svet zaradi nujnega dela ni mogel narediti do te seje skupščine. Ne glede na upravičenost kritike je prav povedati, da skupščina od izvršnega sveta zahteva ukrepe, ki jih obenem preprečuje. Tako na primer ni mogoče zahtevati zmanjšanj obremenitev gospodarstva in hkrati nasprotovati znižanju davčnih stopenj, zahtevati hitro reševanje problemov, sprejemanje zakonov pa zavlačevati, ali pa od vlade terjati nenehna poročila in odgovore na vprašanja, kot da bi pisane odgovorov reševalo gospodarstvo.

- Producija je začela septembra in oktobra počasi, vendar negotovo naraščati in je gibanje boljše kot v drugih delih države. Letošnji izvoz bo presegel 4 milijarde dolarjev (lanj je znašal 3412 milijonov dolarjev). Slovenski izvoz presega 30 odstotkov jugoslovenskega, do konca oktobra pa je Slovenija izvozila za 20,8 odstotka več kot lani. Oktobra je bilo brez dela 52.000 ljudi, julija in avgusta je začelo naraščati število prostih delovnih mest.

- V devetih mesecih je slovenska industrija na trgu izven Slovenije prodala 40,4 odstotka blaga, kupila pa 24 odstotkov blaga. Nad polovico terjatev je na trigh izven Slovenije.

- Dinarske hrnilne vloge prebivalstva so konec oktobra znašale dobre 6 milijard dinarjev, devizne pa 3,83 milijarde mark. Zmanjševanje dinarskih in deviznih vlog v začetku oktobra zaradi političnih razlogov in nakupov v tujini je pripeljalo slovenski bančni sistem in gospodarstvo na rob finančnega zloma. Novembra se trend nadaljuje. Posledica je popolna nelikvidnost, nezmožnost izplačila plačil, število blokiranih žiro računov se je s septembriških 299 povečalo na 393, število zaposlenih v njih v podjetjih z blokiranimi računi pa s 140.000 na 172.000.

- Smo pred finančnim zlomom, ki ga vlada ne zna preprečiti, saj nenehne politične proklamacije povzročajo vedno nove, vse manj obvladljive gospodarske probleme.

- Delovanje vlade na gospodarskem področju je usmerjeno k trem ciljem: k preprečevanju gospodarskega zloma in prizadevanjem za oživitev, k uveljavljanju normalnega gospodarskega sistema in k pripravi na gospodarsko osamosvojitev Slovenije. Navedene cilje je poskušala vlada doseči s čim manjšimi gospodarskimi, socialnimi in političnimi pretresi. Posameznega med njimi ne more in noče doseči na račun drugega ali tako, da naprej vse podre, kar največkrat zahtevajo vladni kritiki, ki nikomur ne odgovarjajo.

- Za preprečitev gospodarskega zloma morata biti izpolnjena dva pogoja: radikalno znižanje stroškov, ki so visoki predvsem zaradi slabega dela, slabe organizacije in splošne preorganiziranoosti družbe na republiški in občinski ravni ter v samem gospodarstvu in šele nato zaradi plačevanja za zvezno državo; svež denar za investicije v infrastrukturo.

- Pričakovanja, da se bo s privatizacijo takoj povečala učinkovitost, da je v privatizaciji mogoče uveljaviti pravčnost, da vrednost delnic samo raste in nikdar ne pada, da bomo imeli kapitalizem, v katerem bomo vsi enaki, so napačna. Privatizacija samo ustvarja pogoje za gospodarsko učinkovitost. Zakoni o privatizaciji, agenciji in skladu za razvoj imajo namen prehod iz družbene lastnine vsakogar in nikogar v lastninske oblike, ki jih pozna sodobna tržna gospodarstva, na načine, ki bi preprečili razpad podjetij in omejili prodajo skupnega premoženja državljanov Slovenije. Nosilci privatizacije so torej podjetja, v njej pa so udeleženi zaposleni, menedžerji, upniki, nekdanji lastniki in država, ki nadzoruje procese. Med upniki imajo najpomembnejše mesto banke, ki jih bo treba sanirati.

Plebiscit

Kdo in o čem bomo glasovali

Slovenska ustavna komisija in skupščina še nista razrešili vseh odprtih vprašanj glede izvedbe plebiscita. Osnutek zakona je bil sprejet, ostaja pa še nekaj nejasnosti, ki naj bi bile razčiščene do torkove seje skupščine. Doseženo je soglasje, naj bo plebiscit med 15. decembrom in 15. januarjem, glasovali pa naj bi vsi, ki imamo splošno volilno pravico, torej vsi, ki smo glasovali aprila na volitvah v splošne zbere. Vprašanje naj bi bilo: ali naj republika Slovenije postane neodvisna država. Neodvisnost je namreč na splošno uporabljen mednarodni pojem. Inačica pa je, ali ljudi kaže vprašati, ali smo za neodvisno državo izven Jugoslavije. Ni soglasja, ali naj bo zakon o plebiscitu navadni zakon ali zakon z ustavno močjo, torej ustavni zakon, za katerega je potrebna dvotretjinska večina. Plebiscit naj bi bil pozitiven, če bo za glasovalo nad polovico volilnih upravičencev. Možnost pa je, da bi veljala odločitev, za katero bi glasovalo nad polovico upravičencev, ki so volili. Skupščina bo tudi odločala, kako sprijemati postopek po plebiscitu, kako naj bi sprijemali zakone o uresničitvi plebiscita.

Obrambni minister Janez Janša

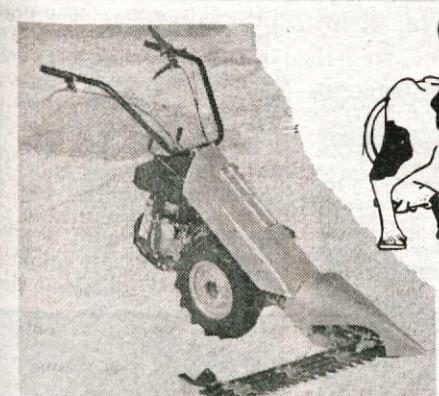
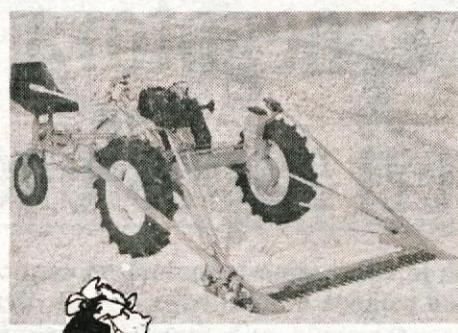
Obramba je naša pristojnost

Slovenski obrambni minister Janez Janša je poslancem odgovarjal na vprašanja glede dekreta, ki ga je glede nabornikov podpisal zvezni premier Ante Markovič. Janša je dejal, da so ta Uradni list dobili še v sredo, čeprav so naše deležne in predstavnike v Beogradu prosili, naj jim ga preskrbijo. Janša je tudi povedal, da je ta odredba, ki predvideva, da vojna policija lahko nasilno privede nabornike, v Sloveniji po zadnjih ustavnih dopolnilih brezpredmetna, saj o vojaških zadevah sedaj odloča republika. Če pa bo prišlo do nasilnega posega vojaških oblasti, bo to že znak širših konfliktov med Slovenijo in armado.

vilnosti glasovanja pa so se ponovno odločali v torek. Po ostrih besedah in Bučarjevem posredovanju, da so vzel bese do Potrča, so glasovali, nato pa je predsedstvo skupščine ugotovilo, da je bil zakon sprejet. Skupščina je tako vrhovni upravljalec RTV, s samim potomkem sprejemanja pa ne more biti zadovoljna ne pozicija, še manj pa opozicija. Parlament je končno sprejal zakon o začasnih prepovedi sečnje v gozdovih v družbeni lastnini in začasnih prepovedi prometa z nepremičninami v družbeni lastnini, kratko imenovan zakon o moratoriju nad gozdovimi. Zaradi zapletov so ga sprejeli v torek na skupni seji s tem, da so iz moratorija izvzeti nekdanji cerkveni gozdovi. Na skupni seji je skupščina sprejela poročilo o posledicah vojne ujme v Sloveniji z ukrepi. Na dan 19. novembra je bilo škode za 9,1 milijarde dinarjev, posledice ujme pa bodo odpravljali od treh do pet let, so bili seznanjeni poslanci, ki so bili kritični tudi do delitve pomoci in raznih napak pri gradnjah in posegih v naravo, ki se ob sanaciji ne smejo ponoviti. Osnovna gospodarska gibanja v Sloveniji in ukrepi, ki jih je po naročilu skupščine sprejela slovenska vlada, o čemer je govoril podpredsednik

zakoni: zakon o zadružah, zakon o zavodih in zakon o imenovanju in razrešitvi poslovodnih organov ter o imenovanju delegatov družbenih skupnosti v organi upravljanja podjetij in organizacij, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena. O njih se bo razpravala nadaljevala, prav tako pa se ni prišel na vrsto predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Sploh pa je tokratno zasedanje skupščine potekalo v senci velike odločitve o plebiscitu. Razprava je bila načrtovana za torek, pa je bila prestavljena na sredo dopoldne, začela pa se je šele popoldne, ko je ustavna komisija uskladila stališča in pripravila predlog osnutka o plebiscitu. Plebiscit bo o neodvisnosti Slovenije med 15. decembrom in 15. januarjem, glasovali bomo vsi, ki imamo splošno volilno pravico, vlada pa pripraviti potrebljene dokumente za mednarodnopravno priznanje Slovenije. Osnutek zakona o plebiscitu je bil sprejet soglasno, o predlogu pa bo skupščina odločala v torek. ● J. Košnjek

BCS**PRIMEX**

VIPA VSKA C. 13 65000 NOVA GORICA TELEFON: 065/22-412, 26-411 TELEX: 34324 PREX YU TELEFAX: 065/26265

NAJDITE NAS POVSOD V SLOVENIJI

PRIMEX PREDSTAVNIŠTVO

LJUBLJANA

KZ DOBREPOLJE VIDEM

KZ VRHNIKA

PRIMEX PREDSTAVNIŠTVO

MARIBOR

HMEZAD ŽALEC

TRSAT ZAGORJE

AGROMEHANIKA KRANJ

BRAZDA PODNART

061/558-592

061/782-004

061/751-237

062/24-146

063/713-211

063/785-216

064/36-032

064/70-225

KMEČKI STROJ ŠKOFJA LOKA 064/622-575

PRIMEX NOVA GORICA 065/32-901

ALPKOMERC TOLMIN 065/81-107

AGROMARKET VIPAVA 065/65-385

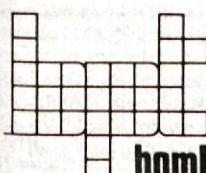
AGROMARKET SEŽANA 067/73-064

KZ ČRNOMELJ 068/51-063

AGROKOMBINAT KRŠKO 068/32-690

INTERMARC NOVO MESTO 068/24-663

AMBRO DOLGA POLJANA 065/62-634

bombažna predilnica in tkalnica | tržič Bralce Gorenjskega glasa obveščamo,
da od 19. 11. 1990 dalje nudimo za izdelke BPT:

- posteljno perilo
- namizne garniture
- in metrsko blago

20 % popustZato se odločite za nakup in obiščite našo prodajalno na
Deteljici v Bistrici pri Tržiču ali Diskontno prodajalno v Tržiču.

**PRODAJA
UGODNO
SVOJE
PROIZVODE**

**SLOVENSKE
ŽELEZARNE****ŽELEZARNA JESENICE**

Obratovalni čas:
vsak dan od 9. do 17. ure,
ob sobotah od 8. do 12. ure

Obiščite nas v novi INDUSTRIJSKI PRODAJALNI

ob magistralni Cesti železarjev (avtobusna postaja — Železarna)

kjer vam nudimo:

- betonsko železo in pletene žične vrvi,
- vlečeno jeklo,
- vlečeno žico - črno, pocinkano in nerjavno,
- pločevino - navadno in nerjavno,
- hladno oblikovane profile,

64270 Jesenice, Cesta železarjev 8
telefon: (064) 81-341, 81-441, 84-262
telefax: (064) 83-395
telex: 34526 ZELJSN, Jugoslavija
telegram: Železarna Jesenice

- vratne podboje,
- dodajne materiale za varjenje - elektrode in varilne žice,
- žebanje,
- končne izdelke - diske za kmetijske stroje, kljuke za žlebove, snegobrane, žlebove, kotičke za bojlerje, cisterne za kurično olje itd.

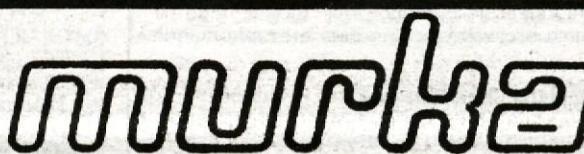
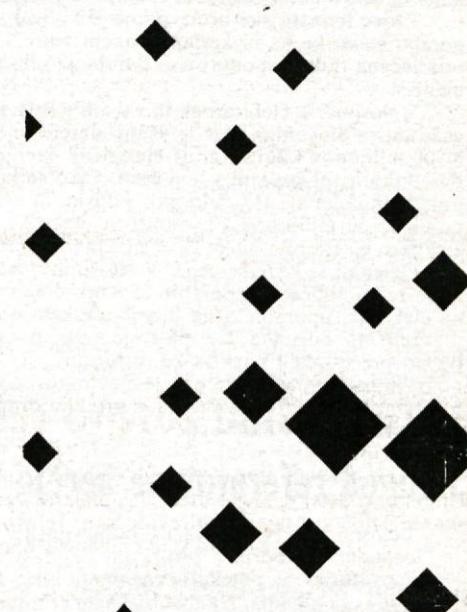
OBIŠČITE NAS ALI POKLIČITE PO TELEFONU (064) 81-441 int. 2904**Kar ste si že dolgo žeeli...****DOGRAJEN JE****trgovski center lesce tel. 064 / 75-449****TEKSTIL•MARKET•DISKONT****90 parkirnih prostorov**

Konkurenčne cene in pesta ponudba različnih proizvodov

Delovni čas v novembru in decembru:

Market in Diskont od 7 - 19 ure / tudi ob sobotah
nedelja od 8 - 11 ure

Tekstilni oddelek vsak dan od 9 - 19 ure / nedelja ZAPRTO

MI SMO Z VAMI!Zato smo tu.
Da bi vam olajšali iskanje pri gradnji ali
obnovi doma.Tu smo.
S celovito ponudbo gradbenih materialov,
stavbnega pohištva, keramičnih izdelkov,
Z resnično veliko izbiro blaga.**MI SMO Z VAMI V VAŠEM
MESTU!****lesnina**
LGMgradbeni
material
Kranj - Primskovo
tel.: 26-076 ali 23-949Odperto vsak dan od 7. do 19. ure, ob
sobotah od 7. do 13. ure.

Samotni jezdeci

Od zgoraj nihče več ne pritiska nanje, zato tudi pritisk od spodaj zavračajo.

Znano je, da menedžerjem na Zahodu ni prav nič lahko, od zgoraj nanje pritiskajo lastniki, ki jih zanima dobiček, od spodaj močni sindikati, ki skušajo povečati plače. Zato morajo biti resnično spretni in strpni pogajalci ne le pri sklepanju poslov, temveč tudi pri pogovorih z lastniki in delavci. Zato je razumljivo, da so dobro plačani, saj malokdo zna združevati varčnost in tveganje, kar prinese dobiček in dobre plače.

Našim menedžerjem je trenutno veliko lažje, podobni so samotnim jezdecem, saj od zgoraj nanje ne pritiska nihče, lastnika ni, tudi pritisk od spodaj lahko bolj ali manj spremeno zavračajo, saj sindikat še iše sam sebe. Če naše gospodarstvo ne bi bilo v tako globoki krizi, če makroekonomsko politika ne bi pritiskala podjetij k tloru, bi jim bilo prav lepo. Sededa pa stvar lahko postavimo tudi na glavo in rečemo, da pritisk makroekonomsko politike ne more biti uspešen, če ne spodbuja boljšega dela, novih izdelkov in poslov. Prav v tem grmu tudi tiči razlog, zakaj v zadnjem času vse pogosteje pišemo o ekscesih pri menedžerskih plačah, saj po podatkih, ki jih imamo, že lahko sklepamo, da je njihova višina so v obratnem sorazmerju z uspešnostjo podjetij.

Kakorkoli obračamo stvari, vselej se znajdemo pred nešenim vprašanjem družbene lastnine, pred izvirnim grehom socializma. Praznina, ki je nastala po sprejetju nove zakonodaje o podjetjih, je stvari le še bolj zapletla, saj je možno tako rekoč vse, na moralu pa smo tako ali tako že pozabili.

Razprava o lastninjenju na zadnji seji kranjske vlade, je navrgla grenko spoznanje, kako hudo napako je napravil Demos, ker vprašanja družbene lastnine ni rešil takoj, ko je prišel na oblast. Predsednik Vladimir Mohorič je naravnost dejal, da je vsa slovenska družba nasedla teoriji, da družbena lastnina ni imela lastnika. To je bilo vendar partija, ko je nastala, je bilo zelo jasno, da je to partija, o njej je odločala kot lastnik, direktorji so bili člani partije, njej so morali odgovarjati. Z razpadom partije oziroma z njenim preobrazbo v običajno politično stranko je družbena lastnina res izgubila lastnika. Tedaj bi jo moral podržaviti, je dejal Mohorič, tako so napravili tudi v Avstriji, kjer so po vojni podržavili premoženje Hitlerjeve stranke. Zdaj bi lahko podržavljeno lastnino že kupovali, ne pa pričakovati, da bo prišla sama do sebe, po nekem zapletenem zakonu. ● M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Manjša poraba elektrike

Zaradi težav v industriji je letos v Sloveniji poraba elektrike manjša, v desetih mesecih je bila v primerjavi z enakim lanskim razdobjem manjša za 3,5 odstotka. Pri petih velikih porabnikih je bila celo za 10 odstotkov manjša, med njimi pa je najbolj, celo za 16,1 odstotka zmanjšala v jeseniški Železarni.

Padece industrijske proizvodnje je vplival tudi na manjšo porabo elektrike na nizkonapetostnem omrežju, na katero so priključena tudi gospodinjstva. Poraba je bila za 1,2 odstotka manjša.

V slovenskih elektrarnah in v tistih v BiH, ki sta redno angažirani za Slovenijo, so v letošnjih desetih mesecih pridobili 8.500 milijonov kilovatnih ur električne energije, kar je le za desetino manj kot lani v tem času. Tako so lahko drugim republikam dobavili 417 milijonov kilovatnih ur, od koder smo dobili le 60 milijonov kilovatnih ur elektrike. Izvoz in uvoz elektrike pa sta bila v tem času zanemarljivo majhna.

Ogledati si kaže še cene. V letošnjih devetih mesecih so neposredni uporabniki porabili 25,8 odstotka v celoti porabljenne elektrike, uporabniki na distribucijskem omrežju pa so je prevzeli 74,2 odstotka. Ker pa so jo veliki porabniki plačevali po povprečno 42,4 pare za kilovatno uro, na distribucijskem omrežju pa povprečno 76 par, je elektrogospodarstvo s prodajo prvih doseglo 16,2 odstotka, s prodajo drugim pa 83,5 odstotka obračunane realizacije.

Drugod referatov ne berejo

Letosnji posvet o inovacijski dejavnosti v Sloveniji, ki ga je Gospodarska zbornica pripravila s sodelovanjem mariborskih inovatorjev, je potekal v znanimenju krize gospodarstva in inovacijskega gibanja. Na dvodnevnom seminarju so z 38 referati nastopili strokovnjaki iz podjetij, predstavniki inventivno uspešnih so predstavili svoje dosežke. Teme so bile večinoma kvalitetne, vendar je bila udeležba na seminarju slaba, zato bo potrebno spremeniti obliko. Tako je sodil tudi dr. Paolo Cattapan iz Milana, podpredsednik evropske inovacijsko-informatične mreže TII, ki je predstavil projekt pospešene realizacije in prenos inovacij na tržišče. Opozoril je na evropske izkušnje, da se referate bere doma, na srečanjih pa izmenja izkušnje, brani ideje in navezuje strokovne in poslovne stike. Obljubil je sodelovanje preko slovenskega inovacijskega centra Euronova pri Gospodarski zbornici in sodelovanje bližnjih nemških, avstrijskih in predvsem italijanskih inovacijsko-tehnoloških centrov. Morda je največja pridobitev letosnjega posvetu nekaj mladih, inventivnih ljudi, ki so kritično obravnavali razmere in se zavezali za spremembe, pravi Marijan Stele, predsednik komisije za inovacijsko dejavnost pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Kabelska TV

Radovljica - Odbor za pripravo kabelske TV pri svetu krajevne skupnosti Radovljica je ugotovil, da je na sistem sedaj priključenih 150 naročnikov v Isospan naselju, in da je izdelan projekt za nadaljnji razvod sistema v Žagarjevi, Gradnikovi, Triglavski ulici in v Roblekovem naselju. Doslej sta se na tem območju prijavila 102 interesenti. To pa je premalo za racionalno izgradnjo sistema, saj bi se realizacije veljalo lotiti le, če bi bilo vsaj 130 interesentov. Zato je odbor podaljšal rok za prijavo, skušal pa bo tudi ustreči tistim interesentom, ki želijo več priključkov v isto hišo. Izvajalec pa se je obvezal, da bo nadaljeval s pripravo projekta tudi za ostali del krajevne skupnosti Radovljica.

Iskrinega RTC očitno nihče več ne potrebuje

Ne le plače, negotova prihodnost podjetja teži zaposlene

83 delavcev (še spomladi jih je v Razvojno-tehnološkem centru delalo 110) je že od letosnje pomladi pod psihozo morebitnega stečaja. Trenutno je sodišče odredilo prisilno poravnavo, toda prihodnost RTC slejkoprej ostaja negotova.

Kranj, 20. novembra - Pravo ozadje Iskrinih in RTC-jevih tegob je ob koncu današnje novinarske konference uganila ena od članic stavkovnega odbora: Iskra že več let nima novih izdelkov za trg, zato usihajo tudi naročila za prototipno in poskusno proizvodnjo, ki sta jedro programa RTC. Iskrini finalisti vse manj potrebujejo storitve »internistov«, in ker so v RTC najbolj vezani na nove proizvode, je kriza Isker najprej udarila po njih.

Brez plač, regresa, povračil za prevoze...

Začnimo pri okolišinah, ki so vzrok, da v Iskrinem RTC že dva meseca nimajo plač. Vsi finalisti na dvorišču nekdanje Kibernetike jim dolgujejo za okroglih pet milijonov, največ (kar polovico tega) pa nekdanji največji naročnik Števci. Prejšnji mesec so finaliste zaprosili vsaj za del denarja, da bi lahko izplačali osebne dohodek, je povedal predsednik stavkovnega odbora Janez Polak. Toda v Števcih (ki so jim del dolga sicer že izplačali) so postavili dva pogoja. Prvega, da bi Števecem v dobropis steli poleg drugi milijon, ki je rezultat razlik v cenah, ki jih je na eni strani postavil RTC in na drugi priznali Števci. RTC se namreč ravna po ceni od 1. maja letos, medtem ko Števci priznajo ceno, dogovorjeno s 1. januarjem.

Drugi pogoj pa je okoli 930.000 dinarjev kredita, ki naj bi ga RTC priznal Števci. Gre namreč za dolg, vendar naj bi ga RTC preoblikoval v kredit, ker so tudi Števci v težkem finančnem položaju, kakor sta obrazložila direktor RTC Fer-

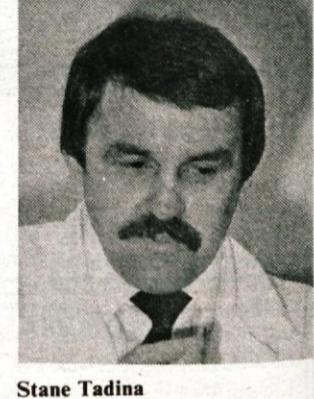

Janez Polak

Ferdinand Šegš

dinand Šegš in Stane Tadina, vodja kontrole v Števcih. Na naše vprašanje, ali bo RTC pristal na pogoja, je Šegš odgovoril, da za to potezo zdaj potrebujejo soglasje prisilnega upravitelja, Tadina pa, da je RTC na pogoja tako rekoč že pristal.

Stane Tadina

ostalim Iskriram ne bo več potrebovno, na trgu pa se finančno obubožani ne bodo mogli uveljaviti, je verjetno zanje skrajni izhod res stečaj.

O stečaju RTC se je govorilo že marca, so nam pojasnili na tiskovni konferenci. SDK je tedaj RTC prijavila sodišču, ker so imeli 60 dni blokirani žiro račun. Toda RTC tedaj ni sam upravljal z računom, pač pa podjetje SSD, ki so mu tisti čas pripojili tudi RTC. Tedaj se je RTC izvlekel s pozitivnim mnenjem, ker je imel vrednostno več terjatev kot dolgov. Tudi na današnjem naroku za poravnavo na kranjskem sodišču so se odločili za prisilno poravnavo, zdaj pa je dogovorom med Iskrami (finalisti - internisti, dolžniki - upniki) prepričeno, kako bodo rešili finančno zmedo.

»Problem internistov, kamor sodi tudi RTC, je vezanost na finaliste, ki so pri nas Števci, Stikal, Mechanizmi, Vega, Inženiring, ti pa nas jemljejo kot zunanjji strošek,« je povedal Ferdinand Šegš. »Vse služe, tudi naša, ki so bile pred leti ustavljene za potrebe Iskra, so predimensionirane. RTC bi se sicer od Isker lahko obrnil na zunanjne tržišča, vendar ni uspel pridobiti zadost dela, z dejavnostjo za trg pa brez denarja tudi ne more začeti. Dolgujejo nam Iskrini finalisti, ker pa tudi sami nimajo denarja za plačilo terjatev, nam ostajajo

Z zbora delavcev, kjer so pojasnili, kakšne možnosti ima Razvojno-tehnološki center.

Anketa o lastninjenju v kranjski občini

Direktorji so za lastninjenje znotraj podjetja

Kranj, 21. novembra - Anketa je pokazala, da so direktorji nagnjeni k pragmatičnemu lastninjenju znotraj podjetja, torej k neke vrste reformiranemu samoupravljanju na osnovi delavskih delnic, niso pa navdušeni nad podjetništvo zahodnega tipa z odprtim trgom in podjetniškim tveganjem. Pravih lastnikov - podjetnikov, ki so na Zahodu motor razvoja, še ni na obzorju.

Kranjski izvršni svet se je seznanil z anketo o lastninjenju v kranjski občini, ki so je napisali njegov član mag. Drago Tomšič, zadolžen za področje lastninjenja. Nanjo so odgovarjali direktorji, le 60-odstotno, saj 30 podjetij ali 40 odstotkov klub opozoril anketni vrnilo, kar si Drago Tomšič razlagata kot znak, da ne želi imeti stikov z upravnimi organi. Pripravil je tudi vprašalnik za delavce (tisoč anketirancev), da bi osvetlil drugo plat meddalje, predvsem ga je zanimalo, kako delavci ocenjujejo interne delnice, vendar mu je preko sindikata ni uspelo izvesti.

Anketa je pokazala na težnjo po prehodu v samoupravljanje delavskodelničarskega tipa, kjer direktorji na menedžerji pričakujejo svoji funkciji primeren lastniški delež. S tem bi se ohranila letargija in zaspanost samoupravnega sistema brez pretresov, je dejal Tomšič. Družbena lastnina

vrednost znaša nekaj milijonov dinarjev, v kmetijstvu nekaj deset milijonov dinarjev.

Interne delnice že izplačuje 14 odstotkov anketiranih podjetij, predvsem trgovska: Pekarna, Mlekarina, Živila, Tehnica, Gojenjski tisk, Kmetijstvo. Polovica direktorjev sodi, da se zaposleni strinjajo z izplačevanjem internih delnic. Verjetno je ta ocena pretirana, saj je težko verjeti, da so delavci navdušeni nad delom plače v papirjih, prav tu bi bila anketa med njimi zelo dobrodošla.

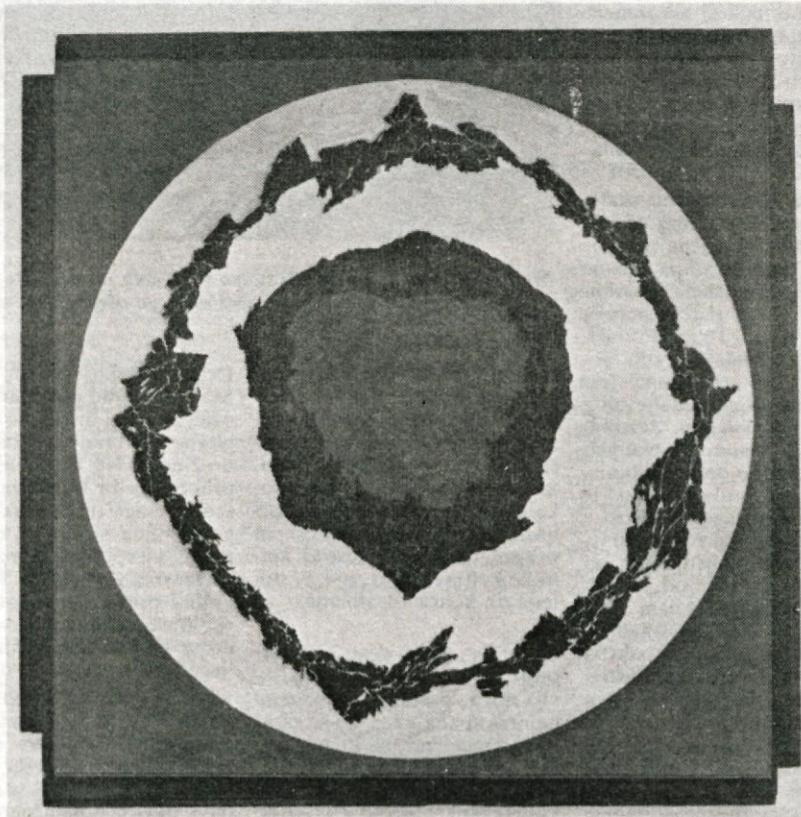
Kar 90 odstotkov direktorjev sodi, da Slovenija potrebuje svoj zakon o lastninjenju. 33 odstotkov jih pravi, da poznajo evropsko tržno vrednost podjetja, večina torej ne pozna. Ker pa tudi teh 33 odstotkov ni nikoli kupovali ali prodajalo delnic in podjetij, najbrž nima pravega občutka, kakšna je resnična tržna vrednost podjetja, ki se sedeti ne ravna po knjigovodskej številkah, temveč je odvisna od ponudbe in povpraševanja. 55 odstotkov direktorjev trdi, da pozna metode ocenjevanja vrednosti premoženja podjetja, kar je veliko, če vemo, da delajo v okolju, ki ne pozna trga kapitala in

trga podjetij. Večina jih sodi, da bi bila na prostem trgu podjetje vredna enkrat več, kot znaša njegova knjigovodska vrednost, nekatera celo petkrat več, le desetina bi bila cenejša. Njihov optimizem je torej velik, ki pa ne gre v korak z oceno, da bi zanje težko našli kupce, saj dve tretini direktorjev sodi, da bi podjetje težko ali sploh ne prodali po knjigovodske ceni.

Kar 78 odstotkov direktorjev sodi, da bi delavci kupovali delnice po knjigovodske vrednosti, večina pa jih pravi, da bi polovici popust sprožil zanimanje večine delavcev za nakup podjetja, kjer delajo.

Zanimivo pa je, da jih kar 83 odstotkov sodi, da naj se družbeni lastnini ne razdeli med vse državljane, kar nam pove, da so podzavestno že polastnini družbeno lastnino, s katero upravlja. 40 odstotkov jih je naklonjenih temu, da bi podjetja s popustom odkupila vodstva in delavce. 20 odstotkov dopušča možnost, da bi solastniki podjetij po lastni presoji lahko postali vsi državljani, 15 odstotkov pa, da bi solastniki postali tudi delavci, ki niso več zaposleni v podjetju. ● M. Volčjak

SNOVANJA

V ljubljanski Moderni galeriji je te dni na ogled pregledna razstava likovnih del akademskega slikarja Bojana Gorenca. Na razstavi je okoli sedemdeset slik, ki predstavljajo slikarjevo likovno izražanje zadnjih osmih let. Slike v tokratnih Snovanjih so z Gorenčeve razstave, ki jo je slikar naslovil SLIK - ARSTVO 1982-1990. Na sliki: BOJAN GORENEC, "Glavne sobe so poseljene", november 1985.

VSEBINA 19

Marko Pogačnik: ČLOVEK MED ZEMLJO IN NEBESI

Milan Sagadin: MALI GRAD V KAMNIKU

Miha Mohor: TA NAŠ SVET POTREBUJE ALICO

Naško Križnar: OHO, KI OSVOBAJA

Edo Torkar: JESENICE - KULTURNI CENTER

Urednikova beseda

Uvodno razmišljanje v novembrski številki Snovanj na temo obračanja sodobnega človeka od materialnih vrednot k duhovnim je napisal Marko Pogačnik. Milan Sagadin je prispeval zapis o arheoloških izkopavanjih na Malem gradu v Kamniku. Naško Križnar se ob jubileju nekdanje kranjske skupine OHO, katere član je bil, zamislil o svoji ustvarjalni poti in ohojevskem vplivu nanjo. Edo Torkar je nadvse zanimivo razgrnil sedanji kulturni trenutek na Jesenicah. V knjižnici kranjske Gimnazije že nekaj časa k literarnim večerom sodijo tudi zanimive literarne razstave - o zadnji piše Miha Mohor.

Lea Mencinger

Marko Pogačnik

Človek med zemljo in nebesi

Takšen je bil naslov konference v Opatiji, od koder sem se vrnil predvčerajšnjim. Potekala je pod modro zastavo z zemeljsko oblo v sredini; bila je posvečena ekologiji. Počeli pa smo nekaj navidez čisto drugega in nepovezane ga z »zeleno« politiko. Tako sta nas Walter Link in Chohan Neale, prvi iz Nemčije, drugi iz Avstralije učila, - bilo nas je 120 udeležencev - kako odpreti srca drug drugemu in se dotakniti na ravnodušje. Laszlo Honti iz Madžarske je vodil delavnico o tem, kako sebe odzraviti od posledic socializma: razdelili smo se v skupine po tri. Eden je drugemu priopovedoval, kako doživlja aktualen družbeni položaj. Tretja oseba je nepristransko poslušala in zapisovala nedolocene in neosebne načine izražanja, ki smo se jih ljudje kot samobrambne mehanizme naučili v času vladanja socialistične ideje in ki se naprej nezavedno vodenijo naše komunikacije dandanes. Na moji delavnici z naslovom »Vrnitev Boginje in proces osebne preobrazbe« sem opozarjal, da je pod pritiskom večtisočletne vladavine patriarhalne civilizacije, v človekovi notranjosti zatrt ženski vidik. Prav ženski vidik duše pa je tisti, ki s svojo občutljivostjo človeku omogoča celostni stik s

sočlovekom in naravo; omoča, da zmore ljubiti ter ljubeče ravnavati z življenjem okrog sebe.

Seveda razkorak med vsebinsko konferenco in običajno predstavo o tem, kaj je ekologija in »skrb za okolje«, ni naključen. Odmik od običajnega je bil narejen zavestno. Že nekaj časa se poraja misel, da je koncentrirana skrb za očiščenje voda in ozračja ali za preprečevanje zastrupljanja plodne zemlje s kemičnimi strupi daljnoročno gledano jalova, če se ob tem ne sprememimo tudi ljudje s svojim načinom, kako vidimo, razumemo in občutimo sebe. Zemljo, elemente in naravo znotraj življenjskih tokov, ki nas vse povezujejo v celoto. Tako smo začeli govoriti o »notranji ekologiji«. Polacija narave se začne z onesnaževanjem lastne duševne notranjosti. Negativne misli, sovražna čustva in strahovi vseh vrst obvladujejo poti človekovega mišljenja in čustvovanja. Posledica so podtrata notranja ravnotežja, trame in psihične rane; običajna osebna reakcija je izrivanje občutljivih območij osebnosti iz območja zavesti. Tako postajamo tuji sebi - kako naj bi potemtakem ne bili tuji Zemlji in naravi? Na koncu verige - ki se začenja znotraj vsakega posameznika -

kolektivno izljemo svojo nešrečo v svet okrog nas v obliki moderne tehnologije vseh vrst, ki je življenju tuja, in ki zastruplja.

Hudo je res - a možnosti so vendarle na naši strani. Človeku ni potrebno, da bi bil član vlade, pa vendarle lahko odloča o tem, ali se bo smrtnostni trend zaobrnal ali ne. Vzroki težav so namreč znotraj vsakogar med nami. Lahko se odločimo, da prekinemo tokove samoodtujevanja. Mnogo ljudi se na primer dandanes odloča, da delček svojega dneva posveti poglibitvi vase in vzdrževanju žarišča miru v svojem srcu. Nekateri govorijo pri tem o meditaciji, drugi o kontemplaciji, nekateri o notranji sprostosti, drugi spet o molitvi kot o intimnem pogovoru z božanskim jedrom sebe in sveta. Neskončne so kreativne možnosti, kako se lotiti »osebne ekologije«.

Ob tem bi rad še posebej opozoril na vprašanje nebesedne komunikacije. Richard Greene iz ZDA je na omenjeni konferenci povedal, da so obširne ankete pokazale, da ljudje le sedem odstotkov ponovno izlučimo iz besed sanah. Komunikacija poteka predvsem s pomočjo gestikuliranja in izražanja skozi pogled. Kar 83 odstotkov vsebi-

ne človek izve na neverbalen način, mimo besednega fraziranja. To pomeni, da zavedno ali nezavedno zaupamo predvsem občutkom, vibracijam, ki jih oddaja sogovornik in sproščenosti njegove telefne govorce. Kakšno nepotrebitno onesnaženje je potemtakem besedičenje, ki ga ljudje neprestano razlivamo v svojo okolico ali pa v dušo sogovornika ali poslušalca!

Vprašanje komunikacije se zaostri, če se zavemo, da narava in Zemlja praviloma ne komunicirata na verbalni način. Zemlja in narava se znotraj pogovarjati s človekom »samo« na nebesedni način, s pomočjo občutkov, intuicij in notranjih slik. Dejansko ne bi smel zapisati besedice »samo«, ker omenjena anekta navaja na misel, da so nebesedne oblike pogovora tudi za človeka daleč najpomembnejše. Besede so le nekakšno okostje, okrog katerega se plete življenjski pogovor.

Realni položaj danes je povsem drugačen. Kopijo se referati in besedovanja vseh vrst. Zemlja in narava pa ostajata tukti, ker na tej ravni ne komunicirata. Tako govorimo mimo njiju in v tem položaju pretrgane komunikacije, ujeti v svoji osamljenosti, nadaljujemo s svojimi samoučevalnimi projektiki.

V resnici pa se z drevesi sploh ni težko pogovarjati. Človek se mora le v svoji zavesti dvigniti na raven enosti življenja znotraj sebe ter življenja, ki ga obdaja. Če smo ljubeči do sebe in - v tem primeru - do drevesa, se ta ravnen sobivanja povsem naravnovo pojavi kot stanje zavesti, ki nam je vsem domače in je obenem stanje, v katerem drevesa in narava sploh ves čas bivajo. Je pa še en pogoj. Tudi če si človek pri svojem nagovoru pomaga z besedami, mora dovoliti, da se drevo izradi na drugačen, bolj neposreden način.

Za primer bi rad pripovedoval o pogovoru z najmanj dvestoletno cedro v parku ob Slatinji v Opatiji. Pripravljal sem obred sajenja »drevesa miru za rešitev Zemlje«, ki smo ga posadili ob zaključku konference v Opatiji 19. novembra. Pri tem sem odkril staro cedro in jo poprosil, ali bi hotela biti mladoposajenemu drevescu babica in duhovna varuhinja. Navduševala me je njena gigantska krošnja ter tiha in slavnostna lepotata.

Da bi prišel v pogovor z njo, sem se z obema rokama nagnil ob deblo, zaprl oči, svojo zavest razširil skozi drevo in dovolil, da se ono razprostre skozi mojo notranjost. Čez nekaj trenutkov je

v moji notranjosti vstala slika - pogovor je stekel. Slika je bila sestavljena iz dveh polovic, od katerih je bila ena mirna in se je gibala v ritmu valovanja. Druga polovica je bila kaotična in je utripala z vsemi mogočimi kricečimi barvami. Najprej sem reagiral po človeško: kaj je zdaj to? Potem pa sem zbral toliko potrebljivosti, da sem prisluhnil občutku, ki je sliko spremljal. Tedaj sem intuitivno v trenutku dojel vsebino sporočila.

Govorilo je o shizofreničnem položaju, v katerem se je cedra znašla in v njem trpi. Še pred sto leti je tod vladala tišina, mir parka in skladnost. Dandanes je vse okrog hrup, vase zaverovane misli mimočnih in nerazumen promet. Spremembe, ki so za človeka normalne, ker ne živi dve stoljetji in nima pregleda nad njimi, so za drevo pogubne.

Na osnovi tega pogovora smo izvedli tudi eno od sekvenčnih sajenja drevesa miru. Pri tem smo oblikovali ogromen krog iz naših teles okrog babice cedre tako, da smo jo držeč se za roke obkrožili. Dogovorili smo se, da bo pri tem vsakdo na svoji notranji načini drevesu posredoval skrb in ljubezen, da bi drevo začutilo, da še naprej obstaja prostor miru, znotraj katerega se da rasti in vztrajati v svetu.

Končno, kako pa naj sicer obojni živimo? Saj človek vdihava vendar tisto, kar drevesa izdihavajo - in obratno.

Milan Sagadin

Mali grad v Kamniku

Ureditvena dela okrog razvalin Malega gradu trajajo - sicer s presledki - že od davnega leta 1965. Res pa je, da se je do 1976 urejal pretežno malograjski hrib (1965 terase in škarpe na severnem pobočju), na ruševinah so se opravili le manjši "kozmetični" popravki (1972 - rekonstrukcija pozognotskega Veronikinega portala). Večjih konservatorskih in restavratorskih posegov pa je bila deležna predvsem romanska malograjska kapela - nedvomno najznamenitejša stavba v Kamniku. Ob takem arhitekturnem biseru skromni, komaj vidni ostanki razvaljenih grajskih zidov niso mogli zbuditi večje pozornosti strokovnjakov. Ko smo se leta 1976 lotili njihovega izkopavanja, nas je k temu silila predvsem nevarnost, ki so jo te ruševine predstavljale za mesto in njegove prebivalce. Da nismo bili nič prezgodnji, sta nas opomnila dva podora - manjši leta 1979 in večji julija 1982, ko je po večdnevnom deževju sredi belega dne zgrmelo na glavno kamniško ulico za nekaj kamionov kamenja. Če ne prej, je takrat postalo vsem jasno, da bo potrebna temeljita sanacija grajskih razvalin, katere prvo fazo pa so predstavljale raziskave.

Od leta 1976 do 1983 (s presledkom 1979) so nato potekale raziskave in sanacija zahodnega dela gradu. Do pričetka del ni bilo prave predstave o tlorsni podobi gradu in s tem niti ne o njegovih začetkih in

arhitekturnem razvoju. Že v Valvasorjevem času je bil namreč povsem v ruševinah, ki so jih prebivalci Kamnika s pridom izkorisčali za gradnjo svojih hiš. Le malo več je znanega iz pisanih virov o njegovih lastnikih. Prvi znani so bili grofje Weimar - Orlamünde, v zvezi z njimi se grad omenja že v 1. pol. 12. stol., 1202. leta je v lastni vojnove Bertholda Andechsa - Meranskega, sredi 13. stol. se zvrstijo lastniki Galli, Nikolaj Gerlochstein (Kolovški) in Nikolaj Summereckher (Smrekar), leta 1444 je bilo grajsko poslopje že zapuščeno, zadnje poročilo iz l. 1474 pa govori o tem, da je Gašper Kamniški izročil Mali grad cesarju Frideriku III. Malograjska kapela je že pred koncem 15. stol. prešla v meščansko last, grad pa je bil verjetno dokončno porušen ob velikem potresu 1511. Močne sledi pa je Mali grad zapustil tudi v ljudski ustvarjalnosti. V številnih variantah pripovedke o zaledi malograjski gospodični Veroniki so tako z združitvijo motivov Veronike, rabe Faronike in sv. Marjete obseženi elementi pradavne poganske kozmogonije, krščanske etike z občasnim socialnim poudarkom ter nekatera zgodovinska dejstva. Če k temu dodamo še ohranjeno izročilo o poganskem templju, ki da je nekdaj stal na Malem gradu, smo imeli že pred pričetkom zemeljskih del pred sabo pravo stratigrafsko dogajanje na malograjskem hribu.

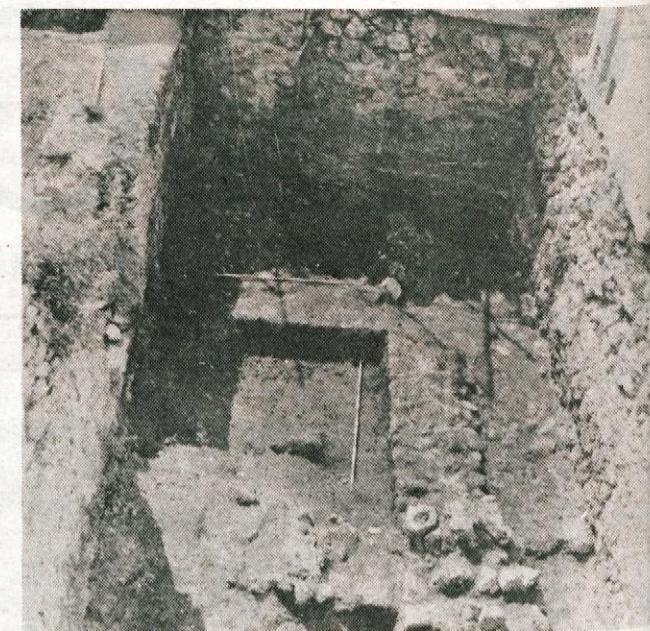
Pogled na kapelo Malega gradu in del mesta

Prva leta na zahodnem delu gradu niso dala kaj prida rezultatov v raziskovalnem smislu. Tu so bili namreč ostanki gradu zelo dolgo uporabljeni za različne potrebe mesta - zgrajen je bil eden od stolpov mestnega obzidja, v 17. stol. je bila tu hišica za protipožarno opazovanje, med zadnjim vojno pa nemški bunker. Vsi ti posegi so močno poškodovali starejše arheološke plasti. Šele ko smo l. 1982 pod ostanki mestnega obrambnega stolpa našli temelje mogočnega bergfrida, se je počasi pričela jasniti zasnova gradu. Gre namreč za temelje osrednjega obrambnega stolpa romanskih gradov, ki so bili v našem primeru debeli 3,5 m in so oklepali 5 x 5 m notranjega prostora. Po analogijah lahko sklepamo, da je bil stolp visok okoli 25 m. Spremljajoče najdbe so ga datirale v 13. stoletje. Stal je na najlažje dostopnem delu gradu - kar je običajno, bil pa je vpet v obzidje.

Po triletnem presledku so se l. 1986 nadaljevale raziskave na skrajnem severovzhodnem delu gradu, na travnatih ravnicah pod kapelo. Že prvo leto se je izkazalo, da tudi staro izročilo o poganskem templju na Malem gradu ni povsem iz trte zvitno. Nismo sicer našli templja, pač pa ostanke naselja iz stare železne dobe (8. - 7. stol. pr. n. št.) - odlomek lončenine, značilno kamnito sekirico, zaplate ožgane gline, s katero so bile oblepjene lesene, z vejejem prepleteno koče. Dobro ohranjen železen nož je pričal o nadaljevanju življenja na tej lokaciji tudi še v mlajši železni dobi (3. stol. pr. n. št.). Poleg tega pa so raziskave leta 1986 tudi že dale slutiti, da je na tem delu gradu stal njegov stanovanjski del, t.i. palacij. Z novcem Eberharda II. ga je bilo moč datirati v konec 12. stoletja. Nadaljevanje del v letu 1988 je odkrilo, da imamo opravka s palacijem v dveh romanskih fazah. Prvi palacij je obsegal skrajni severni pomol gradu in se je širil v smeri vzhod - zahod. Zidovi so bili relativno tanki (1,1 m). Na domestilu ga je večji palacij, potekajoč v smeri sever - jug in obsegajoč ves vzhodni rob gradu. Ob gradnji tega so izrabili vzhodno polovico prvotnega,

ki so mu zidovje navznoter močno odebili (do 3 m). Tako imamo opravka s tlorisom značilnega romanskega gradu t. i. kastelnega tipa z vsemi njegovimi glavnimi sestavinami: osrednji obrambni stolp ali bergfrid na najbolj ogroženem mestu, kapelo (pogosto - kot tu - v samostojnem stolpu) in palacij, vse to pa vpeto v okvir enotnega obzidja. Vsi ti najstarejši objekti so lepo plastovito zidani, kar je značilnost romanike.

Naslednje leto so se raziskave nadaljevale. Poleg tega, da je bila ponovno potrjena prazgodovinska poselitev, pa nas je preseenetila najdba staroslovanskega otroškega skeleta iz prve polovice 9. stol. To je dalo raziskavam na Malem gradu povsem novo dimenzijo in v letosnjem letu smo jih nadaljevali z velikimi pričakovanji. Rezultati nas niso razočarali. Naleteli smo na izredno dobro ohranljeno ruševinsko plast gradu, iz katere nam je uspelo izlučiti v požaru zrušeno in zoglenelo lesen stropno konstrukcijo, ki je ločevala pritličje od 1. nadstropja. Ohranjenost nam omogoča popolnoma zanesljivo rekonstrukcijo. Očitno je stavba propadla v požaru, temu ustrezeno je bilo precejsje bogastvo drobnih najdb - puščine in sušilne osti, ostroga, streme, noži, keramično posodje (tudi v celoti ohranjeno) itd.. Podrobnejša analiza najdb sicer še ni bila izdelana, sodimo pa, da večina spada v 13. stoletje. Kot je pokazala plastovitost, stavba po požaru ni bila več obnovljena. Nekatere najdbe so nam omogočile tudi ugotavljanje funkcije pritličja. Na ločenih mestih so bile namreč najdene večje količine zoglenelega prosa, pšenice, ovsja in graha. Očitno je torej tu bila kašča. Po odstranitvi ruševinskega sloja grajske stavbe smo na nekaterih mestih ponovno odkrili prazgodovinsko naselbinsko plast, letos pa smo poleg tega prvič naleteli tudi na antično lončenino. V to plast so bili vkopani staroslovanski skeletni grobovi, skrbno izrabljajoč vrzelj v skalni podlagi. Letos smo jih odkrili še 20, razvrščeni pa so v tri pravilne vrste, potekajoče v smeri sever - jug. Opaziti je tudi, da se

Mali grad - romanski temelji stolpa v SZ delu razglednega stolpa - temelji bergfrida v notranjosti meščanskega obrambnega stolpa

otroški grobovi množijo predvsem na obrobju, kar je običajno za staroslovanska grobišča in je bilo še do nedavnega upoštovanje pri pokopaliških redih. Skromen nakit, odkrit pri pokopnikih, predstavlja zlasti bronasti obsenčni obročki in prstani, označuje pa čas t.i. keltiške kulture - od 1. pol. 9. stoletja do konca 10. stoletja.

Grobišče, ki se gosti v smeri proti kapeli, nam seveda zastavlja nova vprašanja. Zelo jasno namreč spada v čas, ko se zaredi spremenjenih političnih razmer po propadlem uporu Ljudevita Posavskega proti Francom močneje prične uveljavljati nov družbeni red - fevdalizem. Ta prinaša s seboj tudi intenzivnejše širjenje krščanstva kot glavne kohezivne sile karolinške države. Od tedaj dalje nastajajo grobišča dosledno okrog cerkva. Domnevati torej smemo, da ima sedanja malograjska kapelica svojo starejšo predhodnico, izvirajočo iz 9. stoletja. Prihodnje raziskave naj bi odgovorile tudi na vprašanje, kateremu sloju prebivalstva je pripadal to grobišče.

Če so tu pokopavali vsi prebivalci naselbine, si lahko ustvarimo približno podobo njene velikosti, kajti v celoti verjetno ne moremo računati z več kot 60 grobovi. To je seveda daleč od velikih grobišč v prvih farnih središčih (Kranj, Mengš), kjer staroslovanska grobišča obsegajo po več sto grobov.

Druga možnost je, da so na Malem gradu pokopani članini ožje, že tedaj družbeno privilegirane skupine ("županove družine"). Ne bi bil osamljen primer, da bi bil najzgodnejši sedež noega (tujega) fevdalnega gospoda postavljen prav na mesto, kjer so nastajali zametki slovenskega plemstva. Skromni grobni pridatki zaenkrat govorijo proti temu, vendar upamo, da se bodo izkopavanja nadaljevala.

Na vsak način so dosedanje raziskave na Malem gradu daleč tokivo novih podatkov in zanimivih najdb, da bi bilo vredno razmišljati o njihovi predstavitvi v okviru dokončne prezentacije razvalin. Pravljica o Veroniki na Malem gradu torej ni brez osnov, le njen zaklad ima drugačno obliko in vsebino.

Literatura:

L. Stiasny, Kamnik, zemljepisno - zgodovinski oris, 1894, F. Stelle, Politični okraj Kamnik, topografiski opis, 1929. B. Otorepec, Doneski k zgodovini srednjeveškega Kamnika, Zbornik Kamnik 1229 - 1979.
E. Cevc, Veronika z Malega gradu, Kamniški zbornik IV, 1985, llss.

A. Pleterski, Župa Bled, nastanek, razvoj in prežitki, Dela SAZU 30, 1986.

M. Sagadin, Letna poročila v Varštu spomenikov 24, 1982, 1995; 25, 1983, 292ss; 26, 1984, 282s; 29, 1987, 249; 32, 1990.

Miha Mohor

Ta naš svet potrebuje Alice

Ob razstavi v knjižnici kranjske gimnazije

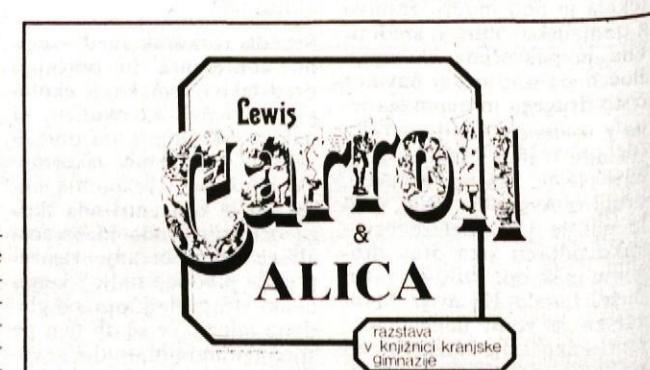
Med 10. oktobrom in 20. novembrom je v knjižnici kranjske gimnazije potekala prireditev Lewis Carroll in Alice. Pripravila sta jo šolska knjižnica in literarni krožek. Zasnovanja je bila multimedialno, s spremjevalnimi prireditvami, tako da je razpirala kar največ aspektov osrednjega dela angleške literature nesmisla. Reališirana je bila ob izidu nove izdaje slovenskega prevoda Aličnih dogodivščin v čudežni deželi in v ogledalu.

Literarno delo Lewisa Carrola (njegovo pravo ime je Charles Lutwidge Dodgson) predstavlja svojevrsten fenomen v literarni zgodovini. Medtem ko ni nič prenenetljivega, če knjige, ki so bile napisane izključno za odrasle bralce, v nekaj desetletjih postanejo priljubljeno berilo otrok - pomislimo samo na Defoejevega Robinzona, Swiftovega Gulliverja ali Jurčevega Jurija Kozjaka - pa obratne-

ga trenda skorajda ni. Izjema, ki pa le potrjuje zgornjo trditvijo, je prav Carroll. Svojo pravljico Aličine dogodivščine v čudežni deželi je sredi 60. let prejnjega stoletja namenil otrokom, da bi jim "prinesle uradno nedolžnega razvedrila", že vse 20. stoletje pa najmanj tako uspešno zabava in zapošluje tudi odrasle, še posebno intelektualce. Danes so Aličine dogodivščine ena najbolj prevajanih knjig - tudi pri nas se zadnja tri desetletja nenehno ponatiskujejo - in Carroll je v anglosaških deželah med najpogosteje citiranimi pisatelji. Z njegovo literaturo se vneto ukvarjajo jezikoslovci, filozofi, ki prebirajo kot alegorijo filozofskih sistemov, freudovski psihoanalitiki razlagajo Alice kot falični simbol, jungovci pa kot animo... No, tudi na Slovenskem je pri pisanju svojih socioloških študij kulture Rastko Močnik poklical na pomoč Alice.

sorjem Dodgsonom in avtorjem očarljive literarne fantazije Carrollom zija brezdanji prepad. Po premisleku pa se izkaže, da je protislovje zgolj navidezno. Tako Dodgsonova matematična logika kakor Carrollova pravljica imata v svojem jedru princip igre. Za vsem njenim pisanjem je globoko občutenje življenja kot ogromne uganke, ki jo mora človek reševati prav do konca, čeprav se je ne da razrešiti. Ob tem spoznaju se je zatekal k logičnim ugankam in z njimi povezanim igriram z jezikom, da bi ustvaril čisto svoj svet, zakaj če se že ne da razrešiti velike življenske uganke, si je poskušal ustvariti lasten univerzum, zapleten - toda urejen, poln ugank - toda racionalen.

Prav te dimenzije fenomena Carroll so pritegnile gimnazijke k drugemu branju že iz otrošta dobro znanega literarnega dela. Razstava Lewis Carroll in Alice je bila razdeljena na 15 razdelkov in je obsegala Carrollovo zbrano delo v izvirniku in vse izdaje slovenskih prevo-

dov, avtorjevo biografijo, genezo rokopisnih Aličin dogodivščin v podzemju ter knjižne izdaje Alice v čudežni deželi, prikazala je problem matematične logike kot temelj Carrollovega literarnega nesmisla, njegovo nesmiseln poezijo in pravodanje, izbor njegovih matematičnih študij, njegov vpliv na sodobni svet, razprave in podljunozanstvene članke o Carrollu in Alice, s fotografijami, prospekti, gledališkimi listi in letaki pa so bile predstavljene tudi filmske in gledališke priredbe. Razstavljalci so še posebej poudarili Carrollovo pionirstvo v portretni fotografiji otrok. Med številnimi fotokopijami njegovih fotografij delic so bile najbolj fascinantne pravlike Alice Liddell, hčerke

univerzitetnega dekanata, ki ji je na poletnem pikniku Carroll pripravoval kasneje tako slovito pravljico.

Ob razstavi so na kranjski gimnaziji pripravili predavanja o matematični logiki, vtkani v literarno besedilo, gostja prof. Majda Stanovnika pa je govorila o Carrollovem delu in se zadržala ob problemu neprevodljivosti tovrstne literature. Vse to sta dopolnjevali dve video projekciji: Disneyjev animirani film Alice v čudežni deželi iz leta 1951 in dokumentarni film Britanske knjižnice v Londonu Prava Alice, gimnazijci pa so prireditve zaokrožili z ogledom Tauferjeve dramatizacije Alice v Slovenskem mladinskem gledališču.

Naško Križnar

Dneviški zapisek po projekciji ohojevskih filmov v Kranju, leta 1987.

OHO, ki osvobaja

V hipu se mi je obudilo upanje, da bom lahko spet umetniško delal. To se sliši nekam starinsko, kot da je umetniško delovanje posebna božja milost. Drugo desetletje po začetku OHO-ja me je skoraj notranje izpraznilo. Bolje rečeno, jubilej me je našel izpraznjenega. Ob nagovarjanju mladih kranjskih intelektualcev, naj sodelujem pri kranjski prireditvi, nisem našel pravega smisla svojega sodelovanja, nisem pa tudi znal pojasniti svojih pomislekov, zato se mi je zelo najbolj pošteno, če se odzovem njihovi ljubeznivni pozornosti. Končno ni šlo zame, ampak za umetniška dela tistega obdobja in za številne druge ustvarjalce.

Zdaj, ko je vsega konec, se lahko samo vprašam: ali sem bil res vsa ta leta po koncu OHO-ja na napačni poti? Dokaj mračno ugotavljanje v teh poznih nočnih urah, ki pa mi pomaga razumeti marsikaj, kar se je dogajalo z mano zadnjega leta in se še dogaja. Projekcija filmov mi je odprla strahotno primerjavo. V mojih starih filmih svečina in ustvarjalnost, v mojem današnjem življenju pa inertnost in strahota vezanost. Ne verjam, da je mogoče to razliko odpraviti naenkrat, razne z radikalno spremembo načina življenja ali s samomorom. Kot da je ustvarjalna potanca stvarke mije "Škodljive kemikalije in škodljive ideje so Yin in Yang norosti," je napisal Kurt Vonnegut.

(*Naj se vrnem za dva stavka nazaj. Hotel sem reči, da radikalna gesta še ni potrebna, če še nekaj tli v meni. Spet obup.*)

Predvsem bom moral odločno ukrepati glede beleženja idej. Nešteto jih izgubim, pozabim, zapravim. Kot da se nisem ničesar naučil pri realizaciji Belih ljudi. Res je genialno, kako je ta film narejen iz nič, iz nevidne materije. Ampak z veliko zavestne pozornosti do nevidnih tokov. Čista manifestacija milosti. Morda je res moralo preteči 20 let, da bom lahko stvari nadaljeval s podobnim občutkom. Čudno. Včasih sem lažje prenašal dvojne in depresije. Celo spodbujali so me pri odkrivjanju novega. Zdaj pa tako siromaštvo poguma.

(*Spet ne čutim nič ljubezni.*)

Beli ljudje se mi končno kažejo kot epohalni film, kot Buñuelov Andaluzijski pes. Tako smo s prijatelji tudi načrtovali, toda rezultat se nam takrat ni zdel pravi. Mislim, da so mi natihem očitali, da je film več konvencionalen, da upošteva filmsko sintaksos, montažo, logiko ritma, kompozicije. Mislim, da je David hotel grd film, zapakan, tako da bi rekli: slab dokument odlične ideje, v skladu s paradigmo konceptualizma. Drugačen Milenko, ki bi že le blestec spektakel, parodijo vnebohoda. Marko edini ni hotel nič svojega, ampak je vnaprej podpiral vsako mojo zamisel in bil tudi požrtvoval statist. Zdaj sem prepričan, da tisti mladi kritik, ki je leta 1970 zapisal, da so Beli ljudje filmani hapaning, ni imel prav. To absolutno ne drži. Beli ljudje so v celoti premišljeno zrežirani. Če je kdo videl v njih hapaning, je to zame samo kompliment. Bele ljudi odločno branim kot avtorski film. Je plod kontinuitete mojih prejšnjih filmov in nastavek bodočih. Skozi ohojevski esprit spoznam svojo pisavo.

(*Groza. Prebral sem dosedanje pisanje. Skoraj da se mi je začelo prekinila nit. Kot v meglj slutim misli in besede. Kje je še magičnih 100 strani z enako svežino in intenziteto. Želim pisati toliko časa, da bom doživel razsvetljenje. Ne najdem izrazov za razna stanja, ki jih doživljajo izbranci. Izramam se zasišno.*)

Nekaj takega sem nekoč doživel na poti iz Šempasa. Pešačil sem ponoči do železniške postaje v Volčji dragi. Razsvetlili

jaznim, da se mi pisanje oblikuje v nekakšen esej. Bolj bi si želel umetniškega šlifa. Kot da hočem nadomestiti zamujeno, tisto, kar bi moral sproti razčiščevati javno in zasebno. Pišem direktno v stroj. Ves evoričen se sprašujem ali piše tako kdo da nasih pisateljev garačev, poetov, dramatikov? Ali imajo korajo, da bi se takole preizkusili, obupani, na dnu valov bioritma, razkrili, odtipkali brez napak? Tudi to je OHO!)

V času delovanja pri OHO-ju sem imel občutek, kot da ni nobenega pravega odpora mojim (našim) umetniškim dejanjem. (Pri tem seveda znamenjam provincialno zgrajanje, ki je bolj posledica kulturnega socialnega okolja, kot pa resnega kritičkega odziva. Za tako in drugačno občinstvo nam sploh ni bilo mar.) Kakšna so torej bila ta dejanja, da so žela samo odobravanje?

Morebitni sum, da gre za zelo povprečne in ohlapne zadeve, ni več možen po današnji projekciji izbranih filmov. Upam si trditi, da gre za stvarite, ki so do danes ohranile svojo vrednost, da so te stvarite provokativne in radikalne, ne pa vse enako močne. Kjer stvari sedijo, je čutiti ogromno energijo, večjo, kot bi jo bilo treba vložiti v začetniška dela. Tu je delni odgovor, zakaj in odkod moja hitra izpraznitve. Ves sem izgorel za drobne 8 mm filme, vložil sem vse v njih, čeprav so kot medij in govorica nekje na robu sveta, ponižani in odrinjeni, neopazni, skriti. Pojavijo se vsakih deset let na jubilejni projekciji. Napačna investicija? Grozno mi je, da moram razmišljati o ekonomiji umetniškega ustvarjanja. Mislil sem pač, da sem to stvar že enkrat obvladal in da je tako, kot če se enkrat naučiš plavati in nikdar več ne pozabiš.

Zdaj se mi kaže majhno upanje. Kriza moje pozicije v sedanji službi, kriza mojih prizadevanj za slovenski znanstveni film me bo mogoče prignala do tega, da bom vse skupaj pustil in se posvetil umetnosti. Si tega želim manj kot poraza mojega sedanjega poslanstva?

(*Groza. Prebral sem dosedanje pisanje. Skoraj da se mi je začelo prekinila nit. Kot v meglj slutim misli in besede. Kje je še magičnih 100 strani z enako svežino in intenziteto. Želim pisati toliko časa, da bom doživel razsvetljenje. Ne najdem izrazov za razna stanja, ki jih doživljajo izbranci. Izramam se zasišno.*)

Nekaj takega sem nekoč doživel na poti iz Šempasa. Pešačil sem ponoči do železniške postaje v Volčji dragi. Razsvetlili

lo me je že v gozdu. To je neopisljivo. Kot dokončno pobiranje s samim seboj in s svetom. Popolno ravnotežje. In to ni bil noben kratek preblisk. To je bilo stanje, ki je trajalo do Ljubljane, s prestopanjem v Sežani vred. Tako stanje ne rabi nobene umetnosti. Sploh ničesar več. Samo priložnost, da bi še s kom delil to srečo. Doma sem se lotil preprječevati ženo. Seveda zmanj. Ne samo, da sem jo oddal od svojega "učenja", izgubil sem tudi svoje ravnotežje. Izmalčil sem svojo dragoceno izkušnjo. Danes živim od spomina nanjo, od ostanka njene milosti.

(*Utrne se mi misel, da sem morda na pravi poti, da je materna končno sproduciral pravidejo. Nekaj držim v rokah, v računalnikovi spominski enoti, le da ne vem točno, kaj in kako bi to obdržal. Ne samo do pike, do konca vrstice, poleure, ampak do jutri, do za zmeraj. Do onkraj. Hočem epohalni življenjski prelom.*)

Ne da bi za trdno vedel, kako naprej, pišem tele besede. Z njimi izražam občutek, da je še nekaj čudovitega, ki me vleče k pisanju, da je ono še v meni in da vlažna nad drugimi vzvodi mojega agiranja. Primesljujem, ali ni bilo to značilno za OHO? Kaj nas je gnalo tako nezmotljivo? Bili smo kot orodje. Ne spominjam se, da bi se kdaj utrudil, da bi v dvomu zastal. Da mi kaj ne bi bilo mogoče. Za vsako idejo se je našla realizacija, ali bolje, vsek projekt je v hipu pridobil pomen in smisel.

(*Ali me bo izdal telo? Od zaspanosti mi šumi v ušesih.*)

Poznam ta občutek. Večkrat sem takole bedel v Novi Gorici, koval načrte. Ves v iskanju zadoščenja ob odkritju poezije, celosti, skladnje, ravnotežje. Teh občutkov nisem znal ohraniti drugače kot z umetniškim ustvarjanjem. Zdaj vem, da je to lahko odvečen posel. Umetniški izdelek je eksteriorizirana notranja sreča. To je presneto sporno početje, če ga ocenjujemo v luči hotenja, da umetnik na vsak način hoče posredovati svojo srečo (ljubezen in svobodo) drugim. Koliko jih lovi njegovo valovno dolžino? Torej umetnik počenja to bolj zaradi sebe kot zaradi drugih. V osnovi njegovega dejanja sta sebičnost in samoljubje. OHO se je uprl taki umetnosti.

Nekoč sem v toku realizacije kratkega filma, ki ga nisem nikdar dokončal, potožil Bojanu Štihu, da pogrešam pristne navdahnjenosti nastopajočih na filmski sceni. Odvrnil mi je, da take navdahnjenosti pri filmu ni, da jo moramo prilagufati z medijskimi sredstvi. Zdaj vem, da je to razlog, zakaj nisem mogel dokončati tega filma. Moj ohojevski duh se je uprl produkciji umetniškega izdelka kot končnega cilja.

Prizor iz kratkega filma Beli ljudje, Naško Križnarja. Proizvodnja Neoplanta film Novi Sad, 1970. Večji del filma je bil posnet v Domu Svobode v Stražišču in na Sorskem polju. Fotografija s TV ekrana, Igor Lapajne.

(*Hitre misli. Nekatere so že mimo, nezapisljive.*)

OHO je zapustil področje umetnosti, kot produkcijo umetniških izdelkov. Skozi razpok v zrcalu je zasvetilo življenje, ki ga je bilo treba napolnjevati z ljubezni in svobodo. Preprosto. Toda težko bodo ta nauk sprejeli mladi ljudje, ki hlepajo po umetniški slavi. Nisem prepričan, da je Marko najbolj poslušan, ko hoče to dopovedati svojim občudovalcem. Preveč vidijo v njem uspešnega umetnika in premalo učenika, ki uporablja sredstva umetnosti za dosego "višjega cilja". Na ta nauk se lepijo tudi ljudje, ki nimajo talenta za umetniško kariero ali tisti, ki radi utopijo svojo zavest v kolektivni.

(*Blokada*)

Moti me izraz "višji cilj". Ali je OHO sploh kdaj deklariral tak cilj? Tega ne bom raziskoval z iskanjem citatov v raznih manifestih in intervjujih.

Prevlada sveta imanence je privleda družbo do krize vrednot. Sredi 60. let je OHO s svojim epohalnim miselnim prelomom odkrival nov smisel stvarem okoli sebe. V galerijah so se znašli vsakdanji predmeti humanizirani in transcendentirani. To odkritje ni bilo umetniške, pač pa filozofske narave. Nastajanje globalne informacijske družbe je omogočilo hitro kroženje idej po planetu (pop art, mirovna gibanja, hippyjevska kultura, Beatli). Ustvarjena je bila tudi ugodna politična klima. Življenjski standard v Sloveniji se je povečal in omogočil svobodnejše izražanje zlasti na področju kulture. Meni osebno je to pomenilo, da sem dobil prvo filmsko kamero, da sem lahko hodil po Kranju in po Ljubljani in snemal, kar sem hotel. V začetnih dejanjih je se navzoča socialno politična angažiranost, kasneje in do konca pa naredi OHO rez med politiko in kulturno umetniškim delovanjem, podobno kot Nova revija s črno črto portreti na naslovnicah. OHO je ogrenjen političnih implikacij, ne boji pa se sveta imanence. Humanisti so zaprepadi. Z dviganjem prsta, z opozarjanjem na nevarnost odtujene potrošniške družbe so si kopirali moralne zasluge in materijalne koristi. Ker so bili integrirani v vladajoči sloj, so oblasti koristili s tem, da so jo legitimirali kot humano, ki podpira kulturo in družbeno zdravje. Zdaj pa se kar naenkrat pojavili zaničevani in moralno vprašljivi predmeti potrošniške družbe kot umetniški artefakti, od umetnikove roke transcendentirani in od publike oboževani. Ohojevska filozofija je spodnesla humanistom tla pod nogami, po načelu: če ni hudiča, tudi eksorcista ni treba. Vrhunec humanističnega dviganja prsta je manifest: Demokracija da, razkroj ne. In vrhunec zmote.

Kaj sploh hočem? Rekapitulacija:

1. Raziskati svoje pomanjkanje sreče in svobode!
2. Ali izvira apomanjkanje sreče in svobode iz preloma z ohojevsko izkušnjo?
3. Ali pomeni kranjska projekcija ponovno vez z ohojevsko izkušnjo in z njenim virom ustvarjalne moći?

Nakopal sem si definitivno preveč vprašanj!

Za tipkovnico so me posadili filmi. Nocojšna projekcija izbranih ohojevskih filmov. Ciglievih in pretežno mojih. 8 mm, 16 mm in 35 mm. Lahka trepetajoča kamera, slaba projekcija, slab zvok, nato pa v koncertni dvorani bivšega Dežavskega doma v Kranju Beli ljudje, svetli in čisti. Ciril Kosmač mi je ob najinem prvem in zadnjem srečanju (v Nemškem Rtu) za ta film ironično in pijano pocrčil: "Ja, to ste pa vi, ki ste tam v Beogradu mahali z enim belimi rjuhami." To je bilo tri leta po tistem, ko je bil film predvajan na beograjskem festivalu kratkih filmov. Odtlej sem pozorneje na film Kosmačeve tekste, da bi odkril, če ni tudi on kdaj mahal z belimi rjuhami. Šele pozneje pa sem pomislil, čudno, še po treh letih se je mož spomil avtorja in filma, čeprav naju je oba hitro in vzbiveno odpravil. Na festivalu v Oberhausu leta 1970 sem v svojem poštnem predalu našel anonimno pismo izraelskega filmskega novinarja. V dveh vrsticah mi je sporočil: "Zdaj, ko mnogi ne sprejemajo vašega filma, sem v duhu z vami, ki ste na pravi poti."

Ali je to, kar pišem, requiem? Saj pokopavam preteklost in z njuo svoje bivše celice. To ni drugega kot biologija in kemijska. Čutim, kakšen odpor epohalnemu prelomu nudi moj človeški ustroj, preden se mu bo prepustil. Ali je tako z vsemi ljudmi? Sikstinska kapela je polna od napora skrivenih teles. Nebeške horde doživljajo množično epohalni prelom. Ali je smrt epohalni prelom?

(*Slutim prav zares konec. Slamen konec. Utapljam se v preveč navadnem novem dnevu. Niti približno si ne upam ugiati, kdaj bom naslednjič deležen milosti...*)

Edo Torkar

Jesenice - kulturni center?

K temu pisanju me je najprej spodbudila predvolilna kampanja v jeseniški občini, ki se je dosledno izogibala problemom kulture in kulturne politike, (kar lahko pomeni, da kandidati za politične funkcije o tem vprašanju niso imeli izoblikovanega svojega mnenja - ali pa se jim je zdelo prenezznatno, da bi si z njegovim načenjanjem obetali pridobiti kakšen glas več na volitvah...), dodatno pa me je spodbudil še intervju s članom republiškega predstavstva Matjažem Kmeclom v Delovih Književnih listih 3. maja letos. Kmecl govorji o mnogosredišnosti slovenske kulture v sedemdesetih letih, (gradnje in obnavljanja podeželskih kulturnih domov, samostojna kulturna iniciativa občin...), o sredotežnosti v osmedesetih letih, (zgraditev Cankarjevega doma in maborške opere...), v devetdesetih letih pa naj bi bila glavna skrb slovenske kulturne politike dograditev podsredišč, oz. kulturnih subcentrov. Omenja Novo Gorico, Koper, Kranj, Novo mesto, Mursko Soboto in - Jesenice. Mislim, da bo od omenjenih krajev še najtežje kulturno aktivirati prav Jesenice, ki so že na prvi pogled nekulturno (mrtno, sivo, brezdušno, brezoblično) mesto. K temu prvemu vtišu še največ prispeva zunanja podoba mesta in pogoji za življenje v njem. Kot da se jeseniški urbanisti in arhitekti zadnjih 20, 30 let niso prizadevali za nič drugega, kot da na kar najmanjši prostor stlačijo kar največ ljudi, ne da bi jih kaj dosti brigalo, odkod ti ljudje prihajajo, kakšne so njihove življenske navade in kako se bodo znašli v novem okolju. Bloke in stolnice so zidali brez vsakega reda in estetskega čuta, kjer se jim je le ponujal kakšen prostorček zanje. Zraven so poskrbeli še za parkirišča

in ponekod za garaže - za zelenice, igrišča in sprehajališča pa že ni bilo več prostora. Kot da na Jesenicah ne bi živeli tudi otroci, stari ljudje, invalidi in psi! Otroci iz sedmih stolnic v Centru II, na primer, imajo na voljo en sam samcat peskovnik, pa nekaj polomljenih igral v nekdanjem miniaturnem parku, ki so ga pred leti spremeni v otroško igrišče, pa zdaj že dolgo ni več ne eno ne drugo. Edini poskus ohranjanja stare podobe mesta na borih stotih metrih stare Titove ceste od gasilskega doma do kafeja Nino se je povsem izgubil v socrealistični sivini okoliških novogradjenj. Ob pročelje ene najlepših, najmogočnejših in arhitektonsko najzanimivejših starih stavb v mestu, starega Krekovega doma so pred leti dobesedno prislonili novo, moderno kinodvorano, ki - če si izposodim slikovito prispodobbo našega književnega klasička - sodi zraven kakor govno k smetani. Da ne govorim o Čufarjevem trgu, ki so ga očitno prenovili in asfaltirali samo za Krambergerjevo predvolilno zborovanje, saj avtomobili ne smejo in zaradi zapornice tudi ne morejo nanj, rolkarji in kotalkarji se nanj ne spomnijo - za kakšne druge namene pa ni uporaben. - Ali pa! Morda bi ga v teh štirih letih do naslednjih predvolilnih zborov kazalo izkoristiti za živilsko tržnico ali kramarske sejme?

Kajpada - nekaj pogojev za kulturni razcvet pa Jesenice vendarle izpoljujejo. Imajo muzej, (celo dva! - le da je eden od njiju že nekaj mesecev zaprt, ker sta oba kustosa na prisilnem dopustu...); imajo likovno galerijo, (celo tri! - kar je dobro, saj se v njih že zaradi medsebojnega tekmovanja in rivalstva zgoditi kakšna dobra in zanimiva razstava...); končno so se loti-

li tudi obnove občinske knjižnice, ki je vsa povojna desetletja životarila v prostorih, primernih kvečjemu za vaško podružnico...; imajo časopis Železar, (ki je še pred leti priča novice in komentarje z vseh področij življenja in dela v občini, imel svojo bralno stran in celo občasno literarno prilogo - zdaj pa je padel na raven tovarniškega biltena...); imajo radio Triglav, (ki se kljub svojemu izrazito nekulturnemu programu vzdržuje tudi z denarjem za kulturo...); imajo polprofesionalno gledališče, (z amaterskimi igralci in profesionalnim vodstvom v tehničnim osebjem), ki pa uvršča v svoj program zvezne nezahodne komedije za nezahteveno občinstvo. Ko se je pred leti poslavljala od dela pri jeseniškem gledališču ljubljanska režiserka Vesna Arhar, se ji je namesto solze ob slovesu utrnil esej »Potovanje iz Ljubljane do Jesenic in nazaj...« (Dnevnik, 4. 10. 1986), v katerem je svojemu nasledniku položila na srce tole volilo:

»Ni vsa umetnost le v Hamletu v Mrduši Donji. Treba je vendarle kdaj pa kdaj zaigrati pravega Hamleta...« Simpatično je, da eseji, ki drži ogledalo jeseniškemu kulturnemu provincializmu, ne-intelligentnosti in primitivizmu, ni doživel javnega odmeta. In smo spet tam, kjer smo bili - pri Hamletu v Mrduši Donji.

Ena izmed značilnosti jeseniške kulturne politike je favoriziranje in ljubeče negovanje amaterizma in populizma na škodo profesionalizma in umetniške inovativnosti. Vrstijo se festivali amaterskih filmov, srečanja amaterskih gledališč, pevskih zborov in folklornih skupin, likovne kolonije amaterskih slikarjev... To bi bilo vse lepo in prav, če se ne bi za poudarjanjem amaterizma skrivalo

iskanje opravičil in izgovorov za dilettantstvo, prazno posnemanje, sivino, mlačnost in rutinerstvo. Jeseniški kulturniki se radi trkajo po prsih: »Jaz sem najboljši - mi smo najboljši - med najboljšimi - amaterji!« Kar zveni nekako tako kot: jaz sem največji med prtilikavci, ali najpametnejši med debili, ali najpoštenejši med lopovi... Umetnost se pač ne deli na amatersko in profesionalno - umetnost je ali je ni, kakor trava. V umetnosti stejejo samo absolutna merila in dosežki, vse drugo nam lahko služi samo kot pripomoček za orientacijo. In dokler ne bomo imeli na Jesenicah več ustvarjalcev (in poustvarjalcev), ki bodo imeli kaj pokazati v absolutnem, in ne samo v amaterskem, občinskem... itn. merilu, toliko časa bomo tam, kjer smo: v kulturni provinci.

Seveda bi bilo v tako majhnem mestu, kot so Jesenice iluzorno pričakovati, da bi lahko prav na vseh umetniških področjih posegali po zvezdah. Vsekakor pa bi morala biti ena prvih nalog občinske kulturne politike stimulirati vsaj tiste nadpovprečno talentirane in ustvarjalne umetnike, ki jih vendarle imamo, sicer nam bodo pobegnili še ti. V predvolilni kampanji, pa tudi sicer, je bilo večkrat slišati, da bi bilo treba zaustaviti beg strokovnjakov iz jeseniškega gospodarstva, nikogar pa ni skrbel osip gledališčnikov, glasbenikov, likovnikov. Občinski kulturni gre silno težko iz rok denar za financiranje umetniških projektov, za delovne stipendije ustvarjalcem, subvencije in podobno. Upam si trditi, da gre v ta namen kmaj 1 odstotek denarja, 99 odstotkov pa za t. i. »redno« dejavnost: za plače uslužbenec v kulturnih ustanovah, za vzdrževanje objektov, najemnine itd. Če bi bilo to razmerje ne 1 : 99, pač pa 10 : 90, bi lahko na Jesenicah vsaj deset ljudi dostojno živelno od svoje umetnosti, in bi tako lahko mestu in občini in človeštvu nasploh dali veliko več, kot dajejo sedaj, ko v boju za golo preživetje poklicna igralka s poklicnim nasmeškom na ustih prodaja cvetje v obmorskih lokalih, ko akademski slikar z umetniškim renomem doma in v tujini pravi tako poleti ob morju izdeluje polepšane in pomajljene portrete starih in grdih turistov; ko poklicni književnik preprodaja knjige in nabira go-

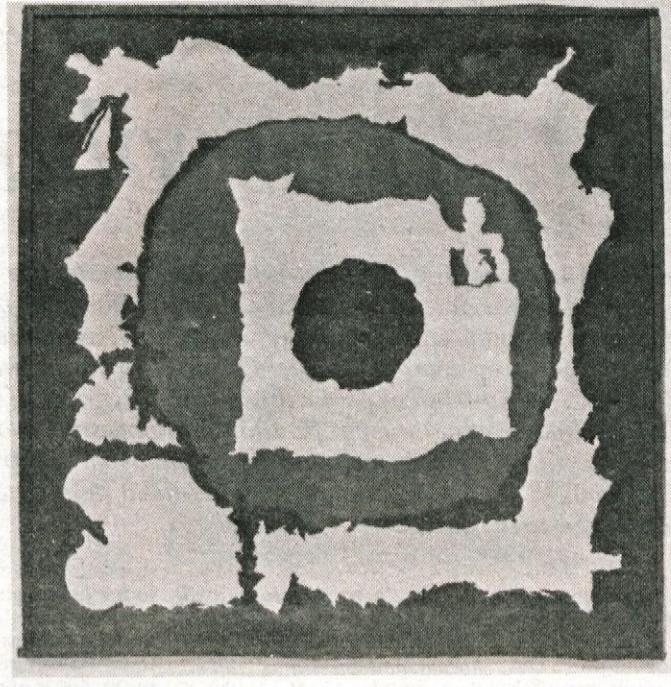
be, polže in staro železo; ko poklicna prevajalka gospodinji in tajnikuje svojemu možu - politiku; ko... Ne pričakujem od občine, da bi svojim revčkom - umetnikom dala žepnino in bone za toplo malico, pač pa da vлага v njihove projekte, da jim nudi pritlikavci, ali najpametnejši med debili, ali najpoštenejši med lopovi... Umetnost se pač ne deli na amatersko in profesionalno - umetnost je ali je ni, kakor trava. V umetnosti stejejo samo absolutna merila in dosežki, vse drugo nam lahko služi samo kot pripomoček za orientacijo. In dokler ne bomo imeli na Jesenicah več ustvarjalcev (in poustvarjalcev), ki bodo imeli kaj pokazati v absolutnem, in ne samo v amaterskem, občinskem... itn. merilu, toliko časa bomo tam, kjer smo: v kulturni provinci.

Seveda bi bilo v tako majhnem mestu, kot so Jesenice iluzorno pričakovati, da bi lahko prav na vseh umetniških področjih posegali po zvezdah. Vsekakor pa bi morala biti ena prvih nalog občinske kulturne politike stimulirati vsaj tiste nadpovprečno talentirane in ustvarjalne umetnike, ki jih vendarle imamo, sicer nam bodo pobegnili še ti. V predvolilni kampanji, pa tudi sicer, je bilo večkrat slišati, da bi bilo treba zaustaviti beg strokovnjakov iz jeseniškega gospodarstva, nikogar pa ni skrbel osip gledališčnikov, glasbenikov, likovnikov. Občinski kulturni gre silno težko iz rok denar za financiranje umetniških projektov, za delovne stipendije ustvarjalcem, subvencije in podobno. Upam si trditi, da gre v ta namen kmaj 1 odstotek denarja, 99 odstotkov pa za t. i. »redno« dejavnost: za plače uslužbenec v kulturnih ustanovah, za vzdrževanje objektov, najemnine itd. Če bi bilo to razmerje ne 1 : 99, pač pa 10 : 90, bi lahko na Jesenicah vsaj deset ljudi dostojno živelno od svoje umetnosti, in bi tako lahko mestu in občini in človeštvu nasploh dali veliko več, kot dajejo sedaj, ko v boju za golo preživetje poklicna igralka s poklicnim nasmeškom na ustih prodaja cvetje v obmorskih lokalih, ko akademski slikar z umetniškim renomem doma in v tujini pravi tako poleti ob morju izdeluje polepšane in pomajljene portrete starih in grdih turistov; ko poklicni književnik preprodaja knjige in nabira go-

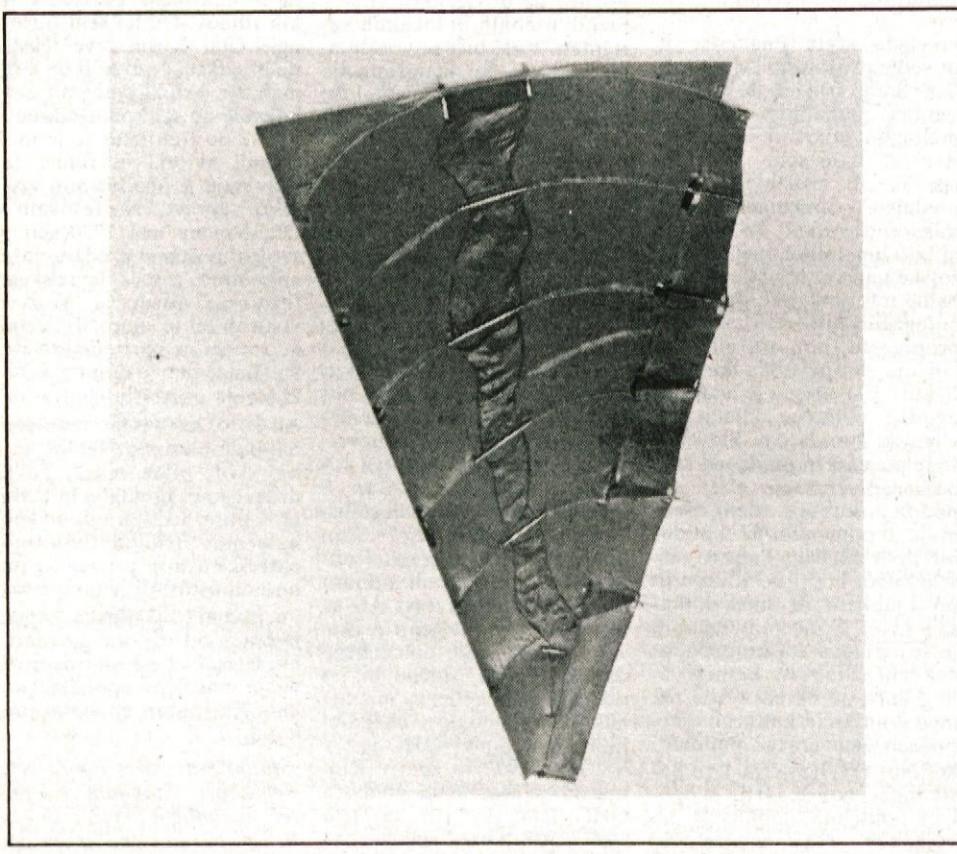
be, polže in staro železo; ko poklicna prevajalka gospodinji in tajnikuje svojemu možu - politiku; ko... Ne pričakujem od občine, da bi svojim revčkom - umetnikom dala žepnino in bone za toplo malico, pač pa da vлага v njihove projekte, da jim nudi pritlikavci, ali najpametnejši med debili, ali najpoštenejši med lopovi... Umetnost se pač ne deli na amatersko in profesionalno - umetnost je ali je ni, kakor trava. V umetnosti stejejo samo absolutna merila in dosežki, vse drugo nam lahko služi samo kot pripomoček za orientacijo. In dokler ne bomo imeli na Jesenicah več ustvarjalcev (in poustvarjalcev), ki bodo imeli kaj pokazati v absolutnem, in ne samo v amaterskem, občinskem... itn. merilu, toliko časa bomo tam, kjer smo: v kulturni provinci.

Tole razmišljanje sem začel spravljati na papir že maja, po šestih mesecih pa nadaljujem tam, kjer sem tedaj prekinil. V tem kratkem času se je na Jesenicah marsikaj spremeno. Že tako slab gospodarski položaj v občini se je čez poletje še poslabšal. Železarna je pred stečajem, nekaj tisočem delavcev grozi, da se bodo znašli na cesti, tako da se niti ne zastavlja več vprašanje, kako **kulturno** živeti, pač pa kako sploh **preživeti**. Na ruševinah sistema, ki je zatiral samoiniciativnost in individualizem se - poleg tistih, ki se tako in tako zmeraj znajdejo - očitno še najbolj znajdejo tisti, ki so (smo) bili v prejšnjem sistemu outsiderji in marginalci, najslabše partisti, ki jih je prejšnji sistem že do kraja uspal v zvonjenjem budilke ob petih zutriaj, tuljenjem sirene ob dveh popoldne in z redno mesečno plačo natanko vsakega petnajstega v mesecu.

Prav tako je bilo - in je še - s stalnim in rednim prilivom sredstev od zunaj uspavanje jeseniške kulturne politike, katere uspešnost in neuspešnost se je merila predvsem z bolj ali manj mehaničnim izpolnjevanjem kulturnih programov. Kulturni funkcionarji so se ob vsaki priložnosti trkali po prsih s številom razstav, predstav, koncertov, proslav, recitalov... ki so jih uspeli spraviti pod streho, bolj malo pa jih je zanimala umetniška raven in sploh smisel vseh treh manifestacij. Vrata jeseniških kulturnih institucij so še zmeraj hermetično zaprta pred vdorom podjetništva in zasebne iniciative. Tistim, ki smo ostali zunaj, pač ne kaže drugega kot zavihati rokave, vzeti pamet v roke in delati izven obstoječih institucij. Če nam npr. časopis Železar ni všeč, imamo možnost ustaviti nov časopis, v katerem bomo objavljali vse tisto, kar v Železaru (in v Gorenjskem glasu in na radiu Triglav) pogrešamo. Če nas ne zadovoljuje repertoar gledališča Tone Čufar, lahko ustavimo svoje gledališče, pa čeprav pod kozolcem ali na cesti. In

BOJAN GORENEC, "Za prihodnost slikarstva", julij 1986

BOJAN GORENEC, "Brez naslova", 1981 - 82, akril na platnu, aluminijev profil in žica

namesto da negodujemo nad slabim izborom knjig v jeseniški knjigarni, imamo možnost odpreti svojo knjigarno, antikvariat ali vsaj stojnico s knjigami. Počasi se stvari že premikajo v tej smeri: npr., fantje iz Književne zadruge Jesenice, (»divje«, nelegalizirane založbe, ki pa je v slabelem letu svojega obstoja rodila že kar nekaj knjig...), so letos poleti prodajali pivo na vrhu Triglava, da so zaslužili denar za izdajo knjige izbranih pesmi Charlesa Bukowski. - Pač čisto v stilu Bukowskega! (P. S. - Knjiga je v času nastajanja tega članka že prišla iz tiskarne!) Tako kot sem bil - vsaj kar se jeseniški tice - skeptičen ob Kmeclovem optimizem vzbujajočem majskem intervjuju na Dolo, v katerem obeta skorajnji kulturni razcvet pokrajinskih središč, pa mi tudi njegov najnovejši pesimizem, ki veje iz njegovega oktobra intervjuje v reviji Pragma, ne gre čisto do srca. Zato, ker neki minister skopari z denarjem, kultura že ne bo prišla na psa: ne v Kopru, ne v Novi Gorici, ne v Celju ne v Novem mestu - in tudi ne na Jesenicah! Jeseniške kulture ne bo sesulo pomanjkanje denarja (tega je dovolj, le smotrneje in pravčneje bi ga bilo treba porazdeliti) - pač pa pomanjkanje svežih idej in delavljnih ljudi, ki bi jih uresničevali. Kaj pomagajo še tako lepe in pametne zamislji, ki se porodijo v učenih glavah Matjaža Kmecla in drugih ljubljanskih velmož, če pa od njih ne ostane drugega kot fraza na ustih in sirotka v možganih lokalnih kulturokratov, ki se jim v njihovem najglobljem bistvu ne gre za drugega, kot da bi čimdije greli svoje funkcionarske stolčke in uživali v svoji umišljeni veljavni in veličini. Kreativnim posameznikom in skupinam, ki si prizadevajo razmakniti meje že znane, čutenega, videne in slišanega (in v tem je bistvo kreativnosti!) ne preostane v takšnih razmerah nič drugega, kot da se znebijo vsakršnega tutorstva in skrbništva in grejo čisto po svoji poti. Na poti takšnega osvobajanja in osamosvajanja pa se postavlja še ena velika ovira - denar. In smo spet tam, kjer smo bili na začetku: ne pri umetnosti in kreativnosti, pač pa pri kulturni politiki: v drevu, s katerim se hočeš noč umazejo tudi najžlahtnejše riti.

Marjan Podobnik, podpredsednik Slovenske kmečke zveze, o pomoči poplavljencem, gozdarskem moratoriju in zaščiti kmetijstva

Delavci presenečeni nad kmečko solidarnostjo

"Ko smo zadnjič nesli denar na poplavljena območja v Zgornjo Savinjsko dolino, smo polovico denarja razdelili kmečkim, polovico pa delavskim družinam. Zdi se mi, da ob takih in podobnih naravnih ujmah ne bi smeli gledati na socialno poreklo ali celo na to, v kateri stranki je kdo."

Ljubljana, 19. novembra - "V Zgornjo Savinjsko dolino, kjer so posledice nedavne povodnji največje, smo že dvakrat nesli denar, zadnjič 450 tisoč dinarjev. Največ so prispevale podružnice kmečke zveze iz Bele krajine, sicer pa zbiranje poteka po vsej Sloveniji. Že zdaj lahko zanesljivo napovem, da bomo samo denarja zbrali več kot dva milijona dinarjev, precej pa tudi krompirja, sadja, pšenice, krme in drugega. Z ogroženih območij so nam že sporočili, da zaenkrat bolj kot material potrebujejo denar, zato smo podružnice obvestili, da poskušajo zbrati čimveč denarja oz. zbrane pridelke prodati in prispevati denarni izkupiček. Velika je tudi potreba po delovni sili. Nekatere podružnice so se že odzvale, se organizirale in poslale v prizadete kraje skupine, ki bodo pomagale pri odpravljanju posledic vodne ujme," je dejal Marjan Podobnik, podpredsednik Slovenske kmečke zveze.

Kako, po kakšnih merilih razdeljujete denar?

"V Zgornji Savinjski dolini gre za usklajeno delovanje kmečke zveze in njenega republiškega poslanca g. Drče, krajevne skupnosti in kmetijske zadruge. Ko smo drugič nesli denar, smo najbolj ogroženim dajali po 50 tisoč dinarjev, pri tem pa je treba poudariti, da smo polovico denarja razdelili med kmečke družine, polovico pa med delavske z majhnimi otroki. Prav delavci so bili najbolj presenečeni nad tem, da smo jemali kmetje pripravljene pomagati. Zdi se mi, da ob takih in podobnih naravnih neštēčah ne bi smeli gledati na socialno poreklo ali celo na to, v kateri stranki je kdo."

Kmečka solidarnost je torej velika?

"Solidarnost je izjemna, tudi zato, ker tisti, ki prispevajo denar, vedo, da posredniki ne bodo pobrali ničesar in da bo do denar dejansko dobili tisti, ki ga najbolj potrebujejo. To je bil tudi eden iz razlogov, da se je kmečka zveza odločila za samostojno zbiranje prispevkov."

Po koliko so prispevali kmetje?

"Zelo različno: nekateri le nekaj sto dinarjev, drugi tudi več tisočakov. Na Škofjelškem so dali tudi pobudo, da

bi zbranim denarjem kupili montažno hišo, vendar so nam s poplavljениh območij sporočili, da se tam bolj navdušujejo nad zidavo hiš."

Kdaj so prvi dobili denar?

"Že nekaj dni po naravnih ujmi. Podružnice so zbrale denar in ga same nesle na prizadeta območja."

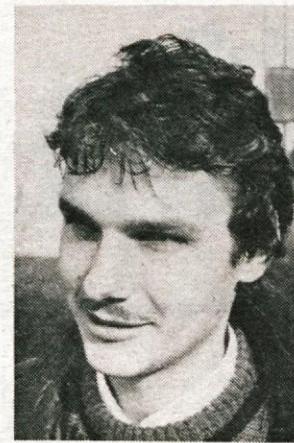
Ce kmečka zveza dobiva za prizadevanje pri pomoči poplavljenu tudi javne pohvale in zahvale, pa je pri zakonih o gozdarskem moratoriju in (carinski) zaščiti kmetijstva, za katera je bila glavni pobudnik, nekoliko drugače: poleg pohval prejema tudi kritike. Zakaj?

"Ce bi bil zakon o začasni preprečevanju sečenja sprejet v takšni obliki, kot je predlagala kmečka zveza, ne bi prišlo do zapletov, ki nam zdaj že povzročajo politično škodo. Naš predlog je bil, da bi zaščitili le kmečke interese in začasno preprečili posek lesa v nekdanjih kmečkih gozdovih, da pa bi z ukrepanjem za to odgovornih služb preprečili prekomerno sečenje tudi v ostalih družbenih gozdovih, tudi v tistih, ki so bili nekdaj v lasti Cerkve. Ko je zakon zajel tudi nekdanje cerkvene gozdove, so nekateri to izrabili in skušali povzročiti konflikt med Cerkvi-

"Solidarnost je izjemna, tudi zato, ker tisti, ki prispevajo denar, vedo, da posredniki ne bodo pobrali ničesar in da bo do denar dejansko dobili tisti, ki ga najbolj potrebujejo. To je bil tudi eden iz razlogov, da se je kmečka zveza odločila za samostojno zbiranje prispevkov."

Po koliko so prispevali kmetje?

"Zelo različno: nekateri le nekaj sto dinarjev, drugi tudi več tisočakov. Na Škofjelškem so dali tudi pobudo, da

darske inšpekcijske službe ni popolnega zaupanja. Zvedam pa se, da vseh inšpektorjev le ni mogoče stlačiti isti koš in da so tudi med inšpektorji ljudje, ki delajo dobro in poštevno."

Ob sprejetju zakona o posebnih dajatvah pri nakupu nekaterih kmetijskih pridelkov in živil v tujini in v drugih republikah je bilo slišati tudi očitke, da zakon pomeni zapiranje slovenskega kmetijstva pred konkurenco. Še s tem strinjate?

"Slovenski kmetje lahko pri mleku pripravljajo suverene slovenske države; prepričan pa sem, da bodo njenemu zgledu kmalu sledili še v nekaterih jugoslovanskih republikah."

Zakaj carina tudi na slovensko-hrvaški meji?

"Ceprav ni bojazni, da bi Slovenija na veliko kupovala cenejše meso in mleko v drugih delih države, preprosto zato ne, ker ga tam ni dovolj nit za prehrano domačega prebivalstva, pa se je za carino na slovensko-hrvaški meji odločila zato, da bi preprečila uvoz, denimo, z Madžarskega prek Hrvatske v Slovenijo."

Ali ni zakon za zdaj le za strah trgovskim in predelovalnim organizacijam?

Zakon je sprejet, vendar se zaenkrat ne uresničuje, daje pa izvršnemu svetu možnost, da ukrepa in izda odlok. Morda mu sploh ne bo treba ukrepati,

saj so se nekatere organizacije že preusmerile od uvoza k domaći živini in domaćemu mleku." ● C. Zaplotnik

Za zdravje ljudi in živali

Ketoza molznic (VI)

Zdravljenje:

Zdravljenje se sestoji predvsem v zadovoljevanju organizma po glukozi, s povečanjem proizvodnje glukoze in normaliziranjem porabe ketonskih teles v organizmu. Uporaba glukoze je namenjena odstranjevanju stanja pomanjkanja in zagotovite energetskih potreb organizma. Za zdravljenje uporabljamo tudi hormone skorje nadledvične žlez in hormon prednjega režnja hipofize. Dietska terapija je najpomembnejši del zdravljenja. Ozdravitev je pogosto težavna ravnarazdi neustrezena prehrana. V obroku moramo zadovoljiti vse potrebe po ogljikovih hidratah, masteh, beljakovinah, mineralih in vitaminih. Hrana mora vsebovati v zmersni količini lahko prebavljive ogljikove hidrate. Večjih količin beljakovin v obroku se je nujno izogniti, saj jih jetra ne morejo izkoristiti. Če apetita ni, opravimo umetno prehrano z dodajanjem 2-5 litrov vamponage soka zdrave krave (lahko tudi suh vampon ekstrakt). Priporočljiva so tudi terapevtska sredstva, ki stimulirajo žlezne in notranjim izločanjem v smislu aktivnosti (genabilna kislina).

Preventiva:
Zaradi različnih vzrokov, ki vplivajo na nastanek ketoze, je zelo težko predpisati neko univerzalno preventivo. Kljub temu pa moramo pri preventivi ketoze misliti na sledeče:

1. Krave pred porodom ne smejo biti ne podhranjene, ne debele.
Mag. Dušan Likosar, dipl. vet.
Mag. Andrej Pipp, dipl. vet.

Hitro jemanje, dolgo vračanje

Lastniki razlaženega premoženja postajajo vse bolj nestripi in neučakani in se že prav nervozno sprašujejo, ali bo nova oblastna koalicija izpolnila predvolilne obljube o moralnem in materialnem popravljanju povojnih krivic, predvsem o vračanju nacionaliziranih, zaplenjenih ali kako drugače krivčno odvzetih kmetijskih zemljišč, gozdov in ostalega kmečkega in nekmetičkega premoženja. Ob tem, da je s predvolilnimi obljubami rado tako kot z lanskim ali predlanskim snegom, so razumljivo - zaskrbljeni, pozorni na vsako izjavo "z vrha" in na sleherno informacijo, ki omenja razlažene, in kot vedno, ko gre za (njihovo nekdanjo) zasebno lastnino, tudi zelo občutljivi. Ceprav premožensko-pravne in druge upravne službe na občinah že sprejemajo vloge za denacionalizacijo in za vračilo premoženja, pa za zdaj, tudi zavoljo zapletanja med oblastnimi in opozicijskimi strankami pri odločanju v skupščini, ni ministra in organa, ki bi si upal napovedati, kdaj bo sprejet zakon o denacionalizaciji. Ker so lastninska vprašanja vedno zelo občutljiva (to se je pokazalo tudi pri osnutku zakona o privatizaciji), se bo tudi ob tem zakonu bržkone zapletilo. Ne gre samo za sprejetje zakona, ampak tudi za načelna politična vprašanja, kako družbeno akumulacijo preraždeliti med sedanjo in preteklo generacijo. Liberalni demokrati, na primer, trdijo, da denacionalizacija ne more biti sredstvo za poravnava političnih in socialnih krivic iz preteklosti in da sta obe generaciji, vsaka na svoj način, oškodovani zaradi zabolod socialističnega režima: stara, ker je izgubila legalno pridobljen premoženje, mlajša, ker ni nikoli imela možnosti, da bi ga sploh pridobila.

Da so kmetje in vsi, ki si od "tih (proti)revolucije" kaj obetajo, še bolj zmedeni in zaskrbljeni, je krivo tudi to, da so prizadevanja za vrnitev krivčno odvzetega premoženja med občinami zelo različna. V kranjski, na primer, so v primerih, ko je šlo za upravne postopke in za kršitve povojne revolucionarne zakonodaje, nekaj premoženja že vrnili, druge pa čakajo na nove zakone in ga ne vračajo niti tedaj, ko so za to zakone možnosti.

Kako velika je nestrpnost razlaženih, pove tudi to, da nekateri zahtevajo, da naj bi nova oblast pri vračanju premoženja vrnitev podobne metode, kot jih je tista, ki je jemala. Ceprav je treba razumeti tegobe in gremkobo ljudi, ki so doživelji nacionalizacije in druge krivice, pa kljub temu ni mogoče soglasiti s tem, da bi v času zavzemanja za urejeno pravno državo izbrali za dosego ciljev ista sredstva kot tolkokrat kritizirana povojna oblast. Res je: jemalo se je hitro, z odločbami in dekreti, vračalo se bo počasneje, po večinski odločitvami v parlamentu in po zakonski poti. ● C. Zaplotnik

V ponedeljek na Brdu

Posvetovanje o gozdarski problematiki

Kranj, 20. novembra - Gozdno gospodarstvo Kranj prireja v ponedeljek v hotelu Kokra na Brdu posvetovanje o aktualni problematiki gospodarjenja z zasebnimi gozdovi v kranjskem gozdnogospodarskem območju. Janez Falkner iz republiškega sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Janez Počačnik iz Splošnega združenja gozdarstva Slovenije bosta predstavila tudi načrtovane novosti v gozdarskih zakonodajah. Na posvetovanje so poleg kmetov - lastnikov gozdov povabili gozdarske strokovnjake in člana republiškega predsedstva Ivana Omana. ● C. Z.

MEŠETAR

Kakšne so cene v Kmečkem Stroju Franca Guzelja na Sv. Barbare 23 pri Šlofji Loki? Meštar si je tokrat izpisal le štiri cene, za katere Franc pravi, da so še posebej ugodne.

vrsata stroja

	cena (v din)
sejalnica PSK 2	16.908,00
sejalnica PSK 4	25.892,00
sejalnica gama 14	11.970,00
nakladalnik za gnoj Olt	26.940,00

Kaj pa v Metalki?

vrsata stroja

	cena (v din)
traktorska kosišnica Superior	13.905,00
traktorska diskasta kosišnica Unirot	27.810,00
traktorska kosišnica Unima	9.177,00
traktorska bočna kosišnica za IMT 539 in 542	9.085,00
rotacijski zgrabljalnik sena RS	13.905,00

Po koliko so sadike sadnega drevja v drevesnici Vinka Hafnerja v Dorfarjih?

vrsata sadike

	cena (v din)
enoletne jablane	50,00
enoletne hruške	50,00
dvoletne slive	80,00
dvoletne marelice	80,00
dvoletne češnje	80,00

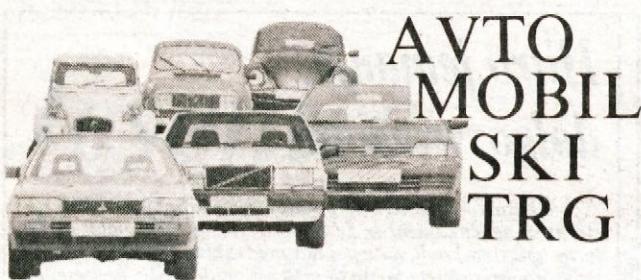
Pri večjih količinah dajejo popust.

* * *

Zasebno trgovsko podjetje Agroprom dostavlja gnojila in krmila tudi na dom.

vrsata materiala

	enota	cena (v din)
pšenična krmilna moka	kg	2,85
bovisal v 5 kg vreči	kg	10,25
NSK-B/15 v 50 kg vreči	kg	5,45
gnojilo NPK 13-10-12	tona	2350,00

Popust za Zastave pri 21. maju

Po zadnjih, kar krepkih podražitvah avtomobilov Zastava, so se pri beograjskem podjetju 21. maj ponovno odločili za odobravanie popustov. Tako pri nakupih Zastavinih avtomobilov priznajo dva odstotka lastnega popusta, hkrati pa kupci brezplačno dobijo radiokasetofon z zvočniki in prevleke za sedeže. Kupci, ki niso iz Beograda, lahko izkoristijo tudi priložnost brezplačnega enodnevnega bivanja v hotelu.

Omejeno število vozil je na voljo takoj po vplačilu. Podjetje 21. maj sprejema kupce na svojem beograjskem servisu na Rakovici, informacije pa posredujejo tudi na telefonskih številkah 011/592-111, 582-239, 594-783 int. 644, 514 in 702.

M. G.

Kako uspeti

Samo Dolhar: Če obstaneš, priznaš poraz

Tržič, novembra - "Kdo bo to vendar kupoval?" so se potihom spraševali Tržičani, ko je Samo Dolhar v atriju občinske stavbe odpri trgovinico s TV aparati, videorekorderji in drugo podobno tehnično robo ter zvenecim naslovom DO Impeks Import-Export. Ko pa je vendar takole blizu meja in je prav te robe vse povsod polno! Pa vendar je Samu Dolharju trgovina stekla tako uspešno, da danes pri njem prav to blago naročajo kupci iz vse Slovenije. Ker je cenejši, kot so drugi, ker nudi najvišjo kvalitetno, ker mu tuji poslovni partnerji zaupajo.

Obret je pri hiši že od nekdaj, po mesnici slove tržički Dolhari daleč naokoli. Zdaj jo ima na skrbki mama Regina. Tej sta se pridružila pizzerija "Pod gradom" pod vodstvom brata Jožeta, ter Video studio ki ga vodi Samova žena Vanja. Nad svojo izvozno-uvozno firmo in še nad vsemi tremi obrtmi pa bedi Samo Dolhar. Kadar kje zapne, je vedno on tisti, ki rešuje položaj.

Saj so bile začetne težave. S trgovinico s tehničnim blagom je začel letos marca, ki je bil eden najslabših mesecev po prometu. Kasneje pa se je le pokazalo, da se je prav odločil. Prodaja TV in druge akustične aparate po zelo ugodnih cenah,

ter največjo kvaliteto s področja te tehnike, aparature Nordmende. Pogodbo o dobavah mu je uspelo skleniti direktno, s samim zastopnikom Nordmende, in to pod zelo ugodnimi pogojimi: z rokom plačila 45 dni in brez bančne garancije. Tako se dogaja, da se pri pri Samu Nordmende TV aparat dobi za 2.000 dinarjev ceneje, kot v konsignaciji. Zadnji mesec v tej malih utesnjenih prodajalnicah dobiti tudi pralne, pomivalne in sušilne stroje na najvišje kvalitete, firme Zerowatt in promet hitro narašča.

"Uvedli smo brezplačno dostavo do 45 kilometrov, kar bi sicer ne bilo nujno potrebno, vendar smo se tako odločili zato, ker gre to v korak z dobro ponudbo, in je naložba tudi za naprej. Začeli smo z enim prodajalcem tule v trgovini, zdaj nas je v pisarni pet. Ves dohodek gre za razvoj. Morda se bo slišalo čudno, toda jaz zase letos še nisem vzel mesečne plače. Delam od šestih zjutraj do osmih zvečer. Čutim odgovornost do samega sebe, do vseh zaposlenih. Velikokrat se spomnem, kako lepo mi je bilo, ko sem delal samo v mesnici. Pa smo trdo delali! Podjetništvo je hujša psihična obremenitev. Imam seveda tudi načrte. Sicer sem že nekajkrat dejal, da je dovolj, da se ne bomo več širili, toda same razmere te silijo prav v to. Danes resno razmišljjam o dveh novih prodajalnah v okolici Tržiča z večjim skladisčem. Če bi obstal na nekem nivoju, je tako, kot bi priznal poraz. Zgrabi te to kolesje, moraš naprej. Imeti pa moraš ob sebi prave ljudi, delavce, ki znajo dobro delati in ne gledajo na uro."

Samo Dolhar je delavec, vodja in poslovni mož hkrati. Za vsako delo prime. Vsako dopoldne je v mesnici. Ta dan je pripravljal meso za prodajo na drobno in na debelo, tudi razvozil ga je na nekaj koncov, v pisarni je pregledal kako teko posli, zvečer pa se je ustavil v svojem mini marketu, da je pogledal, kako gredo z izposojevanjem videokaset in kako Branetu pod občinskim velbi gre prodaja. Dober dan je bil. Če je harmonična, gre, je ugotavljal tudi ta večer. ● D. Dolenc

Dobro poslovanje domačih avtomobilskih tovarn

Kljud temu da so v Evropi zabeležili za slab odstotek manjšo prodajo avtomobilov kot minilo leto, pa se pri nas dogaja ravno nasprotno. Doslej smo pri nas prodali 19 kar približno 120 odstotkov več tujih avtomobilov, kot lani v tem obdobju, dobro pa se prodajajo tudi domači avtomobili, kot lani v tem obdobju, dobro pa se prodajajo tudi domači avtomobili, čeprav domače tovarne morda ne bodo uresničile letošnjih načrtov. Tako so v novomeškem IMV Revazu doslej izdelali 7209 vozil R 4 in 5771 R 5, prodali pa so tudi 1929 Renaultov iz dopolnilnega programa. V Zastavi so izdelani in prodani 54155 jugov Koral, 13543 jugov Skala in samo 2304 florid. Prodajo so povečali tudi v koprskem Cimosu, kjer so skupaj s specjalnimi vozili prodali 4165 avtomobilov.

M. G.

Koliko je vreden dinar

Tečajna lista z dne 20. novembra

država	devize	velja za srednji tečaj
Avstrija	100 ATS	99,5657
Nemčija	100 DEM	700,0000
Italija	100 LIT	0,9296
Švica	100 CHF	831,6488
ZDA	1 USD	10,3714
Japonska	100 JEN	8,0118

Dinar čez mejo - Dinar na avstrijskem Koroškem zadnje čase menjajo malce bolje, še vedno pa se ga najbolj splaća zamenjati v enotah Zvezne bank - zvezne slovenskih zadrug. Tam za sto dinarjev dobiš 88 šilingov, tisti, ki dinar kupujejo, pa morajo za sto dinarjev odšteti 94 šilingov. Nekaj slabše dinar menjajo v drugih bankah, kjer za sto dinarjev ponujajo 78 - 85 šilingov, pri trgovcih pa je dinar še vedno vreden toliko kot zadnje tedne - od 75 do 80 grošev.

V sosednji Italiji je dinar vreden od 90 do 100 lir, najugodnejša pa je še vedno menjava v Tržaški kreditni banki. Tisti, ki odhajajo po nakupe v Trbiž, ugotavljajo, da je s seboj najbolje nesti lire, vendar pa jih je v gorenjskih bankah zelo težko dobiti. Na tržnici v Trbižu namreč trgovci menjajo zelo različno - nekateri še vedno enačijo dinar, šiling in tisoč lir, drugi pa dajejo prednost domači valuti ali šilingu, dinar pa je vreden skoraj tretjino manj kot po naši uradni tečajni listi. Prav tako se v Trbižu splaća kupovati z markami. Poznavalci razmer na tržnici pa pravijo, da so oblačila približno polovico cenejša kot pri nas, cene obutve pa niso več tako konkurenčne kot nekaj.

Tudi s Češke se nakupovalci vračajo zadovoljni, saj je dinar vreden precej več kot pred tedni, pa tudi police so kar dobro založene.

V Nemčiji je dinar približno toliko vreden kot prejšnji teden, to pa pomeni, da je za marko plačati od 8 do 11 dinarjev. **Črna borza** - Na črni borzi so trenutno ugodni časi za prodajalce, saj je preplačilo od petih do desetih odstotkov na nakupni tečaj. Kadar je pomanjkanje pa niso presenečenje nitij dvajset in več odstotna preplačila. Trenutno tudi črnoboržjanice ne vedno ali se jim obetajo boljši ali slabši časi.

S kranjske tržnice

1 kg	cena din	1 kg	cena din
paprika	40	fižol	50
česen	50	hruške	20
čebula	10	kumare	30
solata	25	kaki	35
radič	35	limone	25
korenje	20	mandarine	25
zelje	10	grodžje	25 - 40
cvetača	35	jabolka	15
paradižnik	25	kaki	50
grapefruit	25	orehi	120
mango	40	jajca	2

Renault Clio, zadnji izdelek francoske tovarne, ki ga imenujejo tudi majhen avto s filozofijo velikega, zaradi svojih lastnosti, ki v nekem smislu pomenijo preobrat v avtomobilski industriji, nedvomno zasluži zvenec naziv »evropski avto leta«, kar bo po dosežanjih pozitivnih ocenah nedvomno tudi postal. Pri Renaultu si že manj roke, saj to pomeni nove prodajalne uspehe.

M. G.

iNTREST

Ihr Partner für optimale Geldanlage

VRSTE DELNIC

Kaj je pravzaprav delnica? Delnica je vrednostni papir, kot na primer obveznica. Razlika je le v tem, da je obveznica neke oblike dolžniškega vrednostnega papirja, medtem ko pa je delnica listina, ki nam zagotavlja solastnino določenega podjetja. Lastnik delnice je solastnik podjetja, in je z njeno nazivno vrednostjo udezen v osnovnem kapitalu podjetja.

Vendar tudi delnice niso med seboj enakovredne. Nekatere nam zagotavljajo na primer minimalno dividendo, druge nam ne dajejo pravice do glasa itn. Tudi pravila trgovanja se lahko glede na vrsto delnic razlikujejo. Pri investicijah v delnice je zato zelo pomembno, da se ve, v nakup kakšnih delnic greste. V nadaljevanju bom posamezne vrste delnic podrobnejše opisali.

Navadne delnice

Če imate v rokah delnico, ste lastnik vrednostnega papirja. Vendar to ne zadostuje vedno, da ste tudi delničar. To je odvisno od tega, ali imate v rokah navadno ali pa imensko delnico.

Vzemimo primer, da imate delnico Siemensa. Delnice Siemensa so navadne delnice. To pomeni, da je lastnik delnice hkrati tudi delničar.

Pomeni torej: LASTNIK = DELNIČAR.

Menjava lastnikov navadne delnice je popolnoma preprosta. Kupec delnice ima s tem, ko je kupil delnico tudi vse delniške pravice (pravico do glasa na glavnem zboru, pravico do dividende in dobička itn.). Zato se z navadnimi delnicami na borzi najlažje trguje. Lastniki delnic ostanejo praviloma anonimni, ker podjetje ni informirano o vseh transakcijah s svojimi delnicami, in tudi lastnikov ne pozna. Podjetja v končni fazi sploh ne zanima, kdo je njihov lastnik.

Kako dobite izplačane dividende? Dividende lahko avtomatično izplačujejo banka, če imate delnice shranjene v bančnem depozitu. Ce hočete ostati popolnoma anonim lastnik delnic, je najbolje, da te delnice kupite v banki in jih odnesete domov. Tako nič ne ve, tudi banka ne, kdo je lastnik delnic. Ko pa pride čas izplačila dividend (praviloma je to enkrat letno) morate delnice skupaj s kuponki za izplačilo dividend predložiti banki. Banka vam vzame kuponke in izplači dividende. Sami pa ostanete popolnoma anonimni. Navadne delnice zato imenujemo tudi delnice na imetnika (nemško: Inhaberaktie).

Imenske delnice

Popolnoma drugače je vse to urejeno pri imenskih delnicah. Tu je vsaka posamezna delnica izdana na ime delničarja. Če delnica zamenja lastnika, zamenja tudi ime.

Toda tudi to ni dovolj. Vsi lastniki delnic so vpisani v posebno knjigo delničarjev. Tudi vsaka zamenjava lastnikov delnic podjetja mora biti zabeležena v knjigi. Podjetje je tako natančno obveščeno o sestavi lastnikov podjetja. Le tisti, ki so zapisani v to knjigo veljajo za delničarje in imajo zagotovljene vse pravice (pravico do glasa na glavnem zboru delničarjev). V novejšem času so knjige delničarjev zamenjali računalniki, tako da je trgovanje s temi delnicami nekoliko olajšano.

V primerjavi z navadnimi delnicami je trgovanje z imenskimi delnicami nekoliko bolj zapleteno. Če na primer delničar Janez svoje delnice proda, mora o tem informirati podjetje. V delniški knjigi se ime Janez izbriše, vpiše pa se ime novega lastnika.

Vendar je tudi tu prišlo do poenostavljenega trgovanja. Novi lastniki pogosto ne zahtevajo preimenovanja v knjigi delničarjev, ker misijo delnico kupiti le za kratek čas. V tem primeru novi lastniki delnice nima pravice do glasa na glavnem zboru delničarjev. Ker pa novemu lastniku poleg delnice pripadajo tudi kuponi z dividendami, ima pravico zahtevati dividende, ne glede na to ali je vpisan v knjigo delničarjev. Običajno vse formalne storitve pri izplačevanju dividend opravi banka.

Imenske delnice so najbolj razširjene v zavarovalnih podjetjih, kjer je osnovni kapital večinoma le delno vplačan. Zato mora podjetje natančno poznati lastnike delnic, če pride do potrebe, da se mora osnovni kapital doplačati. Nadalje uporabljajo imenske delnice zlasti v družinskih podjetjih. Uporaba imenskih delnic je v Nemčiji zelo redka, medtem ko je na primer v ZDA ena izmed najbolj pogostih vrst delnic.

Vezane imenske delnice

Še bolj zapleteno pa je trgovanje z vezanimi imenskimi delnicami. Imetnik te delnice ima popolnoma enake pravice kakor pri navadnih imenskih delnicah. Razlika je le v tem, da lahko delnike prodade le, kadar vam to dovoli podjetje. Če vam vodstvo podjetja prepove prodajo delnic, teh delnic ne morete prodati. Podjetje uporablja to vrsto delnic zato, da lahko lažje nadzoruje lastnike sestavo podjetja. Seveda je ta oblika delnic v praksi pri velikih podjetjih zelo redka (primer: Magdeburger Rückversicherung, Victoria Gruppe). Ta oblika delnic se uporablja bolj pri manjših delničkih in družinskih podjetjih. Tako se starši lahko zavarujejo pred neprizakovano prodajo delnic, ki so na primer v lasti njihovih otrok. (se nadaljuje)

Piše Aljoša Jerovšek v sodelovanju z Intrest GmbH

Izšla je knjiga

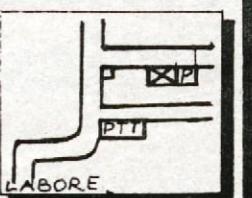

INVESTICIJSKO VARČEVANJE

Varčevanje v bankah je v primerjavi z investicijskim varčevanjem manj varno in večinoma nedonosno. V industrijsko razvite državah je več kot 80 odstotkov vsega denarja vloženega v investicijskih fondih. Zato smo izdali knjigo INVESTICIJSKO VAR

MARKET TREČA

V Stražišču, Gasilska 5

MARKET, KI JE HKRATI DISKONT
ZAKAJ?

Računalniško vodena prodaja omogoča, da ima skoraj vsak izdelek tri cene glede na količino nakupa

PONUDBA TEDNA

Pšenična moka tip 500 po 5 kg
1 vreča 29,60 din
2 vreči 28,60 din
5 vreč 27,70 din

1 kg banan 20,58 din

Pšenična moka
tip 500 po 2 kg
1 vreča 12,30 din
2 vreči 11,90 din
10 vreč 11,51 din

Zimski delovni čas
8. - 19. ure
sobota 7. - 19. ure
nedelja 8. - 12. ure

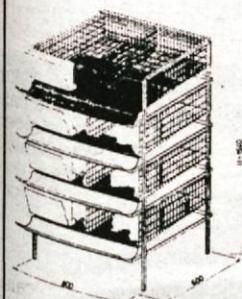
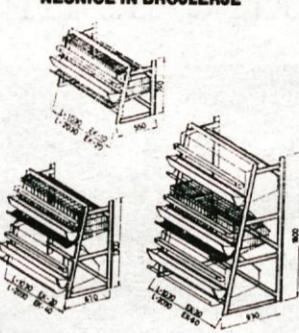
NOVA
ZAČASNA
TELEFONSKA
ŠTEVILKA JE
11-037

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE!

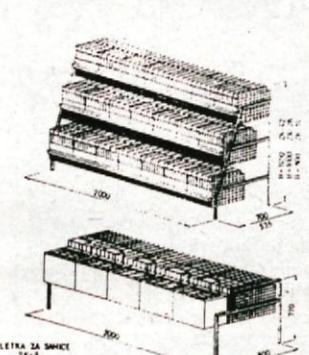

ANTON RAJGELJ
64245 Kropa 2A
tel. (064) 79-478
telex 34677 Rajgel
telefax (064) 79-720

ETAŽNA KLETKA ZA PREPELICE

ETAŽNA KLETKA ZA KOKOŠI
NESNICE IN BROJLERJE

ETAŽNA KLETKA ZA ZAJCE

PRIČAKUJEMO VAS
VSAK DAN
OD 6. - 18. URE

Kidričeva 81,
Škofja Loka

Modna konfekcija Kroj Škofja Loka takoj zaposli mladega, kreativnega in strokovno usposobljenega

KONSTRUKTORJA MODELOV

Imeti mora končano šolo za konfekcijskega modelarja (V. st.) in vsaj dveletne delovne izkušnje pri konstruiranju modelov ženske in moške težke konfekcije. Prošnje z opisom dosedanjega dela in dokazilom o strokovnosti naj kandidati posljejo na naslov Modna konfekcija Kroj, Škofja Loka, Kidričeva 81, v 8 dneh od dneva objave. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh od dneva objave.

TEDI
TRGOVINA ZA TEKSTIL IN IGRAČE
PREŠERNOVA 10, KRANJ

SUPER PONUDBA!

JEANS HLAČE	150 din	JOGI RINUHA (90 x 190)
TERMO HLAČE	150 din	99 din
TENIS NOGAVICE	15 din	BRISAČE (50 x 70) 39 din
ŽENSKE HOLA-HOP	19 din	KUHINJSKA KRPA 15 din
MOŠKE FLANEL SRAJCE	150 din	MOŠKE JAKNE 529 din
		IGRAČE ŽE ZA 20 din

IN ŠE 90 POGENI PROIZVODOV
OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE!

LOKA LOKA

okus in aroma vaših želja

okus in aroma vaših želja

okus in aroma vaših želja

DOBER NAKUP JE PRI

LOKI
NAKUP

OGLED IN PRODAJA
GRADBINEC, SPODNJI PLAVŽ 4.
JESENICE

KDOR IZBIRA IZBERE
IZBIRO

MERCATOR - IZBIRA KRANJ

Trgovsko podjetje, d.o.o., Kranj
64001 Kranj, Maistrov trg 7

Novembra in decembra vam

**NUDIMO
POPUST**

v vseh naših poslovalnicah z živili in gradbenim materialom v obliki denarnih bonov. Ponudili smo jih tudi sindikatom v podjetjih. Najmanjši znesek je 500 din, za to plačano vrednost pa boste dobili za 550 din bonov.

Bone lahko kupite na upravi podjetja v Kranju, Maistrov trg 7 (tel. 21-276 in 27-479) od 7. do 13. ure ali v »kruhovem butiku« poleg hotela Evropa vsak dan od 6. do 18. ure in v soboto od 6. do 12. ure.

**PRIJETNO PRESENEČENJE
NAŠIM KUPCEM**

V VSEH NAŠIH TRGOVINAH IN DISKONTIH
od 14. do 30. novembra 1990

Poslušam radio: plebiscit! Odprem časopis: plebiscit! Pokukam v pisma bralcev, ki so mi najljubše branje: plebiscit! Se podam v trgovine, kjer v zadnjem času trgovke venomer samevajo: plebiscit! Plebiscit gor, plebiscit dol, plebiscit za dobro jutro in plebiscit za lahko noč!

Našim politikom je pa res vsaj v nečem fletno: ni treba, da ravno v parlamentu kaj obznanijo, zadostuje, da so locirani v kakšnem zadružnem domu v provinci, kjer napovedo nekakšen plebiscit, pa že vesoljna Slovenija vzelovali. Zatrepeče! Ponavadi v disonanci, tokrat pa je za spremembo javno mnjenje bolj harmonično, bolj ubrano, saj se vzradoščeno še-peta in ponavlja: plebiscit, plebiscit. Čakam samo, da od najbolj narodnozavednih nekje slišim: aj, aj, kako fino, ta naš plebiscit!

Pokorno javljam, vzemite na znanje: name se do **do danes**, kot na polnoletnega državljanina s stalmim prebivališčem v Sloveniji, ni URADNO obrnila še nobena državna institucija ali politična avtoriteta in me kot državljan URADNO obvestila, da se bomo šli spet en plebiscit. Plebiscit je čisto navadno LJUDSKO GLASOVANJE in ni drugega! Meni kot državljanu do danes ni še nihče URADNO povedal, O ĆEM se moram na tem ljudskem glasovanju odločati! O suverenosti? Odcepitvi? Izločitvi? Nihče mi do danes URADNO ni nakanal posledic, ki me čakajo, baje že tam okoli božiča. Zame kot državljanu je namreč totalno irrelevantno, kaj v kakšnem pogovoru za medije zine ta ali oni strankar, kaj se klepeče v parlamentu in kaj butne iz televizijskega dnevnika. Menda JA ne boste rekli, da od mene kot državljanu pričakujete, da tekoče spremjam vso to politično godljo?

Tina Primožič zbira otroške šale

Smeh v šolskih klopeh

Tina Primožič iz Kranja je na Osnovni šoli Bratstvo in enotnost v Kranju že sedem let predmetna učiteljica slavistike. Prej je bila osem let zaposlena na letališču, potem pa se je zaposlila v poklicu, ki jo najbolj veseli: delo z otroki.

Tina Primožičeva tudi sicer domala nima prostega časa: izredno rada je v gledališču. Prej je igrala v Prešernovem gledališču v Kranju, zdaj pa sodeluje v skupini Talijini ljubitelji Kiseinstenski. Včasih povsem samoiniciativno v večernih urah popelje svoje učence na predstavo v gledališče, saj je prepričana, da je tu to pomemben del vzgoje.

In zakaj smo obiskali simpatično slavistko?

Tina Primožičeva občasno zapisuje smešne dogodivščine, pripetljaje, ki jih doživi pri svojem delu z učenci. Zakaj?

»Rada se smejam,« pravi, »mislim pa tudi, da je veliko bolj sproščajoče, če začnem šolsko uro s kakšno prigodo. Med otroki je tako večja motivacija za delo. Mnenja se, da mora biti pouk za učence prijeten, čeprav sem sama drugače precej stroga. Otroke pa imam rada, rada sem med njimi in tako mi je tudi zbiranje pripetljajev s šolskimi klopi v veselje.

Tokrat smo izbrali nekaj njenih takih prigod, ob katerih se lahko nasmejimo.

Tina Primožič

Gladiator

Gladiator in radiator nimata veliko skupnega. O pač, oba se končata na - ator in po boju je bil gladiator (seveda, če je sploh preživel) verjetno prav tako vroč kot radiator. Ti dve besedi delata težave našemu Jerneju. V spisu jih je zamešal in napisal, da sta s prijateljico

pila čaj in se grela ob toplem gladiatori.

O NOB je bilo treba vedeti kar precej. Učitelj v 5. razredu je pri spoznavanju družbe pri-povedoval, da je tovariš Tito med NOB nekaj časa bival na osvobojenem Visu in od tam vodil vojaške operacije. Nekaj znanja o tem je zahtevalo tudi vprašanje v kontrolni nalogi. Boštjan je pisal o tem takole: »Med vojno je Tito na Visu operiral ranjence.«

Koš pridnosti

Zvedave očke so gledale v tovarišico prvega razreda: »Tovarišica, kaj pa imamo za nalo-go?«

»Danes smo bili zelo pridni in smo veliko naredili. Takole se zmenimo! Bodite pridni še doma, potem pa mi v ponedeljek prinesite koš pridnosti. Pa vprašajte mamico, če ga boste lahko prinesli.«

V ponedeljek je tovarišico pred učilnico pričakala zaskrbljena mama. Še »dobro jutro« ni uspela reči, kar hitro je izlila svojo jezo nanjo: »Pa slušaj ti! Gdje da nadjem taj koš pridnosti? Tražili smo ga u Globusu, v Škofjoj Loki, ma ni u Tržiču ga nema!«

Pri uri slovenščine:

Učiteljica: No, Darja, pa povej kaj o brižinskih spomenikih!

Darja: Mmm....hm....brižinski spomeniki...

Učiteljica: Vsaj nekaj, Darja!

Darja: Ja, pravzaprav, ja...so bili iz...iz...

Učiteljica: No, pa povej ali so bili iz marmorja ali iz betona?

Darja: Iz marmorja. Cel razred se zasmeli.

Darja: Ne, ne, saj sem vedela. Iz betona, iz betona so bili.... ● D. Sedej

TEMA TEDNA

PLEBISCIT

Ali ne bi bilo bolj lepo, kulturno, da ne rečem civilizacijsko, ko bi me že zdaj - če je nuja že res takšna - URADNO obvestili, kaj naj bi se šli ob božiču? Kaj to, za vraga, pomeni za moje žitje in bitje? In bili po možnosti veseli mojega morebitnega konstruktivnega prispevka k tej tvarini? Ali se res ne bi dalo zaposlitki kasne instituciji, ki bi v obje stransko korist širše komunicirala z mano? Zahetam preveč?

Seveda! To bi bilo pa najbrž že od sile, da bi se zdaj vsak državljan vtikal v stvari, ki se tičejo njegove prihodnosti! In blebetal o stvareh, o katerih se še nam jasno ne svita!

Prav! Kakor hočete: vi po svoje, mi pa na kavarniški nivo!

Cisto intimno imamo že poln kufer nekaj neobvezujočih deklaracij o suverenosti, neodvisnosti, samostojnosti. Ne, ne zato, da ne bi hoteli biti suvereni, neodvisni, samostojni in še

kar je takih krasnih idej, ob katerih bi duša v nebo poletela. Tečno pri vsem je, ker je želodec prazen, gospodarstvo pa crkava. Zdaj zdaj bodo dokončno padle evropske meje, države se bodo gospodarsko povezale, mi pa - lop po mednarodni skupnosti! - priznaj nas no kot državico! Tako, čisto tapravo državico, ki ste jo vi imeli v 19. stoletju! No ja, bodo rekli, če že tako sitnarite, pa imejte vojsko pa državne institucije pa svojo lipo, ampak: kaj pa gospodarstvo? In tečnežem bi moral reči, da smo tukaj pa fuč, nakar bi oni padli v nezavest. Zabilo so si namreč v glavo, da je trdno gospodarstvo edini in nenadomestljivi pogoj za narodovo suverenost, zdaj, še bolj pa jutri.

Ne, nisem noben spakljivec iz narodnostnih misli in idej in tudi noben heretik ne. Na lastni koži tudi občutim, kako Sava teče navzdol! Hočem le, da se narodu pove, kako, zakaj in po kakšni ceni se bo reševala njegova sedanja lakota in beda, ki mu že hudo trka na vrata. Če se bo s plebiscitem - tudi prav. Ljudi skrbijo lastna eksistence in eksistence njihovih otrok!

Naj bo opis dogodka, ki ga je v predplebiscitarni Sloveniji ondan doživelja moja znanka, v ilustracijo in resno opozorilo:

»Čakala sem na kranjski avtobusni postaji, ko pristopi k meni mlado dekle in mi pravi: Gospa, ali bi mi dali za kilo kruha? Nimam služeb, mama ima samo podporo... Začudena sem ji dala denar in jo seveda opazovala, kaj bo storila. Odšla je v trgovino poleg postaje. Ni mi dalo miru in sem šla za njo. Bo res kupila kruh ali kaj drugega? Bila sem šokirana! Iz samoposrežne trgovine je prišla s štruco kruha....« ● D. Sedej

Robinson club bo iz Tržiča pregnal dolgčas

Lokal za stare in mlade

Tržič, 20. novembra - "Naj bo tako živ in dobro obiskan, da se ga bodo Tržičani spominjali leta in leta!" so bile želje tržičkega župana Petra Smuka, ko je v torek zvečer nazdravljal v čast novega nočnega lokalca Robinson club v kleti trgovskega centra Deteljica na Bistrici pri Tržiču. Najpopularnejši gost večera Andrej Šifrer pa je zapel tisto o dobrih gostilnah.

Seveda ni manjkala tudi pesem o državi, ki bo vsak čas umrla in tudi ne Šum na srcu za nežnejše duše. Skratka, začelo se je slovesno in zabavno, lastnik najnovješčega tržičkega pridobitve Pavel Rupar pa je povedal: "Tržič je tako mrtvo mesto, da smo hoteli narediti nekaj takega, kar bi mrtvilo pregnalo in bi bilo koristno za vse. »Fletno« bo starejšim, mladim in najmlajšim. Nameravamo organizirati plesno šolo, šolske plesne, to seveda popoldne.

Med tednom bodo prišli na vrsto starci nad trideset let, ko bodo lahko zaplesali ob evergreenih, si ogledali kabaret... Konec tedna pa bo tu diskoteka."

Seveda marsikdo ob imenu nočni lokal pomisli na nočne programe, na striptizete... "Ni

govora. To ne sodi ne v Tržič, ne v naš prostor. Gotovo tudi ne bi pripomoglo k slovesu cluba," pravi lastnik, ki je dal prostor v najem Matjažu Mlakarju, za nakup in ureditev lokalca pa je porabil okoli pol milijona mark. ● V. Stanovnik

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Lestvico lahko poslušate v sredo, 28. novembra, od 16. do 19. ure na valovih Radia Žiri. Gostje oddaje bodo tokrat člani ansambla Peter Pan.

Domača lestvica

1. Stane Vidmar - Tri grenke solze
2. Helena Blagne - Moj dom
3. Šum na srcu - Andrej Šifrer
4. Pop design - Angie
5. Mika - Svobode ne dam
6. Big ben - Rdeče vrtnice
7. Simona Weiss in Magneti - Vzemol sozla za spomin
8. Urša Drinovec - Najina poletna noč
9. Tereza - Ljubav je moj grieh
10. Zoran Cilenšek - Slovenec sem

Novi predlog: California Kid - V meni je California

Tuja lestvica:

1. Elton John - Sacrifice
2. Roxette - It must have been Love
3. Sam Brown - Kissing Gate
4. Wilson Philips - Release me
5. Charles D. Lewis - Soca dance

Lestvico ureja Nataša Bešter

Znova poplave?

Hidrometeorološkemu zavodu Slovenije sicer priznavamo dokaj srečno roko pri napovedih vremena, vendar pa je s svojo jasnovidnostjo v torek le nekoliko presenetil škofjeloški izvršni svet. Napoveduje namreč, da "od 22. do 25. novembra lahko spet pričakujemo močan porast vodotokov, predvsem v zahodni (reka Soča s pritoki) ter severni Sloveniji (zgornji in srednji del reke Save s pritoki, predvsem Sora, Ljubljanica, Kamniška Bistrica in Savinja)".

Seveda se iz opozorila ne kaže norčevati, saj sta spomin in posledice prvonovembrske poplave še preveč sveža in boleča. Vendar pa se ob ugibanju, ali so se vremenarji po poplavu preveli v astrologe, smemo vsaj bežno nasmehniti? Sicer pa so nevarni dnevi že tu; se bomo "smejali" vremenarjem ali sebi?

KERN
KOZMETIČNI SALON
IN SAVNA
KERN MARTA, KOROŠKA 5.
64000 KRAJN
TEL: (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

Kupon

- Domača pesem
Tuja pesem
Novi predlog
Naslov

Kupone pošljite na naslov Radia Žiri. Trg osvoboditve 1, 6422 Žiri. Srečo pri žrebu je imela Bernarda Demšar, Rudno 45 iz Žeznikov. Čestitamo! Nagrada vas čaka v parfumeriji Helena Škofji Loki, v Frankovem naselju 155. Glasujte z nami!

1. Katerega znanega pevca omenja v pesmi Šum na srcu?

2. Kje je bila plošča in kaseta posnet?

3. V kateri stranki je Andrej Šifrer (obkrožil):

- a) liberalna
- b) krščansko demokratska
- c) stranka demokratične akcije
- d) republikansko industrijska tovarniška komunistična akcija (RITKA)
- e) v nobeni

SREDNJA KOVINARSKA IN
CESTNOPROMETNA ŠOLA
Podlubnik 1 b
64220 Škofja Loka

Komisija za MDR pri Srednji kovinarski in cestnoprmetni šoli Škofja Loka razpisuje prosta dela in naloge

UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA

(za določen čas s polovičnim delovnim časom, nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, do prihoda s porodniškega dopusta).

Pogoji: profesor angleškega jezika

Nastop službe 3. 12. 1990

Pisne ponudbe z dokazili o izobrazbi pošljite v sedmih dneh po objavi v časopisu.

MERCATOR - MLEKARNA
KRANJ, d.o.o.
Smedniška c. 1, Kranj

objavlja licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

1 pralni stroj	900,00 din
1 hladilni stolp LTH	1.000,00 din
3 centrifugalne črpalki	900,00 din/kos
2 elektromotorja 77	500,00 din/kos
1 hladilna naprava LTH - 70	10.000,00 din
s hladilnimi elementi komplet	500,00 din/kos
4 računski stroji	800,00 din
1 pisalni stroj Olimpia	800,00 din
16 ventilatorjev z elektromotorji	1.000,00 din/kos
od hladilne naprave LTH	28.000,00 din
1 viličar 2 t EL, INDOS	8.000,00 din/kos
1 kontejner za smeti 7 m ³	500,00 din
1 tovorni avto TAM 110/78	5.000,00 din

Licitacija bo v torek, 27. 11. 1990, ob 12. uri v prostorih Mlekarne Kranj. Ogled bo eno uro pred licitacijo. V času ogleda plača kupec 10% varščine. Opremo bomo prodajali po načelu: videno - kupljeno. Na zlicitirano ceno plača kupec davščine po zakonu.

PEKO TRŽIČ
Ste Marie aux Mines 5
64290 Tržič

Tovarna obutve Peko Tržič razpisuje

JAVNO LICITACIJO

osnovnih sredstev, ki bo v petek, 7. decembra 1990

(I. na licitaciji)

1. Stroj za brizganje TR podplatov PRESMA-ROTO/MIX - 10 (10 mestni), letnik 1977, izklicna cena 150.000,00
2. - 5. Širje klimati za prezračevanje večjih prostorov, s kompletom avtomatiko IMP-kg 40/kos 40, letnik 1977, izklicna cena za kos 36.000,00
6. Diesel viličar INDOS, 2500 kg (v nevozemnem stanju), letnik 1972, izklicna cena 28.000,00
7. Risalna deska, format Ao, letnik 1970, izklicna cena 500,00
8. - 12. Pet električnih pisalnih strojev OLYMPIA, letnik 1970, izklicna cena za kos od 2.000,00 do 2.500,00

(II. na licitaciji)

13. Stebri vrtalni stroj PRVOMAJSKA - 45 m/m, letnik 1967, izklicna cena 3.000,00
14. Stroj za cvikanje stranic s texi USM, letnik 1978, izklicna cena 10.000,00
15. Stroj za polaganje traku MOHRBACH, izklicna cena 10.000,00

Licitacija bo v petek, 7. decembra 1990, ob 11. uri v Tovarni obutve Peko Tržič, Ste Marie aux Mines 5 - recepcija.

Ogled strojev bo na dan licitacije od 8. do 9.30 in sicer: za zaporedno številko 1 in 13 v obratu Poliuretan na Koroški cesti št. 7 (bivši Runo) za vse ostale zap. št. pa v matični tovarni.

Varščino v višini 10% od izklicne cene bodo interesenti lahko vplačali do 10.30 pri blagajni v recepciji DO.

Nakup bo potekal po sistemu video-kupljeno, zato kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Ce kupec odstopi od nakupa, nima pravice do povračila varščine.

V prodajni ceni ni vključen prometni davek in ga kupec plača posebej.

Pravico do sodelovanja imajo vse polnoletne fizične osebe, ki so v predpisaniem roku vplačale varščino in pravne osebe, ki so predložile pooblastila ter barirane čeke za vplačilo varščine.

Kupnino in pripadajoči prometni davek je treba vplačati v 8 (osmih) dneh na žiro račun DO.

Izdaja kupljenega blaga bo možna samo na podlagi dokazila o vplačilu od 10. decembra do 14. decembra 1990 od 10. do 12. ure.

NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO

zajček

TRGOVINA ZA OTROKE
Ulica Janka Pučija 7, Kranj,
tel. 35-103

Trgovina ZAJČEK sporoča,
da je poleg stare trgovine odprla NOVO

in da sedaj lahko pri njih dobite:

- vsa oblačila za otroke
- otroško kozmetiko in celotni program CHICCO
- vse vrste vozičkov, stajic, hojce, avtosedeže, nahrbitnike domačih in tujih proizvajalcev
- vse vrste igrač in daril
- hlače tovarne TRIKON iz Kočevja vseh velikosti, za staro in mlado po proizvodnih cenah

IZ SUPER PONUDBE:

- otroški kombinirani voziček 2.450,00 din
- kombinirani italijanski voziček 4.590,00 din
- avtosedež 1.070,00
- bunde od 590,00 dalje
- hlače TRIKON moške od 365,00 in ženske od 480,00 dalje ter termo do 670,00 din
- vse vrst igrake iz uvoza po neverjetnih cenah

**OBİŞTİTE TRGOVINO ZAJČEK
NA TRGU RIVOLI V KRANJU!**

TRŽIŠKA INDUSTRIJA
OBUTVE IN KONFEKCIJE
TRŽIČ – SLOVENIJA
Mlaka 10

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo dveh osebnih avtomobilov:

R-4 GTL IMV - oblika kamionet - furgon, leto izdelave 1985, izklicna cena 20.000,00 din

JUGO 1,1 GX, leto izdelave 1987, izklicna cena 35.000,00 din

Izklicna cena ne vsebuje prometnega davka. Prometni davek plača kupec.

Javna licitacija bo v tork, 27. novembra 1990, ob 12. uri na dvorišču podjetja TRIO v Tržiču, Mlaka 10. Ogled avtomobilov je možen na dan licitacije od 11. ure dalje.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki pred pričetkom licitacije plačajo 10% izklicne cene kot varščino. Prodaja bo po sistemu video-kupljeno.

Kupec mora plačati izlicitirano ceno avtomobila v 3 dneh po licitaciji, sicer varščino zadržimo.

Prevzem avtomobilov bo po vplačilu celotnega izlicitiranega zneska.

IZREDNA PRILOŽNOST - IZREDNA PRILOŽ

gorenje

mednarodno podjetje Ljubljana

CENTER KRAJN

C. Talcev 3
(pri gostilni Blažun)
tel. 064/22-367

del. čas od ponedeljka do petka
9. do 12. ure
15.30 do 19.30 ure

**Cene veljajo do odpodaje zalog!
Možnost nakupa na 6-mesečno posojilo.**

EKSKLUSIVNO DELO

ZA ZASTOPNIKE

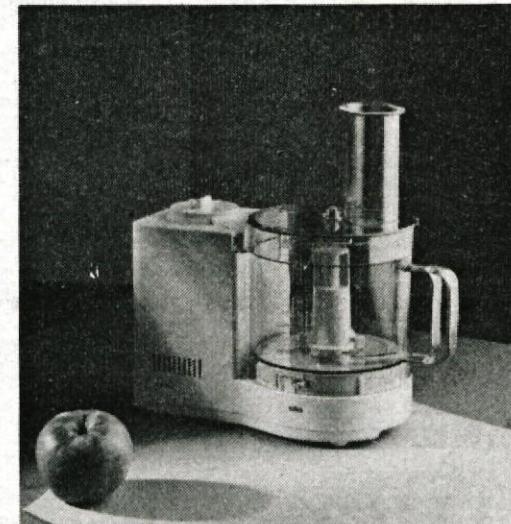
IN VODJE SKUPIN

So stvari, ki se prodajajo same. Potrebujete samo avto in proste vikende. Ob profesionalnem odnosu do dela zagotavljamo evropski zaslugek.

Informacije po tel.: (064) 50-714 do 10. ure in po 18. ure.

**SAMO
MULTIPRACTIC
JE PRAVI
MULTIPRACTIC**

BRÄUN

Iskra

CASINO
BLED

TURISTIČNO PODJETJE
CASINO BLED d. o. o.
Cesta svobode 15, Bled

po sklepnu upravnega odbora razpisuje mesto

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidati morajo poleg pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko ali višjo strokovno izobrazbo
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih mestih ali pri opravljanju finančnih poslov
- da predložijo program razvoja podjetja.

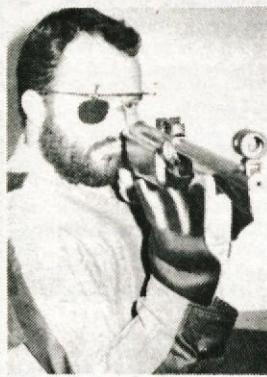
Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta in je po končnem mandatu lahko ponovno imenovan.

O izidu izbire bomo prijavljene kandidate obvestili v roku 15 dni po sprejemu sklepa.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev ter predložitvijo programa razvoja podjetja naj kandidati pošljemo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Turistično podjetje Casino Bled d. o. o., 64260 Bled, Cesta svobode 15 z oznako »za razpis«.

Streljanje

Uspešni kranjski strelci

Jure Frelih odlično nastopa tako v ligi kot na republiških tekmovanjih.

- Foto: B. M.

Kranj, 23. novembra - Kranjski strelci, ki sodelujejo v 2. republiški strelski ligi, so doslej že trikrat zmagali in vodijo v svoji skupini s 6 točkami. Najboljši rezultat zadnjega tretjega kola je dosegel s 384 krogi od 400 možnih kranjski strelec Jure Frelih.

Na prvem republiškem preglednem tekmovanju s standardnim zračnim orožjem sta se odlično uvrstila kranjska strelca Franc Peteršel mlajši in in Jure Frelih. Peteršel je s pištolo pristreljal 563 krogov od 600 možnih in dosegel tretje mesto, Jure Frelih pa je tekmoval s standardno zračno puško in se s 568 krogi od 600 možnih prav tako uvrstil na tretje mesto.

B. Malovrh

Živa Štrukelj, najbolj obetavna gorenjska igralka namiznega tenisa. - Foto: G. Šinik

Vsa prva mesta Merkurju

Kranj, 20. novembra - Namiznotenički klub Merkur iz Kranja je organiziral namiznoteničko prvenstvo Gorenjske za mladince in mladince posamezno in v dvojicah. V vseh disciplinah so zmagali igralci Merkurja iz Kranja, namizni tenis pa napreduje tudi v Škofiji Liki, saj se je Domen Poljanec med mladincimi uvrstil med štiri najboljše. Zelo dobro je igral Merkurjev pionir Sašo Robida, Živa Štrukelj in Slavko Dolhar pa sta osvojila kar tri prva mesta.

Rezultati - mladinci: 1. Dolhar, 2. Robida, 3. Porenta (vsi Merkur), 4. Poljanec (Škofja Loka); mladinke: 1. Štrukelj, 2. Fojkar (obe Merkur), 3. Sladič, 4. Lavtičar (obe Jesenice); mladinci dvojice: 1. Dolhar - Bernard (Merkur), 2. Vadujenc - Oblak (Jesenice); mladinke dvojice: 1. Štrukelj - Fojkar (Merkur), 2. Sladič - Lavtičar (Jesenice); mešane dvojice: 1. Štrukelj - Dolhar, 2. Fojkar - Porenta (vsi Merkur).

D. Klevišar

Na najvišjih vrhovih

Žiri, 22. novembra - "Na najvišjih vrhovih kontinentov" je naslov predavanja našega znanega alpinista Vikiha Grošlja. To je šestletno potovanje od tihomorskih obal Avstralije, preko otočnih ruskih ravnin, vročega ledu Afrike, samotne Aljaske in skrivnostnih Andov, do nezemsko visokih snegov Himalaje, kjer so božanstva resničnost, ljudje pa le privid.

Predavanje z diapozitivi in glasbo bo v kinodvorani v Žireh danes, v petek, 23. novembra, ob 19. uri.

Nataša Bešter

Košarka

Naklo in Sigma prvaka

Kranj, 21. novembra - Končano je gorenjsko rekreativsko tekmovanje v košarki za leto 1990. Sodelovalo je 17 moštev v prvi in drugi ligi. V prvi ligi je vrstni red naslednji: Naklo 31, Radovljica veteranji 30, Šenčur 29, Bexel 29, Lipa 28, Elan 28, Železar 26, Gotik 23, Sava 19 in Kranj 75 18 točk. V drugi ligi pa je vrstni red naslednji: Sigma 22, Plamen 22, Kokrica 21, Feniks 18, Diplomat 16, Planika 15 in Predoslje 12. Prvak prve lige je Naklo, prvak druge lige pa Sigma, ki ima s Plamenom boljšo razliko v koših. Sigma tako napreduje v prvo ligo. O tem se bodo natančneje pogovorili na sestanku predstavnikov ekip. Sava in Kranj 75 sta izključeni iz lige, ker imata več kot eno neodigrano tekmo.

M. Hafner

Nogomet

Triglav za prvaka

Jesenice in Sava pa za obstanek

Kranj, 20. novembra - V nedeljo, 18. novembra, se je končal jesenski del v OČL-zahod. Gorenjski predstavniki so nastopili uspešno. Jeseničani so gostovali v Ajdovščini in se vrnili s točko. S Primorjem so igrali 0 : 0. Sava pa doma gostila ekipo Stol Virtusa. Tekma se je končala neodločeno 1 : 1. Za domače je bil uspešen Belančič, za goste pa Cvijanovič. Ekipa Triglava je doma premagala ekipo Bilj z 1 : 0. Rezultat bi bil lahko še precej višji, a so igralci Triglava kar tekmivali v zapravljanju lepih priložnosti, zastreljali so celo enajstmetrovko. Gol za Triglav je dal Jeraj.

Po jesenskem delu je Triglav tretji in z lepimi možnostmi za prvo mesto, saj imajo ugoden razpored tekem. Jesenice so z desetimi točkami na devetem mestu, Sava pa s šestimi predzadnja, trinajsta. Obe ekipe čaka v spomladanskem delu trd boj za obstanek.

Lestvica po jesenskem delu: Proletarec 22, Svoboda in Triglav 21, Primorje 19, 9. Jesenice 10, 13. Sava 6.

A. Gasser

Marko Polanc, najboljši kolesar letošnje sezone

Jugoslovansko kolesarstvo vse bolj zaostaja

Savčan Marko Polanc si je ob zaključku letošnje kolesarske sezone priboril laskavo priznanje, Zlato Rogovo kolo, ki ga že deseto leto podeljujejo najboljšemu kolesarju leta.

Kranj, 20. novembra - Sedemindvajsetletni Krančan Marko Polanc je eden izmed tistih kolesarjev, ki ve, kaj je trdo delo in tudi, da se le takšno delo v športu, kot je kolesarstvo, lahko obrestuje z dobrimi rezultati. Po trinajstih letih treningov in odrekanj pa (kot mnogi drugi naši športniki) ugotavlja, da je za uspehe potrebno tu di kaj več.

V teh letih si si pridobil marsikatero izkušnjo, zamenjal trenerje in vendarle ostal pri kranjski Savi?

"Tekmujem od leta 1977, moj prvi trener pa je bil pri pionirjih Franc Plestenjak. Ko sem tekmoval pri mladincih, je bil moj trener Nejc Kalan. Nato sem kot član treniral pod vodstvom Franca Hvastja, zadnja leta pa je bil trener Bojan Udovič. Kot kaže bo naslednji Matjaž Zevnik. Ko po vseh letih premisljujem o začetkih pravzaprav, niti ne vem, kaj me pripeljalo v ta šport. Najprej sem si sam kupil kolo, se vključil v kolesarski klub Kokrica, kasneje pa v Savo, kjer treniram vsa leta. Najboljši časi za kolesarstvo so bili pri nas tam od leta 1982 do 1986, ko je bil trener Hvasti. Imeli smo kolesarski pool in ni bilo problemov ne z opremo, ne z nagradami, vse je bilo pač, kot je treba. Potem se je začelo obračati na slabše, sedaj pa je vsako leto to slabše."

Si pri Savi zaposlen kot kolesar? "Lahko bi tudi tako rekel, uradno pa sem preizkuševalc Savinih gum za kolesa. Sicer pa sem po poklicu avtolektričar." **Glede na nagrado, se ti v kolesarstvu vendarle obetajo boljši časi?** "Ne vem, koliko so dobri, verjetno je najboljše že zamudeno. Enostavno ni pogovjev, ki bi zagotovljali kaj več, pa tudi relativno star sem za naše razmere. V tujini so najboljši stari tudi okrog petintrideset let."

Si kdaj razmišljal, da bi šel v tujino, med poklicne kolesarje?

"Ravno lani sem imel ponudbo za Španijo. Vendar sem prišel v konflikt z vedenjem Biličem, tako da me je takrat izključil iz reprezentance in suspendiral za pet mesecov. Tako nisem imel dovoljenja od zvezne in nisem mogel nič."

Kakšen pa je bil vzrok?

"Imeli smo priprave za svetovno prvenstvo v Franciji. Vendar pa takrat niso bili zagotovljeni osnovni pogoji za trening, pa tudi strokovnega dela ni bilo. Tako nismo imeli možnosti za uspeh v celoti jugoslovanska ekipa je bila proti njemu. V takšnih razmerah je nekdo moral biti kriv za neuspeh in dva sva potegnila krajski konec."

Se pred nekaj leti so se vsaj nekateri najboljši jugoslovanski kolesarji lahko merili s tistimi iz svetovne elite, danes pa je ta elita vse bolj oddaljena.

"Vzroki so seveda vse to, kar sem že dejal. Prvič ni finančnih sredstev, potem pa tudi ni strokovnega kadra. Pri nas praktično na tem področju ni nobenega res pravega strokovnjaka. Edino Hvasti je bil že na tem, pa so ga "minirali", da je šel v Avstrijo. Trenutno pa ne vidim pri nas nikogar, ki bi lahko jugoslovansko kolesarstvo spodbujal k svetovnemu."

STORITE TUDI NEKAI ZASE NOB VAM ZAL!
KZS KAZINA NAŠA barbara 41-001 Stružnikova 12, Šentjur

Od tekme do tekme

Prvenstvo Godešiča v namiznem tenisu - Športno društvo Kondor z Godešiča je organiziralo prvenstvo Godešiča v namiznem tenisu. Sodelovalo je 15 igralcev. Med člani so bili najboljši Janez Starman, Andrej Pintar in Kocjan Novinc, med pionirji pa Matej Bertoncelj, Marko Starman in Jani Novinc.

J. Starman

Končan prvi del sindikalnega prvenstva v namiznem tenisu - Desete jubilejne delavske športne igre v Škofji Liki se nadaljujejo. Končan je prvi del ekipnega članskega tekmovanja v namiznem tenisu. V finale so se po pričakovanju uvrstile ekipe LTH-OL (lanski zmagovalec), Termo, Jelovica II in Elektromotorji iz Železnikov.

J. Starman

Prvenstvo Šolskih športnih društev v vaterpolu - V nedeljo, 18. novembra, se je v zimskem bazenu v Kranju končalo kranjsko občinsko osnovnošolsko prvenstvo v vaterpolu. Prvenstvo, ki je edino te vrste v Sloveniji, je bilo organizirano že petnajstič. Sodelovala so moštva šestih osnovnih šol. Z 10 točkami iz petih kol je zmagala ekipa Osnovne šole Staneta Žagarja pred Simonom Jenkom in Bratstvom in enotnostjo, ki sta zbrali po 6 točk. Četrta je Osnovna šola Franceta Prešerna s 4 točkami, peta Osnovna šola Lucijana Seljaka s tremi točkami in šesta Osnovna šola Matija Čopja z eno točko. Najboljša strelnica sta bila Damjan Podjed (France Prešeren) in Žiga Lasič (Stan Žagar) s 24 gol. Najboljši igralec je bil Žiga Balderman (Stan Žagar), najboljši vratar pa Gašper Stružnik (Bratstvo in enotnost). Vse tekme so sodili Radočič, Vidakovič, Pošak, Pičulin, Potočnik in Rožman iz Kranja.

J. Marinček

Gorenjska kegljaška liga - V 5. kolu gorenjske kegljaške lige so bili doseženi naslednji izidi: Bled : Sava 5024 : 4959, Triglav : Jesenice 4827 : 4722, Elan : Simon Jenko 4818 : 4940, Lubnik : Aderga 5015 : 4878, Kranjska Gora : Ljubljelj 4858 : 4727. Simon Jenko in Kranjska Gora imata po 10 točk, Lubnik 8, Jesenice in Bled pa po 6 točk.

T. Bolka

Nogometni izidi - Medvode : Živila Naklo 0 : 2, Triglav : Bled 1 : 0, Primorje : Jesenice 0 : 0, Sava : Stol Virtus 1 : 0, Dravinja : Britof 1 : 1, Alpina : Bled 0 : 1, Creina : LTH 1 : 2, Polet : Trboje 0 : 1.

R. Antolin

Kranjski sprejem alpinistov

Kranj, 23. novembra - Skupščina občine Kranj, Živila Naklo, Planinski društvo Kranj in Zveza telesokulturnih organizacij organizirajo jutri, 24. novembra, ob 17. uri skupni sprejem članov alpinistične odprave Alpe Jadran na Everest v restavraciji hotela Bor v Preddvoru.

J. K.

Vabila, obvestila

Nogometni spored - V slovenski nogometni ligi bodo Živila Naklo in nedeljo ob 13. uri doma igrala z Vozili, v slovenski mladinski ligi pa bo Britof igral doma z Vozili.

R. Antolin

V soboto na Bledu gorenjski hokejski derbi - V soboto ob 19. uri bo na Bledu gorenjski derbi I. B zvezne hokejske lige med Bledom in kranjskim Triglavom.

Občni zbor Smučarskega kluba Tržič - Predsednik smučarskega kluba Tržič Dušan Koren sklicuje redni občni zbor Smučarskega kluba Tržič, ki bo danes, 23. novembra, ob 18. uri v sejni sobi tovarne Pekovo.

Navtični športni tečaj v Kranju - Že drugič letos bo navtično društvo Navtik v Kranju organiziralo tečaj za voditelje čolnov. Tečaj bo od 4. do 15. decembra. Predavatelji iz Jadralnega kluba Ljubljana bodo v 16-urnem tečaju posredovali vsa znanja, ki so potrebna za izpit na Lučki kapetaniji Reka. Društvo bo tudi tokrat organiziralo skupinsko opravljanje izpita. Prijave sprejemajo dopoldne po telefonu (064) 26-388 in popoldne 35-022.

Rokomet - Rokometna ekipa Kranja - Duplje, ki nastopajo v II. zvezni ligi, ta konec tedna gostujejo pri ekipi Mlinotesta. V izredno pomemben srečanje z obstanek v ligi pa so že v sredo doma premagale ekipo VIS Varaždin z rezultatom 25 : 24 (12 : 12). Rokometni Šeširja v slovenski ligi to soboto, 24. novembra, ob 20. uri doma igrajo z ekipo Jadran, rokometni Preddvor pa gostujejo v Grosupljem. ● V. Stanovnik

Nogomet - Nogometni Živila - Naklo ta konec tedna, v zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva, doma gosti ekipo Vozil in Nove Gorice. Tekma bo v nedeljo ob 13. uri. Zaostalo tekmo (zaradi poplav) bodo nogometni Živil - Nakla igrali v Štorah z ekipo Integrat Kladivar Celje. Mladinci Britofa igrajo doma, prav tako v nedeljo ob 13. uri, z ekipo Izole. ● V. Stanovnik

Košarka - To soboto košarkarice Odeje Marmorja doma gostijo ekipo Kranja. Tekma bo obračun med najboljšima ekipama v slovenski ženski košarkarski ligi, saj so Ločanke prve, Kranjčanke pa druge na lestvici. Jeseničanke so tokrat proste. ● V. Stanovnik

Odbojka - Odbojkarice Bleda v tem kolu gostujejo pri ekipi Jedinosti, obojkarske Bleda pa doma gostijo ekipo Mislinje. ● V. Stanovnik

Hokej - V 17. kolu 1.A zvezne hokejske lige so hokejisti Jesenice doma premagali ekipo Partizana z rezultatom 11 : 3 (2 : 0, 2 : 2, 1 : 1). Naslednjo tekmo igrajo v Ljubljani ekipo Olimpije v torki, 27. novembra. ● V. Stanovnik

Pridite po opremo in denar

Kranj, 23. novembra - Zveza učiteljev, voditeljev in trenerjev smučanja Kranj, soorganizator 16. zimskošportnega sejma, obvešča vse, ki se niso dvignili denarja ali neprodane opreme iz komisijne prodaje, da to lahko storijo samo še v ponedeljek, 26. novembra, od 15. do 16. ure v hali A Gorenjskega sejma. Po tem datumu

Preživite 4 praznične dni za 29. XI. v Puli, na jugu Istre

Pričakujeta vas hotela A kategorije »Histria« in »Brioni« z zimskimi bazeni, s športnimi in z drugimi možnostmi.

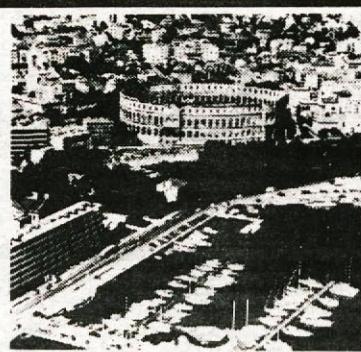
Izjemno ugodni aranžmaji

INFORMACIJE:

Agencije Dalmacijaturist, Generalturist, Globtour, Golfturist, Izletnik, Kompas, Kvarner express, Mercator-turist, Montenegroexpress, Putnik, Slavnik, Slovenjaturist, Stop, Turist agent, Unis, Yugotours ali Arenaturist – Marketing, 52000 Pula, Smareglia 5
Tel.: (052) 34588, 23811
Telex: 25228, 25323
Telefax: (052) 42138

→ Hotel Histria

Vse, kar nameravate kupiti še letos, lahko kupite že novembra CENEJE.

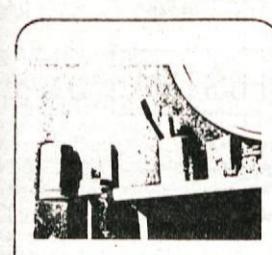
TITAN Kamnik fittingi

- 25 %

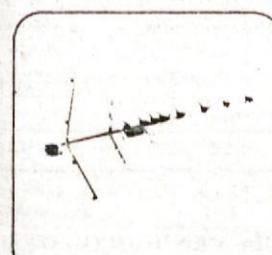
INKOP Kočevje kopalniška oprema

- 25 %

GORENJE METALPLAST Ruše kopalniška oprema in WC kotlički

- 15 %

ELRAD Gornja Radgona antene, mehanski in elektronski ant. pribor, sistemi, ojačevalne naprave TV PLUS.

- 10 %

KOVINA Šmartno pri Litiji kroglični ventil

- 25 %

JUGOTERM Gnjilane radiatorji

- 20 %

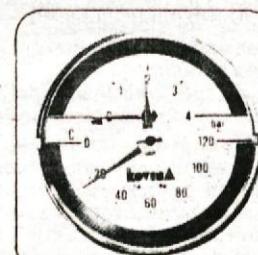
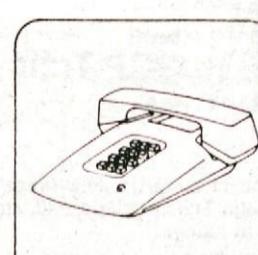
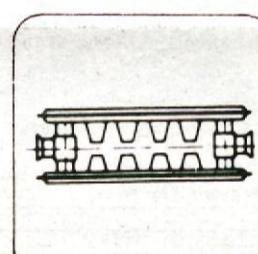
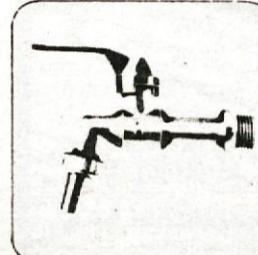
ISKRA TERMINALI Kranj telefonski aparati ETA, BETA, ATOSS

- 10 %

MATERIAL ZA CENTRALNO OGREVANJE oljne garniture cevni objemni termostati, termo monometri, hidrometri.

- 10 %

KOLIČINE SO OMEJENE!

IN ŠE POSEBNI UGODNOSTI:

žarnice TEŽ (plačate 8, dobite 10) 90,20 din timer OMNIREX (ISKRA Lipnica) 280,40 din

Podrobnejše informacije dobite pri prodajalcih v prodajalnah kranjskega MERKURJA!

KOMPAS

★ POČITNICE DOMOVINA ★

- ★ RABAC, 7 oz. 10 dnevno letovanje v hotelu MIMOSA/HEDERA, ugodne cene, organiziran avtobusni prevoz 2. in 12. decembra
- ★ NOVIGRAD, vas vat. v hotel Maestral na tedenski oddih v pri nas tako hladnih zimskih dneh. Cene zelo ugodne.
- ★ LOVRAN vam v hotelih LOVRAN, EXCELSIOR in VILA ELZA, ki jih obdaja čudovala okolica, nudi udobja in lepot polne počitnice
- ★ ROVINJ, h. Eden/h. Park, 10 % popusta za upokojence!
- ★ NOVIGRAD, h. Maestral, 7 dni, 24. 11. - 22. 12.
- ★ POREČ, h. Pical, Parenium, Neptun, 7 dni, 24. 11. - 22. 12.
- ★ CRIKVENIŠKO-VINODOLSKA RIVIERA, 7 dni, 24. 11. - 22. 12.
- ★ HVAR, h. Palace, 7 dni, 24. 11. - 22. 12.
- ★ LENDAVA, h. LIPA-TERME, 7 dni, 1.. 8. in 15. 12.
- ★ SENIORSKI KLUBI - Mali Lošinj, Hvar, Dubrovnik, organiziran prevoz

★ POTOVANJA PO DOMOVINI ★

- ★ POSEBNA PONUDBA ★
Potovanja za otroke, učence, dijake in študente!

★ JESEN IN ZIMA V TOPLICAH ★

- ★ TOPOLŠICA, ki se nahaja med pobočji z gozdovi poraslih vrhov, vam z ugodnimi cenami in popusti za upokojence ter otroke omogoča popoln oddih
- ★ TUHELSKE TOPLICE vas vabijo da preživite 7. oz. 10. dnevne počitnice v idiličnem kotu Hrvaškega Zagorja po zelo ugodnih cenah
- ★ LIPIK je slikovito mesto v zahodni Slavoniji. V svojem turistično rekreacijskem centru nam pripravlja zabave, oddih in naravnih lepot polne 7 oziroma več dnevne počitnice.

★ SILVESTROVANJA (Primereno tudi za mlade) ★

- ★ SREČNO 1991 V BRATISLAVI, 5 dnevni program, avtobusni prevoz, odhod 29. 12. 1990
- ★ KLASIČNA GRČIJA ZA NOVO LETO, 7 dni, prevoz z vlakom in avtobusom, odhod 28. 12. 1990
- ★ IZOLA, 5 dni, odhod 29. 12. 1990, ugodno

★ IZLETI ★

- Možnost eno oziroma večdnevnih izletov po domovini in tujini za zaključene (sindikalne) skupine.

★ POTOVANJA V TUJINO ★

- ★ S POSEBNIMI LETALI V:
★ PARIZ, 5 dni, BOŽIČ 22. 12. in SILVESTROVO 28. 12.
- ★ PALMA DE MALLORCA, 5 dni, 5. 12.

NAKUPOVALNI DECEMBRSKI IZLETI PO ITALIJI: RIM, NEAPELJ, FIRENCE, RIMINI, SAN MARINO, PADOVA, BENETKE

UGODNO

- ★ ANDREJEV SEJEM - GORICA, 1 dan, 1. 12.
- ★ BOŽIČNI SEJEM - GRAZ, 1 dan, 8. 12.

- ★ AZURNA OBALA, 4 dni, 29. 11.
- ★ SALZBURG, MUENCHEN, ROSENHEIM, 3 dni, 29. 11.; 5., 7., 12., 14. 12., posebna ugodna ponudba

- ★ ŠVICA, 3 dni, 21. 12.
- ★ LONDON, 4 dni, 28. 11.
- ★ LONDON, 4 ali 5 dni, letalo, december, januar '91 (3 dni, za zaključene skupine)
- ★ AMSTERDAM, 4 dni, letalo, december, januar '91
- ★ DUNAJ Z LETALOM, 3 dni, 14. in 21. 12. - zelo ugodno
- ★ PRAZNIČNI DUNAJ in Krems-Melk—Wels-Krka, 2, 3 in 4 dni, 29. 11.; 15., 22., 23. 12.
- ★ DUNAJ, PRAGA, BRATISLAVA, BUDIMPEŠTA, 5 dni, 28. 11.
- ★ DUNAJ, BRATISLAVA, BRNO, 3 dni, 21. 12.
- ★ MOSKVA - LENINGRAD, 8 dni, 21. 12.
- ★ GRČIJA, 7 dni, 27. 12.
- ★ VIKEND V CARIGRADU, 5 dni, 12. in 17. 1.; 7. in 28. 2.
- ★ TURČIJA, 8 dni, 27. 12., letalo
- ★ BUDIMPEŠTA, SOPRON, 4 dni, 29. 11.

★ POČITNICE - TUJINA ★

- ★ KANARSKI OTOKI: GRAN CANARIA IN TENERIFE - vsak ponedeljek
- ★ CIPER, 7 dni, odhodi vsako sredo

★ SILVESTROVANJA ★

- ★ DRUŽINSKA VAS / ŠMARJEŠKE TOPLICE, Penzion DOMEN, 5 dni, 29. 12.
- ★ DUBROVNIK, 7 dni, 26. 12., letalo
- ★ KOMPASOVNO NOVOLETNO SREČANJE, NOVI VINODOLSKI / T. N. ZAGORI, 5 dni, 29. 12.
- ★ BRDO PRI KRANJU, 2 dni, 31. 12.
- ★ KRAJSKA GORA, GOSTIŠČE JASNA, 31. 12.
- ★ LENINGRAD, 8 dni, 26., 27., 28. 12.
- ★ SIBIRJA, 8 dni, 27. 12.
- ★ CIPER, 4 ali 8 dni, 30. 12.
- ★ NICA, 4 dni, 30. 12.
- ★ LONDON, 4 in 5 dni, 30. 12.
- ★ AMSTERDAM, 5 dni, 30. 12.
- ★ MUENCHEN/HOFBRAUHAUS, 3 dni, 30. 12.
- ★ PARIZ, 5 dni, 28. 12., posebno letalo
- ★ TENERIFE, 11 dni, 24. 12.

★ TEČAJI TUJIH JEZIKOV ★

- ★ POSEBEN KATALOG!

★ KOMPASOVI KONCERTI ★

- ★ MUEENCHEN - BILLY IDOL, 1 dan, 2. 12. 90
- ★ MUEENCHEN - IRON MAIDEN (predskupina Anthrax), 1 dan, 3. 12.
- ★ ZAGREB - SCORPIONS, Dom sportova, 1 dan, 2. 12.

★ SMUČANJE 90/91 ★

★ KOMPASOV KATALOG - BOGATA PONUDA DODATNE KAPACITETE V ITALIJANSKIH DOLOMITIH, odhod 26. 1. in 2. 2. 91. VABIMO VAS V MOENO, CANAZEI, RASEN pod smučšči KRONPLATZA, V FALCADE, PIANCAVALLO IN MADONO DI CAMPIGLIO.

★ PRAZNIČNI PROGRAMI ★

Posebni programi za potovanja
- počitnice po domovini in tujini!
★ MINI POČITNICE (morje, jezera, planine in zdravilišča), 28. 11. - 2. 12.
★ POSEBNA PONUDA - UMAG, h. ADRIATIC, h. KORAL, dep., 28. 11. - 2. 12.
★ KOMPASOVA SREČANJA ★
★ NOVI VINODOLSKI, Z DNEVNIKOM V TUHELSKE TOPlice

POGOBENA ORGANIZACIJA ZDROŽENEGA DELA
omega
KRAJ, RUČIGAJEVA 31
TELEFON: (064) 21-873 - Telex 34691 INSPR yu

Po sklepu skupščine z dne 9. novembra 1990 razpisujemo dela in naloge

RAČUNOVODJE
1 delavec za določen čas do marca 1992

Pogoji:
- višja izobrazba ekonomske smeri in 3 leta delovnih izkušenj ali srednja izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj
Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov Omega Kranj, Ručigajeva 31, Kranj.
Prijave sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.
Kandidate bomo obvestili v 30 dneh po sprejemu sklepa.

BAMBUS
PODEN SOLA
SOLAR
SOLAR

NOVA TRGOVINA v Škofiji Loka
Stara Loka 92 (pri Kastelicu), tel. 621-307

vam nudi:

- uvoženo negovalno in dekorativno kozmetiko ter parfumerijo
- brisače, robčke, razne vrste rut in šalov, moške kravate in razna drobna darila

Vse po ugodnih, konkurenčnih cenah npr.:

Poison za samo 550,00 din

Veseli bomo vašega obiska med tednom od 9. do 16. in od 16. do 20. ure ter ob sobotah od 9. do 12. ure.

VZGOJNI ZAVOD PREDDVOR
64205 Preddvor

Razpisna komisija Vzgojnega zavoda v Preddvoru razpisuje prosta dela in naloge

VZGOJITELJA - specialnega pedagoga MVO

Kandidati za vzgojitelja morajo imeti končano PA smer MVO. Delo je za določen čas od 1. 12. 1990 do 30. 6. 1991. Samska soba na razpolago. Prehranjevanje možno v zavodu. Interesenti naj se zglasijo v upravi zavoda.

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
K R A N J**
n. sol. o.

GOZDNO GOSPODARSTVO Kranj
Cesta Staneta Žagarja

razpisuje

JAVNO DRAŽBO

naslednjih osnovnih sredstev:
- 4 CAMP PRIKOLICE ADRIA 450, letnik 1975, izkljena cena za prikolicu 10.000,00 din

Stroški prepisa in prometni davek plača kupec. Varščina, ki jo je treba plačati pred dražbo, znaša 10 % od izkljene cene. Javna dražba bo v soboto, 24. novembra 1990, ob 10. uri na dvorišču TOZD Gozdno gradbeništvo, transport in mehanizacija Kranj, Cesta Staneta Žagarja 53. Interesenti si navedene osnovne sredstva lahko ogledajo eno uro pred začetkom dražbe.

AVTO ŠOLA ZŠAM KRAJ

Organiziramo tečaj

CESTNOPROMETNIH
PREDPISOV

v delavskem domu KRAJ vhod 6

Pričetek 3. 12. 1990

praktična vožnja na vozilih OPEL CORSA in GOLF
Informacije:
Delavski dom od 12. do 16. ure
ali po telefonu 631-729
od 8. - 12. in od 14. do 17. ure

• LARGO •

Cankarjeva 5 64000 KRAJ tel: 064/23 474

USNJENA GALANTERIJA

- torbice

- čevlji

- škornji

Vse po izredno konkurenčnih cenah

DROGERIJA

- kozmetika

- parfumi

- modni dodatki

Vse po več kot ugodnih cenah

Vam nudi trgovina

• LARGO •

Vsak dan od 9. - 19. ure

sobota od 9. - 12. ure

MALI OGLASI

27-960

Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam rabljen POMIVALNI STROJ Candy in nerabljeno FRITZO. ☎ 24-068 16840

Ugodno prodam STROJ za izdelavo cementnih izdelkov - 6 modelov, 4 modeli betonski blok in 2 modela tlakovec ter betonski MEŠALEC. Vse staro leto dni. ☎ 632-265 16893

Ugodno prodam barvni TV Gorejne. ☎ 68-293 16905

Prodam trajnožarečo PEČ (nemške proizvodnje), v dobrem stanju. Mavčiče 74 16906

Prodam novo PEČ za centralno kurjavo Feroterm, 32 kal. Cena po dogovoru. ☎ 51-940 16907

Ugodno prodam večji prostostojec HLADILNIK z zamrzovalnikom, popolnoma nov, še zapakiran. ☎ 68-003 16919

Samonakladalno Farmer hribovsko PRIKOLICO in PRIKOLICO Putinger 17 ter SILOREZNICO Mustang z nizkim dvižnim koritom, prodam. ☎ 065/79-783 16922

Prodam TRAKTOR TV 420, enobrzdni PLUG in manjšo enoosnosno PRIKOLICO. ☎ 632-750, po 17. urici 16929

**PIZZERIJA
. POD GRADOM.**

TRŽIČ, Koroška 26,
tel.: 52-055

stari del mesta - 200

m od
cerkve naprej
16 vrst PIZZ iz krušne
peči

Odprt od 10. - 22. ure
nedelja od 17. - 22. ure

PONEDELJEK ZAPRTO

Prodam dve dvometrski FREZI.
ena rabljena Cimos ter nova Lely. ☎ 49-658 16931

Prodam TRAKTOR IMT 533 in PRIKOLICO. ☎ 57-977 16938

GORENJSKI GLAS

NOVOLETNO
SREČANJE

ZAGORI - NOVI VINODOLSKI
29. 12. 1990 - 2. 1. 1991

IZREDNO UGODNO
Vec v naslednjih številkah

KOMPAS

Šterov

SALON POHIŠTVA

d.o.o.

Podlubnik 266, Škofja Loka

Razpisuje delovno mesto

PRODAJALCA

v salonu pohištva z deljenim delovnikom

Pogoji:

- srednješolska izobrazba ustrezne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj

Prošnje sprejemamo na naslov: Podlubnik 266, Škofja Loka, tel: 064 621-917

**SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA
V REPUBLIKI SLOVENIJI
PODRUŽNICA 51500 KRAJN**

Razpisna komisija razpisuje vodilna dela in naloge
VODENJE ENEGA ALI VEČ PODROČIJ DELA V PODRUŽNICI

(pomočnik direktorja za informativno analitične naloge in nadzor)

Za opravljanje del in nalog zahtevamo VII. stopnjo strokovne izobrazbe - ekonomske ali družboslovne smeri, 5 let ustreznih delovnih izkušenj, aktivno znanje slovenskega jezika in prenehanje pravnih posledic obsodbe za kazniva dejavnja, našteta v 176. členu zakona o SDK.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in opisom dosedajnih delovnih izkušenj sprejema kadrovska služba SDK v RS, 51500 Kranj, Trg revolucije 2, v 8 dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici z oznako "za razpisno komisijo".

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO

V KRAJNU

ŽELEZNINA »KLJUKCA«

Oldhamova 14 (pri Vodovodnem stolpu)

SE PRIPOROČAMO ZA OBISK

NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO ● NOVO

16944

Prodam PLETILNI in PISALNI STROJ. Šubic, Zminec 53, Škofja Loka 16942

16952

16955

16956

16957

16958

16959

16960

16961

16962

16963

16964

16965

16966

16967

16968

16969

16970

16971

16972

16973

16974

16975

16976

16977

16978

16979

16980

16981

16982

16983

16984

16985

16986

16987

16988

16989

16990

16991

16992

16993

16994

16995

16996

16997

16998

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

16999

finest

Trgovina z otroško konfekcijo in kozmetiko v centru Kranja na Cankarjevi 4, I. nadstropje.

Tel. in fax. 39-714

Odprtje 9. - 19. sobota 9. - 13.

ITALIJANSKA KOZMETIKA

Prodam nove GUME, dim. 165 x 13, s platišči. Peter Rozman, Moše 26, Smlednik, 061/627-119

Prodam Z 750, letnik 1981. Lahovče 4, Cerknje 17009

Prodam Z 126 P, letnik decembra 1987. Pirnat, Britof 46/a, Kranj

Prodam R 4 GTL, letnik 88, celo leto registriran. Podlubnik 292

Prodam 126 P, letnik 1980, generalno obnovljen. Cena 1.800 DEM. Informacije od 18. do 21. ure. Perko, Dežmanova 3, Lesce 17018

Prodam OPEL REKORD, letnik 1982, registriran do 8. 10. 1991. Cena ugodna. 51-915 17022

Prodam R 4 GTL, letnik 1985, registriran do septembra 1991. Cena 5.400 DEM. 57-933 17026

Prodam Z 128, letnik november 1989. 73-067 17032

Ugodno prodam ŠKODA 105 L, letnik 1981. 34-589 17035

Prodam OPEL KADETT 1.3 LS, letnik november 1987, tri vrata. 57-529, po 17. uri 17038

Prodam 126 P, letnik november 1981, registriran do 20. 11. 1991. Marjan Kenda, Zg. Sorica 18 17040

Prodam športno ŠKODA, letnik 1975. 78-798, po 16. uri 17042

R 4 GTL, letnik 1983, 57.000 km, bele barve, ohranjen, prodam. 28-647 17044

Prodam Z 101, letnik 1978, neregistrirana, v voznem stanju. Tutič, Preska 5, Tržič 17048

Prodam LADO Niva, star 2 leti. 69-828 17051

Prodam Z JUGO Skala, stara 16 mesecev. Janez Kozina, Čirče 36, Kranj 17053

Prodam LADO 1200, letnik 1976, registrirana za 1 leto. Informacije na 39-100, dopoldan 17058

Prodam Z 101, letnik 1976. 35-377 17063

Prodam Z 750, letnik 1985, registrirana do junija 1991. 70-310 17065

Prodam GOLF JXD, letnik 1987. 25-033 17074

Prodam GOLF, letnik 1978. 25-178 17075

Prodam Z 101 GTL, letnik 1985, registrirana do marca 1991. 11-028 17082

**ROLETARSTVO NOGRAŠEK
MILJE 13
64208 ŠENČUR
061/50-720**

Cenjene stranke obveščamo, da ponovno sprejemamo naročila za rolete, žaluzije in lamelne zavese.

Prodam LADO Riva 1300, stara 2 leti. 11-000 17089

Prodam GOLF diesel, letnik junij 1986. Zg. Brnik 41, Cerknje 17094

Prodam Z 101 Skala 55, stara 2 leti, na novo registrirana. 38-840 17096

Zamenjam gradbeni material za osebni avto JUGO. 51-354, zvezcer 17099

Prodam VISO Super E, letnik 1981. Cena ugodna. Zdravko Škantar, St. Fužina 211, Bohinj Jezero, 723-442 17105

Prodam Z 128, letnik 1985. Cena 4.900 DEM. Viktorija Blažič, Proletarska c. 3/a, Tržič 17109

Prodam R 4, letnik 1986 ali zamenjam za Citroen AX. 38-814

Prodam JUGO Koral 55 GV, letnik 1989, bele barve. 35-588 17122

Prodam Z 35/8, dolgi kason, letnik 1986. Golorej, Voklo 34, Šenčur, 49-118 17124

Prodam FIAT 126 P, letnik 1977. 721-202 17125

JUGO 45 Junior, letnik 1990, prevoženih 2.500 km, rdeče barve, ugodno prodam. 75-534 17126

Prodam komplet CILINDROV in BATOV z obročki, za R 12 TL 1300. Mitev, Kalisič 17, Kranj - Drulovka

Prodam Z 750, letnik 1984. Ul. 4. oktobra 29, Cerknje 17130

Prodam osebni avto ALFA ROMEO 1.3 S, letnik oktober 86, prevoženih 27.000 km, dobro ohranjen za 110.000 din. 83-345 (popoldan)

Ugodno prodam zelo dobro ohraneno LADO 1300 S, letnik novembra 1984, prevoženih 75.000 km, registrirana do novembra 1991, z dodatno opremo. Informacije na 81-315 17131

Ugodno prodam FORD Skorpio 2.0 GL, letnik 1986/87 ali zamenjam za Golf JXD, star do 2 let. 25-814 17137

Prodam Z 101, starejši letnik. Informacije na 21-517 17138

Ugodno prodam FORD ESCORT, letnik 1978, registriran do oktobra 1991 in PLETILNI STROJ Brother, na kartice. 75-005 17139

Prodam ŠKODA 105 L, letnik 1980. Cena 2.700 DEM. Franc Kuhar, Proleščarska 13, Tržič 17143

Prodam Z 101 GTL 55, dobro ohranjena. 37-058, od 18. do 20. ure. 17145

Prodam WARTBURG, še v garanciji, letnik 1990. Ogled v soboto ves dan. Langusova 28, Radovljica 17148

Prodam DIANO, letnik 1980, registrirana do novembra 1991. 79-642 17154

Prodam JUGO 45 AX, letnik 1988. Kepic, Olševsk 15/a, Preddvor 17158

Prodam na novo registriran VW 1200 J, letnik 1975. 77-477 17161

Prodam Z 101, letnik 1979. Milovanović, Jenkova 2, Kranj 17165

Prodam R 4 GTL, letnik 1986. Cena po dogovoru. Ivan Jenko, Reteče 27/b, Škofja Loka, 633-822

Prodam R 4, letnik 1979, vozen in registriran do septembra 1991. 64-187 17171

Prodam R 4 GTL, letnik 1986. Rozman, Gorica 10, Radovljica 17173

Prodam LADO 1300, 1. registracija 1986. 21-002 17174

R 30, vozen, ugodno prodam za 1.200 DEM v dinarski protivrednosti. Informacije na 27-855 17176

Prodam JUGO Koral 55, garažiran, prevoženih 4.000 km. Šolar, Valjavčeva 14, Kranj 17179

Prodam 126 P, letnik 1980. Miklavčič, Trg Prešernove brig. 2, Kranj - Planina III. 17183

Prodam LADO Niva, star 2 leti. 72-008 17051

Prodam Z JUGO Skala, stara 16 mesecev. Janez Kozina, Čirče 36, Kranj 17053

Prodam LADO 1200, letnik 1976, registrirana za 1 leto. Informacije na 39-100, dopoldan 17058

Prodam Z 101, letnik 1976. 35-377 17063

Prodam Z 750, letnik 1985, registrirana do junija 1991. 70-310 17065

Prodam GOLF JXD, letnik 1987. 25-033 17074

Prodam GOLF, letnik 1978. 25-178 17075

Prodam Z 101 GTL, letnik 1985, registrirana do marca 1991. 11-028 17082

SAVNA na kmečkem turizmu vsak dan od 17. ure dalje, lahko tudi z dobro kmečko malico.

Možen tudi najem apartmaja po konkurenčnih cenah. **Kličite: 70-164**

Prodam JUGO Koral 55, star 1. leto. Drago Mrdjenovič, Bajdkova 44, Kranj 17185

JUGO 55 AX, letnik 1988, izdelan za izvoz, zlato rjave barve, 31.000 km, garažiran, prodam. 45-264 17189

Prodam JUGO Koral, letnik novembra 1988, registriran za celo leto. Cena 9.300 DEM. Informacije na 620-107, v petek in soboto, popoldan 17194

Prodam 5 let staro KOBILo norik, pripuščena ali zamenjam za kravo. Adergas 28, Cerknje 16890

Prodam dva PRAŠIČA, težka okoli 180 kg in SKRINJO ali OMARO za kajenje mesa. Leše 49, Tržič, 52-051 16909

Prodam 6 tednov stare NEMŠKE OVČARJE. 66-958 16911

Prodam 6 tednov starega BIKCA in kupim do 5 tednov staro TELICO. Janez Porenta, Crngrob 10, Žabnica 16913

ZIVALI

Prodam KRAVO tik pred telitvijo. Retnje 24, Križe 16592

4 leta staro ŽREBICO prodam. C. svobode 32, Radovljica, 83-727, po 20. uri 16795

Prodam 5 let staro KOBILo norik, pripuščena ali zamenjam za kravo. Adergas 28, Cerknje 16890

Prodam dva PRAŠIČA, težka okoli 180 kg in SKRINJO ali OMARO za kajenje mesa. Leše 49, Tržič, 52-051 16909

Prodam 6 tednov stare NEMŠKE OVČARJE. 66-958 16911

Prodam 6 tednov starega BIKCA in kupim do 5 tednov staro TELICO. Janez Porenta, Crngrob 10, Žabnica 16913

ZAHVALA

Vedno znova, ko jutro se rodii,

v dan zazrem se s solzni očmi.

Srce v bolečini zaječi, je res,

da Tebe več med nami ni.

Ob boleči izgubi nenadomestljive in nadvse dobre žene, mami,

mame, tašče, sestre, tete, sestrične in svakinje

MARIJE WEITHAUSER

roj. Bitenc

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, priateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Škofiju, dr. Prašnikarju, dr. Rupnikovi, dr. Jezerškovi in zdravstvenemu osebju oddelka 600 Institutu za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik za nesobično pomoč med bolezniško. Zahvaljujemo se tudi sodelavkam DO Živila v Naklem in sodelavcem Iskre Ero za podarjeno cvetje in denarno pomoč, kakor tudi Društvo slepih, DO Živila PC Zlato Polje in lovčem LD Storžič za darovano cvetje. Lepa hvala govorniku Nacetu Ušlakarju za tople besede slovesa ob odprtju grobu, pvcem bratje Zupan za zapete prelepne žalostinke, župniku Zidarju za pogrebni obred in zvonarjem za zvonjenje. Vsem, ki ste jo imeli radi in ste z nami sočustvovali, še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: mož Vinko, hčerka Mojca, sin Ljubo, sestra Magda in brat Vinko z družinami ter ostalo sorodstvo

Kranj, Javornik, Huje, Avstrija, 27. oktobra 1990

MALI OGLASI

Prodam PRAŠIČA za zakol. Praprotna polica 12, Cerknje 16923

Prodam dva BIKCA, stara 1 leto in dve TELICI simentalki, stari od 6 do 10 tednov. 65-372 16924

Prodam polovico mlade GOVEDI. Jazbine 4, Poljane, 65-622, po 15. uri 16927

Prodam JUNICO simentalko, breja 7 mesecev. Škrinjar, Zg. Lipnica 2, Kamna gorica 16932

Prodam 10 dni starega BIKCA simentalca. Podbreze 45, Duplje 16933

ZAHVALA

V 86. letu nas je za vedno zapustil naš dragi oče, tast, stari oče in dedek

JANEZ MEZEK

Kuharjev ata iz Krnic nad Novaki

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in Gozdnemu gospodarstvu — obrat Škofja Loka, ki so nam izrekli sožalje, mu darovali cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sosedom iz Krnic za tako lepo slovo od doma in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat hvala!

ŽALUJOČI: Njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubega moža, atka, starega atka in svaka

JANEZA KLEMENČIČA

se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sodelavcem Grdinca, prijateljem in sosedom za pomoč v najtežjih trenutkih in za darovano cvetje. Posebna zahvala g. župniku iz Nakla za prelep pogrebni obred in pevcem iz Nakla za ganljivo zapete pesmi ob slovesu. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti!

NJEGOVI: žena Zofka, hčerke Zorka, Jana, Majda in Metka, zeti Marjan, Janez in Wolfgang, vnuka Jani in Miha

V SPOMIN

Solze, žalost, bolečina,
Te zbudila ni,
tiko nema je gomila,
kjer počivaš mirno Ti.

Minilo je leto žalosti in praznine, odkar je ugasnilo življenje mojega dragega moža

NIKA VIČIČA

Vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob, prisrčna hvala!

ŽALUJOČA: žena Marija

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage

IVANKE BERNIK

se iskreno zahvaljujemo za izražena sožalja, veliko človeške topoline, ki smo jo doživelvi v teh dneh, za cerkveni obred, za petje, cvetje in vse, kar nas je tolažilo. Iskrena hvala vsem!

ŽALUJOČI: mož Gašper, otroci, ata, mama in brat

Škofja Loka, 9. novembra 1990

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega

JANEZA PORA, st.

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem za izrečena ustna in pisna sožalja, darovano cvetje in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Umrl je

JOŽA ŽVAN

Od njega smo se poslovili v nedeljo, 18. novembra 1990, na pokopališču v Šenčurju. Vsem, ki ste mu izkazovali v njegovi dolgi in težki bolezni ljubezen in pozornost, se najlepše zahvaljujemo.

VSI NJEGOVI

Šenčur, Kranj, Radovljica, Bled, Jesenice, Ljubljana, Maple Heights

ZAHVALA

8. novembra smo se poslovili od nepričakovano preminulega očka, moža, tasta, deda in strica

IVANA TOPORIŠA

ki nas je zapustil v 63. letu življenja. Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga s spoštovanjem pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku iz Stare Loke za opravljen obred in poslovilne besede ter pevcem Društva upokojencev iz Kranja.

VSI NJEGOVI

Kranj, Škofja Loka, Goriče

ZAHVALA

V 78. letu starosti je umrl dragi mož, brat in stric

BLAŽ REZAR

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, posebej še Tončki, Vidi in Marinki za pomoč v težkih trenutkih, vaščanom, sorodnikom in drugim za izrečena sožalja ter podarjeno cvetje. Hvala g. župniku za opravljen obred in pevcem za zapete pesmi. Vsem še enkrat hvala za spremstvo na njegovi zadnji poti!

ŽALUJOČI: žena Dora in ostalo sorodstvo

Zaloše, 2. novembra 1990

ZAHVALA

Ob smrti

FRANCETA BIZJAKA

p. d. Matevzelovega ata iz Primskovega

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vaščanom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala g. župniku za opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat hvala za spremstvo na njegovi zadnji poti!

VSI NJEGOVI

Kranj, 7. novembra 1990

ZAHVALA

Lilija, ki se je pravkar razvjetela iz popka življenja in jo je pomečkala noga smrti.

BOŠTJAN ČERIN

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem za pomoč v težkih trenutkih, izrečena sožalja in darovano cvetje. Hvala g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem za lepo petje. Vsem še enkrat hvala!

ŽALUJOČI: mamica, očka, sestrica, bratec in ostali njegovi

Zali Log, 13. novembra 1990

ZAHVALA

Ob nenadni mnogo prerani izgubi dragega moža, očeta, brata, strica, zeta

FRANCA MOHORIČA

iz Zg. Besnice 105

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Najlepša hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred ter pevcom iz Nakla za lepo petje. Zahvaljujemo se njegovim sodelavcem iz Save — DE Pregled plaščev ter tudi drugim Savčanom za darovano cvetje, izrečena sožalja in denarno pomoč. Zahvaljujemo se tudi govorniku g. Mlakarju za lepe besede slovesa ob odprttem grobu. Hvala tudi vsem sodelavcem DO Elektro Gorenjske Kranj, Markovim sodelavcem iz Jelovice Škofja Loka ter Andrejinim sošolkam 2. e razreda STOGŠ Kranj in razredničarki za podarjeno cvetje, izrečena sožalja in denarno pomoč. Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala!

VSI NJEGOVI

Zg. Besnica, 14. novembra 1990

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi naše dobre in drage žene, mame, babice, tašče, sestre, sestrične in svakinje

EMILIJE KOMOVEC

roj. Bajželj

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili k zadnjemu počitku. Posebna zahvala dr. Novaku za večletno zdravljene in Bolnišnici Golnik za njihovo požrtvovalnost. Zahvaljujemo se sosedom iz Zg. Besnice in Kranj za podarjeno cvetje in denarno pomoč. Zahvaljujemo se ribičem RD Kranj in sosedji Simoni Juvan za obvestilo na radiu — Val 202. Zahvala tudi Tončki in Rozki za pomoč ob njeni bolezni in spremstvu na pogreb ob praporu ZB Vodovodni stolp. Iskrena zahvala g. župniku iz Besnice za pogrebni obred in pevcem iz Nakla za zapete žalostinke ob odprttem grobu. Hvala tudi sesedom — nosačem, ki so jo položili v prerani grob.

ŽALUJOČI: mož Peter, sin Peter in Marjan z družinama, sin Srečko, sestre in bratje ter ostalo sorodstvo

Kranj, Zg. Besnica, 15. novembra 1990

Sklep škofjeloške borčevske organizacije

Prireditev v Dražgošah bo

Borci jo bodo organizirali 12. ali 13. januarja, ne glede na to, ali bo spomin na Poljansko vstajo in Dražgoše še škofjeloški občinski praznik ali ne, posvečena pa bo 50. obletnici vstaje slovenskega naroda.

Škofja Loka, 20. novembra - Razprava o 8. členu statuta občine Škofja Loka, ki govorji o praznovanju občinskega praznika (sedaj je to 9. januar kot spomin na Poljansko vstajo, boje v Rovtu, Dražgošah in na Jelovici), bo končana konec novembra, nato pa bo odločeno, ali bo ta dan še občinski praznik ali ne. Škofjeloška borčevska organizacija, pa tudi gorjenjski medobčinski svet Zvezde zdrženj borcev so za nespremenjen datum praznovanja, in tako stališče bodo posredovali na občino. Takega mnenja so tudi v Dražgošah. Takih dogodkov se svet ne sramuje, so

dejali na seji, v Dražgošah se je bojevala slovenska vojska za slovensko zemljo. Borci preseča stališče Stranke demokratične prenove, katero so večinsko volili, pa je tudi predstavnica te stranke za drug datum praznovanja, škofjeloškemu izvršnemu svetu pa bodo poslali pismo, v katerem bodo izrekli nezadovoljstvo zaradi sklepa, da občinska vlada ne bo denaroma pomagala pri prireditvi.

Borci bodo 34. prireditev Po stezh partizanske Jelovice kljub temu pripravili in imenovali odbor, ki ga vodi Janez Lušina - Mali. Prireditev bo 13. januarja, če pa bo ta dan plebi-

scit, bo prireditev dan prej. Program bo nekoliko spremenjen. Kot je dejal Janez Lušina, vlada tako med pohodniki in vsemi dosedanjimi udeležencami športnih tekmovanj zanimalje za prireditev. Osrednja slovesnost naj bi bila tokrat pri osnovni šoli, za slavnostnega govornika nameravajo pregoriti Bogdana Osolnika, na zboru pa bodo sprejeli posebno izjavo za javnost. Ne glede na usodo datuma škofjeloškega praznika bodo tokratne dražgoške prireditev v spomin na 50. obletnico vstaje slovenskega naroda. ● J. Košnjek

Posledice vodne katastrofe nas bodo teple od treh do pet let

Nad 9 milijard škode

Končna, najverjetnejše še višja ocenitev škode bo znana v torek, brezdomci pa imajo vsaj zasilno streho.

Ljubljana, 20. novembra - Miha Jazbinšek, republiški minister za varstvo okolja in urejanje prostora, je republiški parlament v torek seznanil s strahotnimi posledicami vodne ujme v Sloveniji. Posledice bomo odstranjevali od treh do pet let, republiška vlada bo parlament s sanacijo redno obveščala, prvič spet v torek, ko bo znana dokončna višina škode. Za zdaj, na dan 19. novembra, je ocenjena na 9,1 milijarde dinarjev. Solidarnost doma in na tujem ni zatajila. Dva enodnevna zaslužka v Sloveniji bosta "vrgla" 440 milijonov dinarjev, kar je pet odstotkov sedaj ocenjene škode, vlada pa je že pripravila načrt kratkoročnih ukrepov. Rdeči križ Slovenije je do 16. novembra zbral za 6,5 milijona dinarjev oblačil, odev in hrane, za 6 milijonov pa je bilo tudi denarnih prispevkov. Pomagala pa Avstrija, za pomoč pa so prosili tudi organizacije Rdečega križa iz

drugih držav. Bodoči viri bodo slovenska solidarnost, medrepubliška solidarnost, republi-

V kranjskem Telekomu želijo pomagati veslačem - Blejski veslač Milan Janša, član dvojca s krmarjem, ki je na zadnjem svetovnem prvenstvu osvojil bronasto kolajno, je bil v kranjski Iskri Telekomu (dela v Iskri MKB) deležen prijetnega sprejema. Že doslej je tovarna Janši pomagala z dopusti in drugimi olajšavami, ki jih kot vrhunski športnik potrebuje, v prihodnje pa želi Telekom pomagati ne le Janši, ampak celotnemu Veslaškemu klubu Bled. J.K., slika J. Cigler

Ustavna razprava v Kranju

Kranj, 23. novembra - Stranka demokratične prenove Kranj vabi na javno razpravo o osnutku ustawe Republike Slovenije, ki bo jutri, 24. novembra, ob 9.30 v sejni dvorani 15 kranjske občinske skupščine. Kot uvodničar bo na razpravi sodeloval Miran Potrč, podpredsednik komisije za ustavna vprašanja skupščine Republike Slovenije. Osnutek ustawe z obrazložitvijo je bil objavljen v Delu 19. oktobra, prav tako pa tudi v Poročevalcu slovenske skupščine. ● J. K.

Pisarna Socialistične stranke v Škofji Loki

Škofja Loka, 23. novembra - Septembra je bil v Škofji Loki ustanovljen odbor Socialistične stranke Slovenije. Moto stranke je, da skupnost ne sme pozabiti na posameznika. To mora veljati tudi sedaj, po poplavah. Vodstvo stranke obvešča člane, simpatizerje in druge občane, da lahko pridejo na sedež stranke vsako sredo med 18. in 19. uro v kleti doma Zveze borcev v Škofji Loki. Telefonska številka je 620-114, naslov pa je Socialistična stranka Slovenije, Občinski odbor Škofja Loka, poštni predel 108, 64220, Škofja Loka. ● J. K.

Seja radovljške skupščine

O ustavi in Elanu

Radovljica, 20. novembra - Na dnevnem redu tretje skupne seje radovljške občinske skupščine, ki v sredo v veliki sejni dvorani SO Radovljica, sta samo dve točki: javna obravnavava osnutka nove slovenske ustawe in informacija izvršnega sveta o Elanu. Osnutek ustawe bo pojasnil dr. Peter Jambrek, sodnik Ustavnega sodišča Republike Slovenije. ● C. Z.

Krajevne skupnosti preveč denarja namenjale za administracijo

Poklicnih tajnikov ne bo več

Kranj, 21. novembra - Kranjski izvršni svet je sprejel osnutek novih meril za delitev proračunskega sredstva krajevinim skupnostim, največja novost je pri administraciji, saj po novem nobena krajevna skupnost ne bo izpolnjevala meril za poklicnega tajnika, takšnih krajevinim skupnostim pa je sedaj devet.

Že večkrat je v zadnjem času tekla beseda o poklicnih tajnikih v krajevinim skupnostih, takšnih je v kranjski občini devet, sedva v mestnih krajevinim skupnostih, saj so na vasi ljudje bolj povezani med seboj in tudi strokovno administrativna opravila napravijo zastonj. Razlog, da so načeli to vprašanje, seveda tiči v denarju, saj so zadnje čase ugotavljali, da v teh krajevnih skupnosti kar dve tretjini denarja, ki ga dobijo iz občinskega proračuna, porabijo za plača tajnikov.

Nova merila, ki jih obravnaval zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine, predvidevajo, da bi 28 krajevnim skupnostim, ki imajo do 1.500 prebivalcev, priznali 8 ur za strokovno administrativno delo na teden, devetim krajevnim skupnostim, ki imajo do 1.500 do 3.000 prebivalcev, bi priznali 16 ur na teden, osmim krajevnim skupnostim, ki imajo nad 3.000 prebivalcev pa bi priznali 32 ur na teden. ● M. V.

K R A N J

Se vam zdi, da živite varno?

**ŽIVLJENJSKO
ZAVAROVANJE**

Če lahko mirnega sreca obkrožite teh sedem točk,
ste na dobrni poti:

- 1** Vaša varnost in prihranki pred inflacijo.
- 2** Vsako leto se povečujejo.
- 3** Z vašim partnerjem zagotavlja varnost življenskim si vzajemno skupnega življenja.
- 4** rodi otrok, sredstva za novega življenja.
- 5** Zagotovili ste šolanje sredstva za otrok.
- 6** Starost vas ne skrbi, da boste uživali varčevalne odločitve.
- 7** Tudi, če bo šlo kaj narobe, prebrodili v življenju kdaj boste krizo manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

STUDIO NIT KOPER